

E. Grochal - Kiedanecznica

POLITECHNIKA LUBELSKA

UCZELNIA W LATACH
1972/73-1980/81
/sprawozdanie/

Lublin maj 1981

Opracowanie redakcyjne — zespół w składzie: Mieczysław Hasiak,
Józef Kuczmarszewski, Wanda Radziwi-
łowicz, Bogusław Sander (kierownik
zespołu), Janina Stelmach

Wydano za zgodą Rektora Politechniki Lubelskiej

Druk, Skład. ZPPL, zam. 367/81, nakł. 190, f. B5

Słowo wstępne

Sprawozdanie z działalności Politechniki Lubelskiej, które prezentowane jest w opracowaniu obejmuje okres działalności władz rektorskich, rozpoczęty w 1973 r., a których kadencja kończy się w bieżącym roku. Opracowanie nie posiada charakteru okolicznościowego czy odświętnego lecz stanowi dokumentację pracy władz akademickich i administracyjnych oraz odpowiednich ogniw organizacyjnych naszej uczelni. Jest to więc podsumowanie efektów działalności zawodowej pracowników uczelni w okresie kończącej się kadencji, choć zakres opracowania ogranicza uwypuklenie wszystkich osiągnięć a także potknięć jakie były wynikiem naszej wspólnej pracy. Ze względu na różne okresy rozliczeniowe przyjmowane w działalności uczelni – raz jest to rok kalendarzowy w innym przypadku akademicki – w opracowaniu przyjęto różne układy czasowe odniesienia. Sprawozdanie dotyczy podstawowej działalności uczelni i nie ujmuje osiągnięć organizacji politycznych, związkowych i studenckich, choć miały one istotny i znaczący wpływ na działalność podstawową.

W opracowaniu unikano adresowania poszczególnych osiągnięć do konkretnych nazwisk, wychodząc z założenia, że dostrzegany widoczny rozwój uczelni jest wynikiem wspólnego wysiłku wszystkich pracowników, choć napewno indywidualny udział każdego z nich jest bardzo różny.

Przed Wyższą Szkołą Inżynierską i jej nowym kierownictwem w 1973 roku zostało jasno sformułowane zadanie ugruntowania i stworzenia dojrzałej wyższej uczelni. Ten ogólny cel implikował konkretne działania na wszystkich odcinkach działalności szkoły. Przyjęto więc tezę, że głównym celem uczelni wyższej jest kształcenie na najwyższym poziomie kadry twórczej dla gospodarki narodowej. Wysoki poziom kształcenia może jednak zapewnić tylko kadra uprawiająca twórczą działalność naukową, posiadająca niezbędną bazę materialną i pracująca w dobrze zorganizowanym systemie.

Doskonalenie procesu dydaktycznego niezależnie od bardzo istotnych działań bezpośrednich, dokonywało się więc poprzez jakościowe zmiany w działalności naukowej, poziomie kadry nauczającej, w rozwoju bazy materialnej i doskonaleniu struktur

organizacyjnych. Doprowadzono do znacznej koncentracji badań, w oparciu o które stworzona została możliwość rozwoju kadry naukowej, szczególnie widoczna w zakresie liczby zdobytych doktoratów. Można jednak przyjąć, że w najbliższym okresie pozytywnie rozwiązany zostanie także problem habilitacji o czym świadczą trzy kolokwia, odbyte przez naszych pracowników na początku bieżącego roku.

Tworząc warunki dla rozwoju własnej kadry, znaczny wysiłek kierownictwa uczelni koncentrował się na sprowadzaniu samodzielnych pracowników nauki z innych ośrodków, szczególnie w pierwszym okresie. Równoległe z pozyskiwaniem i rozwojem własnej kadry, wielką uwagę poświęcono działalności inwestycyjnej, szczególnie jeśli chodzi o budowę nowych obiektów a także pozyskaniu odpowiedniej aparatury badawczej. Był to również okres wychodzenia szerzej do współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Organizacyjnym punktem wyjścia dla tej działalności było opracowanie i wdrożenie odpowiedniej struktury organizacyjnej, która sprawdziła się w tym okresie. Podjęte działania służyły i służą przede wszystkim młodzieży studenckiej, w trosce o jej poziom jako przyszłych absolwentów. W tym miejscu należy z zadowoleniem odnotować, że studenci aktywnie skorzystali z tych przemian rozwijając się intelektualnie, wypracowując wyższy poziom życia społecznego. Wyraźniej zaznaczyli swą obecność zarówno w środowisku lubelskim jak i na forum krajowym a w niektórych przypadkach i za granicą. Świadczą o tym lokaty zajmowane przez naszych studentów w ogólnopolskich i środowiskowych konkursach specjalistycznych a także kulturalnych, sportowych i innych. Przy czym aktywność życia studenckiego w naszej uczelni ma stały trend rosnący.

Kierunki działania przyjęte w naszej pracy okazały się słuszne o czym świadczy nobilitacja statusu uczelni do rangi politechniki w 1977 roku. Tym bardziej, że nie był to akt rocznicowy czy odświeżny. W akcie tym zaowocowały również wysiłki i prace podjęte przez poprzednie kierownictwo uczelni z Rektorem doc. Stanisławem Podkową. Ta działalność w bardzo ciężkim początkowym okresie powstawania Wyższej Szkoły Inżynierskiej doprowadziła do stworzenia zrębów pod przyszłą bazę uczelni i rozwój w niej procesów dydaktycznych i badawczych.

Oceniając w sposób chłodny i racjonalny zarówno niedomogi jak i osiągnięcia w funkcjonowaniu uczelni można jednak stwierdzić, że jesteśmy politechniką posiadającą dobre podstawy do dalszego rzetelnego rozwoju. Tkwią one w posiadającym duże tradycje procesie dydaktycznym, uformowanym już procesie naukowo-badawczym, kadrze i bazie uczelni. Ale także w rozwiązaniach organizacyjnych i pochodnych im aktach formalno-prawnych, dzięki czemu doskonalenie organizacji zarządzania i struktur organizacyjnych jako proces ciągły nawet w szerokim zakresie może przebiegać sprawnie.

W rozwiązywaniu wewnętrznych problemów uczelni pomocą służyły:

- władze województwa lubelskiego i województw sąsiednich oraz miasta Lublina,
- Towarzystwo Przyjaciół i Absolwentów WSIInż., które od 1978 roku przyjęło nazwę Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Lubelskiej,
- Rada Społeczna Politechniki Lubelskiej, a także inne organizacje i stowarzyszenia zawodowe i społeczne.

Z tych właśnie zespolonych działań powołana została Wieczorowa Szkoła Inżynierska w 1953 roku i one pomagają w ciągłym podnoszeniu jej poziomu. Opracowane materiały mogą stanowić podstawę nie tylko do oceny pracy i działalności uczelni w minionym okresie, ale także do opracowania kierunków działań na przyszłość dla nowych władz akademickich, które niebawem wybierzemy.

W imieniu kierownictwa uczelni pragnę w tym miejscu złożyć podziękowanie wszystkim pracownikom, którzy swą pracą i postawą przyczynili się i przyczyniają do rozwoju naszej uczelni zarówno w bezpośredniej działalności zawodowej jak i w sferze działalności społecznej w organizacjach partyjnych, związkowych i innych. Młodzieży studenckiej, a szczególnie tym kolegom, którzy jako jej reprezentanci nie szczędzili czasu w swej działalności. Dziękuję moim kolegom współpracownikom w kierownictwie uczelni i na innych jej szczeblach, z którymi w tym okresie miałem przyjemność bezpośrednio współpracować.

W zakończeniu wyrażam podziękowanie tym wszystkim, którzy przyczynili się do opracowania i wydania niniejszego sprawozdania.

REKTOR

Włodzimierz Sitko

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA UCZELNI

W niespełna XXX-letnim okresie istnienia wyższej technicznej uczelni Lublina (13 maja 1953 r. – 13 maja 1983 r.) z historycznego punktu widzenia, istnieje możliwość wyodrębnienia kilku etapów jej sukcesywnego rozwoju. Poszczególne etapy charakteryzowały się między innymi: różnym stanem ilościowym młodzieży studiującej, odmiennym systematycznie doskonalonym procesem dydaktyczno–wychowawczym. Zarówno proces dydaktyczno–wychowawczy jak i zakres prowadzonych prac naukowo–badawczych w różnych etapach funkcjonowania uczelni, uzależnione były w znacznym stopniu od ogólnego stanu zatrudnienia pracowników – zwłaszcza stanu i rozwoju kadry naukowej a także i to w bardzo poważnej mierze, od posiadanej przez uczelnię szeroko rozumianej bazy materialnej.

Uwzględniając powyższe w różnych okresach rozwoju uczelni, ustalane były często odmienne – ciągle doskonalone, najbardziej adekwatne dla danego okresu struktury organizacyjne – określające w sposób kompleksowy jej funkcjonowanie.

1.1. Stan wyjściowy

Niniejsze opracowanie obejmuje okres począwszy od 1973 do 1981 roku, odnosi się więc do pracy i działalności Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie, przekształconej w sierpniu 1977 roku w Politechnikę Lubelską. Uwzględniając powyższe, rok akademicki 1972/1973 w odniesieniu do zagadnień strukturalno–organizacyjnych uznano za stan wyjściowy. W roku akademickim 1972/1973 w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie obowiązywała struktura wydziałowa, w ramach której działalność podstawową prowadziły 3 wydziały: Mechaniczny, Elektryczny i Budownictwa Lądowego.

Niezależnie od wydziałów jako jednostki międzywydziałowe w strukturze organizacyjnej uczelni – pracę i działalność prowadziły: Biblioteka Uczelni, Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego, Studium Wojskowe, Zespół Nauk Ekonomicznych i Społecznych oraz Międzywydziałowa Pracownia Nowych Technik Nauczania. Rektorowi Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie podlegali bezpośrednio

prorektorzy: d/s nauczania i d/s nauki oraz dyrektor administracyjny. W poszczególnych wydziałach istniały zespoły przedmiotowe oraz pracownie, stąd też struktura organizacyjna poszczególnych wydziałów w działalności podstawowej była następująca:

Wydział Mechaniczny — posiadał następujące zespoły: Podstaw Konstrukcji Maszyn, Termodynamiki Technicznej i Energetyki Ciepłej, Materiałoznawstwa i Technologii Przeróbki Plastycznej Metali, Technologii Budowy Maszyn, Obróbki Skrawaniem i Obrabiarek, Eksploatacji Pojazdów Samochodowych, Mechaniki Technicznej, Chemii.

Wydział Elektryczny — składał się następujących zespołów: Elektrotechniki, Miernictwa Elektrycznego, Maszyn i Napędu Elektrycznego, Automatyki, Elektroniki i Telemechaniki, Elektrotechniki Przemysłowej, Matematyki, Fizyki.

Wydział Budownictwa Lądowego — w skład tego wydziału wchodziły następujące zespoły: Budownictwa Ogólnego i Przemysłowego, Mechaniki Budowli, Konstrukcji Budowlanych, Budowy Dróg i Ulic, Urządzeń Sanitarnych, Geometrii Wykreślnej i Rysunku Technicznego.

W poszczególnych wydziałach obok zespołów przedmiotowych istniały pracownie dydaktyczno—naukowe, najczęściej w liczbie i nazwach analogicznych jak zespoły przedmiotowe. Mając na uwadze powyższe oraz uwzględniając jednostki międzywydziałowe, łącznie w uczelni prowadziło działalność około 60 jednostek działalności podstawowej, ujętych w przedstawione ramy strukturalno—organizacyjne.

Proces dydaktyczno—wychowawczy oraz działalność naukowo—badawcza w roku akademickim 1972/1973 Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie prowadziła w przedstawionej strukturze organizacyjnej zatrudniając: 239 pracowników naukowo—dydaktycznych oraz 322 pracowników zatrudnionych w działalności pomocniczej. Łącznie zatrudnienie w uczelni wynosiło 561 pracowników. W grupie pracowników naukowo—dydaktycznych zatrudnionych było: 19 docentów, 112 wykładowców i starszych wykładowców, 5 adiunktów, 88 asystentów i starszych asystentów oraz 15 lektorów i nauczycieli. Równocześnie uczelnia zatrudniała: 15 pracowników biblioteki, 107 pracowników inżynieryjno—technicznych, 95 pracowników administracji, 90 pracowników obsługi oraz 15 robotników technicznych.

W omawianym okresie na poszczególnych rodzajach studiów w Wyższej Szkole Inżynierskiej kształcono: na studiach dziennych 1581 studentów, na studiach wieczorowych 581 studentów oraz na studiach zaocznych 1010 studentów. Łącznie uczelnia kształciła 3172 studentów na wymienionych rodzajach studiów.

1.2. Ewolucja struktur organizacyjnych

Rok 1973 w historii uczelni otwierał nowy etap jej rozwoju, głównie z przyczyn następujących:

- był rokiem XX-lecia istnienia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie,
- Uczelnia uzyskała prawo prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na podstawowych kierunkach studiów,
- był rokiem, w którym zmieniły się władze na wszystkich szczeblach uczelni oraz zmieniona została w sposób zasadniczy jej struktura organizacyjna,
- przystąpiono do prac nad uściśleniem kompleksowych założeń rozwoju uczelni w perspektywie do 1990 roku,
- poczyniono dalsze szczególne starania o wzmocnienie kadrowe uczelni, zwłaszcza o rozwój własnej kadry naukowej.

Na początku roku akademickiego 1973/1974 kierownictwo uczelni — wychodząc z założenia konieczności maksymalnego koncentrowania potencjału kadrowego oraz bazy materialnej głównie wyposażenia laboratoryjnego, uwzględniając tym samym likwidację nadmiernego rozdrobnienia potencjału naukowo-badawczego — wystąpiło do Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki o zmianę dotychczasowej struktury organizacyjnej uczelni. Zgłoszone propozycje zakładały wprowadzenie w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie bezwydziałowej struktury organizacyjnej.

Uwzględniając zasadność zgłoszonych propozycji, Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zarządzeniem z października 1973 roku, powołał w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie następujące jednostki organizacyjne:

1. Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn,
2. Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
3. Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej,
4. Instytut Organizacji i Zarządzania,
5. Międzyinstytutowe Jednostki Organizacyjne:
 - Bibliotekę Główną,
 - Studium Języków Obcych,
 - Studium Nauk Społecznych,
 - Studium Wojskowe,
 - Studium Wychowania Fizycznego,
 - Zakład Nowych Technik Nauczania.

Wymienione instytuty (z wyjątkiem Instytutu Organizacji i Zarządzania), jako jednostki o charakterze działalności podstawowej, uprawnione zostały do spełnienia funkcji wydziałów.

W oparciu o powyższe decyzje resortu — rektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie w grudniu 1973 roku, po uprzedniej konsultacji z wszystkimi jednostkami organizacyjnymi uczelni, wprowadził nową strukturę organizacyjną Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie — określając równocześnie zakres działania dla wszystkich

Sprawozdanie z działalności uczelni

jednostek organizacyjnych uczelni. Nowowprowadzony schemat organizacyjny Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie określał szczegółowe rozwiązania strukturalno—organizacyjne poszczególnych pionów i jednostek: rektora, prorektora d/s nauki, prorektora d/s nauczania i wychowania, dyrektorów i ich zastępców w poszczególnych instytutach oraz dyrektora administracyjnego i jego zastępcy. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami organizacyjnymi w miejsce dotychczas istniejących 3 wydziałów: mechanicznego, elektrycznego i budownictwa lądowego powołane zostały 4 instytuty z odpowiednimi zakładami naukowo—dydaktycznymi względnie grupami przedmiotowymi.

W poszczególnych instytutach struktura organizacyjna w odniesieniu do działalności podstawowej, ustalona została w sposób następujący:

Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn — z zakładami: Technik Wytwarzania, Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn, Inżynierii Materiałowej, Technicznych Nauk Podstawowych,

Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej — z zakładami: Podstawowych Problemów Elektrotechniki, Elektroenergetyki Przemysłowej, Fizyki Technicznej,

Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej — z zakładami: Budownictwa Ogólnego i Przemysłowego, Budownictwa Komunikacyjnego, Inżynierii Środowiska,

Instytut Organizacji i Zarządzania — z grupami przedmiotowymi: Nauk Ekonomicznych, Matematyki Stosowanej, Organizacji, Metod Numerycznych.

W ramach poszczególnych instytutów ustaloną działalność prowadziły istniejące laboratoria specjalistyczne o charakterze i zasięgu zakładowym, międzyzakładowym względnie centralnym.

Na przestrzeni lat 1973 — 1976 poza ugruntowywaniem wprowadzonych rozwiązań organizacyjnych miało miejsce dalsze systematyczne doskonalenie ustalonych rozwiązań strukturalnych. Między innymi w październiku 1975 roku dotychczasowe Studium Nauk Społecznych w wyniku powołania Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych oraz Międzyuczelnianego Instytutu Filozofii i Socjologii — w strukturze organizacyjnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej zostało zlikwidowane, natomiast Studium Wychowania Fizycznego uległo przekształceniu w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W podanym okresie w ramach doskonalenia struktur organizacyjnych jednostek działalności podstawowej dokonano również zmian następujących: w Instytucie Organizacji i Zarządzania w miejsce dotychczas istniejących grup przedmiotowych powołano 3 jednostki — Zakład Matematyki Stosowanej, Zakład Organizacji i Ekonomiki oraz Ośrodek Obliczeniowy. W Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej powołano Zakłady: Automatyki i Pomiarów, Elektrochemii oraz Zakład Elektryfikacji i Mechanizacji Górnictwa, natomiast w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn w miejsce Zakładu Technicznych Nauk Podstawowych powołano Zakład Mechaniki Stosowanej.

Powyższe zmiany, jak również całość prac związanych z doskonaleniem funkcjonowania uczelni — określających zakres i tryb działania wszystkich jednostek organizacyjnych, ujęte zostały w opracowanych "Podstawowych rozwiązaniach organizacyjnych Wyższej Szkoły Inżynierskiej" w Lublinie, wprowadzonych w życie Zarządzeniem Rektora ze stycznia 1976 roku. Proces dydaktyczno—wychowawczy oraz działalność naukowo—badawcza Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie w roku akademickim 1975/1976 realizowane były w oparciu o przyjęte rozwiązania organizacyjne. Ciążący na uczelni całokształt zadań w omawianym okresie, wykonywano przy łącznym zatrudnieniu 888 pracowników w tym 330 pracowników naukowo—dydaktycznych, 358 pracowników zatrudnionych w działalności pomocniczej oraz 200 pracowników obsługi.

Należy podkreślić, że w roku akademickim 1975/1976 w ramach przyjętych rozwiązań, Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie kształciła łącznie 3482 studentów, z czego na studiach dziennych 1648, na studiach wieczorowych 663 oraz 1171 studentów kontynuowało naukę systemem zaocznym.

1.3. Aktualna struktura organizacyjna w powiązaniu z zatrudnieniem

Aktualnie funkcjonowanie uczelni, jej praca i działalność opiera się na zbiorze przepisów, wprowadzonym decyzją Rektora Politechniki Lubelskiej — obowiązującym począwszy od 1 października 1978 roku, zatytułowanym: "Podstawowe dokumenty i rozwiązania organizacyjne". Na całość opracowania składają się dwie części, z których pierwsza zawiera:

- Regulamin organizacyjny Politechniki Lubelskiej w Lublinie,
- Schematy organizacyjne uwzględniające rozwiązania strukturalne uczelni i poszczególnych pionów organizacyjnych.

Część druga opracowania to następujące uregulowania:

- Statut instytutów (będących na prawach wydziału) i jednostek międzyinstytutowych Politechniki Lubelskiej,
- Regulamin Rady Naukowej Instytutu (instytutów będących na prawach wydziału),
- Statut instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii oraz Regulamin Rady Naukowej Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii (instytutu nie będącego na prawach wydziału).

Wprowadzenie podstawowych dokumentów i rozwiązań organizacyjnych w treści i formie aktualnie obowiązującej, poprzedzone było wszechstronnymi uzgodnieniami i szeroka konsultacją z jednostkami organizacyjnymi uczelni, organizacjami politycznymi, związkowymi oraz młodzieżowymi wszystkich szczebli. Zakres opracowania, stopień szczegółowości oraz przyjęta zasada ujęcia rozwiązań strukturalno—organizacyjnych w sposób kompleksowy, wymagała poważnego wysiłku i wkładu pracy, który

w konsekwencji spowodował, że "Podstawowe dokumenty i rozwiązania organizacyjne" wprowadzone zostały w stosunkowo krótkim okresie czasu po przekształceniu w 1977 roku Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Politechnikę Lubelską.

Obowiązujący regulamin organizacyjny Politechniki Lubelskiej, uwzględniając wszelkie powiązania zarówno pionowe jak i poziome, określa zakres i tryb działania wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych ujętych szczegółowymi schematami organizacyjnymi a podległych pionom: rektora, prorektora d/s nauczania i wychowania, prorektora d/s nauki, prorektora d/s rozwoju uczelni, dyrektora administracyjnego i jego zastępców d/s techniczno-inwestycyjnych oraz ekonomicznych. Regulamin o którym mowa, rozstrzyga analogicznie zagadnienia organizacyjno-prawne w strukturach poszczególnych instytutów oraz w jednostkach o charakterze międzyinstytutowym. W odniesieniu do instytutów, określa zakres i tryb działania wszystkich komórek organizacyjnych podporządkowanych: dyrektorowi instytutu oraz jego zastępcom d/s nauczania i wychowania i d/s nauki.

Mając na uwadze działalność podstawową, zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami strukturalno-organizacyjnymi praca i funkcjonowanie poszczególnych instytutów opiera się na zakładach dydaktycznych oraz zespołach naukowych. Bardziej szczegółowe ustalenia tematyczne i przedmiotowe w odniesieniu do poszczególnych instytutów w tym zakresie — przedstawione zostaną w dalszej części opracowania. W myśl przyjętych rozwiązań organizacyjnych jednostki działalności podstawowej zadania z zakresu dydaktyki i wychowania oraz prace naukowo-badawcze realizują poprzez istniejące zakłady dydaktyczne oraz zespoły naukowe. Łącznie we wszystkich instytutach uczelni zostało powołanych i aktualnie prowadzi działalność 21 zakładów dydaktycznych oraz 26 zespołów naukowych.

Generalnie ujmując, na aktualną strukturę organizacyjną Politechniki Lubelskiej, poza pionami organizacyjnymi kierownictwa uczelni i jednostkami organizacyjnymi administracji centralnej, składają się:

1. Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn,
2. Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
3. Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej,
4. Instytut Organizacji i Zarządzania,
5. Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii,
6. Międzyinstytutowe jednostki organizacyjne:
 - Biblioteka Główna,
 - Studium Języków Obcych,
 - Studium Wychowania Fizycznego i Sportu,
 - Studium Wojskowe,
 - Zakład Metod i Technik Nauczania,
 - Zakład Poligraficzny,
 - Zakład Aparatury,
 - Ośrodek Obliczeniowy.

Dokonywana ewolucja struktur organizacyjnych w omawianym okresie, do aktualnej struktury organizacyjnej Politechniki Lubelskiej włącznie, kształtowała się między innymi w ścisłym powiązaniu z procesem dydaktyczno—wychowawczym oraz z zagadnieniami zatrudnieniowymi w uczelni.

Uwzględniając powyższe związki należy podkreślić, że liczba studiujących ogółem w roku akademickim 1972/1973 wynosiła 3172 studentów, w 1975/1976 wzrosła do 3482 — w bieżącym roku akademickim 1980/1981 osiągnęła stan 3901 studentów na wszystkich rodzajach i kierunkach studiów. Wyższa techniczna uczelnia Lublina do 1973 roku wypromowała 2104 absolwentów, do 1975 roku — 3747, natomiast do chwili obecnej od początku swego istnienia — uczelnia przekazała dla potrzeb makroregionu i kraju 6317 absolwentów, inżynierów i magistrów inżynierów.

Powyższe osiągnięcia jak również wszelkie inne zasadnicze zadania w różnych obszarach działalności, uczelnia realizowała przy dalece zróżnicowanym stanie zatrudnienia pracowników w poszczególnych etapach jej rozwoju. Dynamika wzrostu zatrudnienia w liczbach bezwzględnych w poszczególnych etapach w stosunku do wszystkich grup pracowniczych — w przedłożonym zestawieniu tabelarycznym, jest jednoznaczna i oczywista. Z zestawienia wynikają właściwe proporcje wzrostu oraz kształtujące się trendy, zwłaszcza w grupie samodzielnych pracowników nauki, w pozostałych grupach nauczycieli akademickich oraz w grupie pracowników inżynieryjno—technicznych. Prawidłowa proporcja wzrostu występuje także w grupie pracowników administracji — mając na uwadze przedstawioną stabilizację. Poważny wzrost zatrudnienia w grupie pracowników obsługi, uzasadnia w pełni przekazywanie w omawianym okresie nowowprowadzonych do eksploatacji obiektów, budynków i budowli — o czym będzie mowa w dalszej części opracowania.

Tabela 1.3.

Zatrudnienie ogółem pracowników w różnych
okresach rozwoju uczelni

Lp.	Wyszczególnienie	Rok akademicki		
		1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Profesorowie	—	2	8
2.	Docenci	19	36	44
3.	Wykładowcy, st. wykładowcy	112	89	92
4.	Adiunkci	5	20	88
5.	Asystenci, st. asystenci	88	165	164
6.	Lektorzy i nauczyciele	15	18	17
7.	Pracownicy biblioteki	15	24	28
8.	Pracownicy inż.—techn.	107	190	210
9.	- Administracja	95	122	123
10.	Obsługa	90	200	218
11.	Robotnicy techn., brygada remontowo—budowlana	15	22	33
	O g ó ł e m:	561	888	1025

1.4. Prace nad doskonaleniem struktur organizacyjnych oraz nad usprawnieniem funkcjonowania uczelni

Doskonalenie rozwiązań strukturalno-organizacyjnych a tym samym usprawnianie funkcjonowania uczelni, prowadzone było podczas całego okresu sprawozdawczego w oparciu o występujące potrzeby. Okresem szczególnego natężenia prac w zakresie opracowywania kompleksowych uregulowań organizacyjno-prawnych, był etap począwszy od 1977 roku do bieżącego roku akademickiego włącznie.

Powyższa sytuacja wiązała się ściśle z okresem poprzedzającym datę zmiany statusu uczelni – a od tego momentu, koniecznością wprowadzenia całego szeregu nowych rozwiązań strukturalno-organizacyjnych, względnie adaptowania już istniejących, wynikało to głównie z faktu przekształcenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie w Politechnikę Lubelską.

Do zasadniczych uregulowań organizacyjno-prawnych, które w omawianym okresie zostały opracowane i stanowią one aktualne dokumenty będące podstawą funkcjonowania a tym samym pracy i działalności Politechniki Lubelskiej należy zaliczyć:

1. Podstawowe dokumenty statutowo-organizacyjne, na całość których składają się regulaminy organizacyjne oraz schematy organizacyjne odnoszące się do wszystkich pionów i jednostek organizacyjnych uczelni, oraz dokumenty w tym regulaminy, statuty oraz schematy organizacyjne poszczególnych instytutów i ich rad naukowych. Powyższe uregulowania opracowane i wprowadzone jako obowiązujące od 1978 roku.
2. Regulamin Organizacyjny Biblioteki Głównej Politechniki Lubelskiej wprowadzony jako obowiązujący od maja 1979 roku.
3. Regulamin Brygady Remontowo-Budowlanej, jako jednostki działającej w składzie organizacji administracji centralnej – obowiązujący od maja 1979 roku.
4. Regulamin organizacyjny Zakładu Poligraficznego, jako jednostki o charakterze międzyinstytutowym – obowiązujący od stycznia 1980 roku.
5. Instrukcja w sprawie gospodarki materiałowej w Politechnice Lubelskiej, obowiązująca wszystkie jednostki organizacyjne uczelni – wprowadzona od lutego 1980 r.
6. Regulamin w zakresie kontroli wewnętrznej w Politechnice Lubelskiej – obowiązujący od kwietnia 1980 roku.
7. Regulamin organizacyjny Ośrodka Obliczeniowego – jako jednostki o charakterze międzyinstytutowym – wprowadzony od maja 1980 roku.
8. Regulamin organizacyjny Centralnego Laboratorium Instytutu Organizacji i Zarządzania – obowiązujący od sierpnia 1980 roku.
9. Regulamin organizacyjny Zakładu Aparatury, jako jednostki o charakterze międzyinstytutowym – wprowadzony od sierpnia 1980 roku.
10. Instrukcja dotycząca "Organizacji Działalności Wydawniczej" w Politechnice Lubelskiej – obowiązująca od września 1980 roku.

11. Aktualnie obok innych prac bieżących, pozostaje w uzgodnieniu zaktualizowana „Instrukcja w sprawie zasad gospodarowania aparaturą naukowo-badawczą i dydaktyczną”.

Określone uregulowania organizacyjno-prawne wprowadzone były w oparciu o ustalenia z zainteresowanymi jednostkami organizacyjnymi, a przed otrzymaniem mocy obowiązującej — konsultowane i uzgadniane z działającymi w uczelni organizacjami politycznymi, związkami zawodowymi i organizacjami młodzieżowymi bezpośrednio, względnie z przedstawicielstwem reprezentującym powyższe organizacje w Kolegium Rectorskim oraz Senacie Politechniki Lubelskiej.

Mając na uwadze prace nad wprowadzeniem nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, uwzględniając założenia odnoszone do autonomii i samorządności szkół wyższych, organy szkoły wyższej — w naszym przypadku organy Politechniki Lubelskiej, będą właściwe do ustalania wszystkich spraw dotyczących jej organizacji i działalności. Będą więc ustalały zarówno statut uczelni oraz obowiązujące uregulowania organizacyjno-prawne w odniesieniu do wszystkich obszarów pracy i działalności uczelni. W związku z powyższym aktualnie obowiązujące przepisy organizacyjno-prawne w Politechnice Lubelskiej w ilości i zawartych w nich treściach merytorycznych — są uregulowaniami pełnymi i niezbędnymi, które po odpowiednim zweryfikowaniu i zaktualizowaniu stanowić będą podstawę przy tworzeniu nowego ustroju Politechniki Lubelskiej w Lublinie.

2. BAZA MATERIALNA UCZELNI

2.1. Stan oraz rozwój bazy lokalowej

Na początku okresu sprawozdawczego w roku akademickim 1972/1973 uczelnia dysponowała stosunkowo skromną bazą lokalową: obiekt rektoratu z laboratoriami dydaktycznymi przy ul. Dąbrowskiego 13, dwa budynki dydaktyczne przy ul. Nadbystrzyckiej 38, ośrodek obliczeniowy przy ul. Okopowej 8, kilka mniejszych, tymczasowych budynków oraz jeden dom akademicki. Kubatura wszystkich obiektów w 1973 roku wynosiła 82.109 m^3 , a powierzchnia użytkowa 17.011 m^2 . Na jednego studenta przypadało w tym czasie $10,7 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej.

Począwszy od roku 1973 następowała znaczna sukcesywna poprawa bazy lokalowej uczelni. Powstawały nowe obiekty – przekazywane do eksploatacji, zlokalizowane przy ul. Nadbystrzyckiej. W okresie do 1977 roku oddano do użytku 3 domy akademickie dla 360 studentów każdy, obiekty Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, część Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn oraz stołówkę studencką o możliwościach wydania 2200 obiadów dziennie.

Aktualnie uczelnia posiada obiekty o łącznej kubaturze 247.166 m^3 i powierzchni użytkowej 55.772 m^2 , szczegółową ilustrację stanu zawiera zestawienie tabelaryczne.

Należy podkreślić, że powierzchnia użytkowa na 1 studenta $21,5 \text{ m}^2$ osiągnięta w 1980 roku na przestrzeni lat 1973–1980 wzrosła o 100%. Dla porównania, powierzchnia użytkowa na 1 studenta w 1979 roku wyniosła: w Politechnice Krakowskiej $10,9 \text{ m}^2$, w Politechnice Poznańskiej $13,3 \text{ m}^2$, w Politechnice Rzeszowskiej $12,0 \text{ m}^2$, w Politechnice Szczecińskiej $23,4 \text{ m}^2$.

Obecnie w trakcie budowy znajduje się obiekt dydaktyczny dla Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, wznoszony z funduszy Kopalń Lubelskiego Zagłębia Węglowego budynek pawilonowy typu "Stolbud" o powierzchni użytkowej 1000 m^2 , wstępnie przewidziany na potrzeby Biblioteki Głównej i serwisu aparatury oraz wznoszona z funduszy Ministerstwa Komunikacji hala ze stendem do badań wiekowymirowych elementów mostowych. Poza tym uczelnia posiada kompletną dokumentację

Tabela 2.1.

Stan kubatury i powierzchni użytkowej budynków Politechniki Lubelskiej

Lp.	Nazwa obiektu	Kubatura m ³	Pow. użytk. m ²
1	2	3	4
	<u>I. Stan na dzień 1.01.1974 r.</u>		
1.	Rektorat ul. Dąbrowskiego 13	16.340	2.969
2.	Instytut Organizacji i Zarządzania	17.819	3.443
3.	Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej	23.058	3.710
4.	Warsztaty dydaktyczne	4.092	1.023
5.	Warsztaty konserwatorów	1.447	391
6.	Ośrodek Obliczeniowy Okopowa 8	2.458	769
7.	Studium Wojskowe Langiewicza 4	1.547	471
8.	Laboratorium przy ul. Wiercińskiego	159	60
9.	Dom Studenta Nr 1	15.189	4.175
	Razem cz. I	82.109	17.011
	<u>Przyrost do dnia 31.12.1975 r.</u>		
1.	Dom Studenta Nr 2	15.189	4.175
2.	Dom Studenta Nr 3	16.537	4.190
3.	Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Część "A "	21.506	5.100
	Część "B "	8.061	1.126
4.	Dom Studenta Nr 4	16.142	4.190
	Razem cz. II	80.219	19.344

1	2	3	4
	<u>III. Przyrost do dnia 31.12.1979 r.</u>		
1.	Hala laboratoryjna Inst. "B"	3.529	480
2.	Stołówka Studencka	20.388	3.958
3.	Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn: Część "A"	32.884	8.288
	Część "B" i "C"	18.196	3.311
4.	Budynek mieszkalny – rotacyjny przy ul. Brzeskiej	8.682	3.101
5.	Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu	1.317	339
	Razem cz. III	84.997	19.477
	Ogółem cz. I + II + III	247.166	55.772

techniczną drugiego etapu Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn (część laboratoryjno–warsztatowa), dokumentację na budowę Studium Wojskowego, dokumentację na drugi etap uzbrojenia terenu oraz program techniczno–użytkowy Biblioteki Głównej i Instytutu Organizacji i Zarządzania.

Dla zapewnienia prawidłowej eksploatacji posiadanych obiektów, uczelnia dysponuje kilkunastoosobową brygadą konserwatorów w dziale techniczno–inwestycyjnym. Z uwagi na występujące od lat trudności z ulokowaniem zleceń na wykonanie prac remontowo–budowlanych, w 1978 roku utworzona została Brygada Remontowo–Budowlana, która przerabiając np. w 1980 roku 4.750.000 zł uniezależniła uczelnię prawie całkowicie od wykonawców obcych. Poza pracami remontowymi, Brygada Remontowo–Budowlana przejęła generalne wykonawstwo obiektu Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz pawilonu typu "Stolbud".

Praca służb zaopatrzeniowych, remontowych, inwestycyjnych jest ściśle powiązana z możliwościami transportowymi. W okresie sprawozdawczym ilość środków transportowych zwiększyła się z 7 do 16 jednostek. W tym posiadane dwa autokary zabezpieczają potrzeby w zakresie studenckich wyjazdów dydaktycznych i potrzeb socjalnych pracowników.

2.2. Aparatura naukowa i dydaktyczna

W latach 1973–1980 wraz z rozwojem uczelni i bazy lokalowej powstawały nowe laboratoria, wzbogacały się istniejące o nową aparaturę. Obecnie w uczelni funkcjonuje 35 laboratoriów specjalistycznych. Powierzchnia zajmowana przez te laboratoria wynosi łącznie 6.848 m². Wartość aparatury naukowo-badawczej, stanowiącej środki trwałe osiągnęła na 31 grudnia 1980 roku wartość 233,71 mln zł, co w przeliczeniu na:

1. nauczyciela akademickiego wynosi 593,2 tys. zł, zaś na

1 pracownika uczelni 230,7 tys. zł

Wartość aparatury szczególnie cennej wynosi 60,72 mln zł.

Rozwój potencjału aparatury naukowo-badawczej w Politechnice Lubelskiej w latach 1973–1980 przedstawia tabela 2.2. Tabela ta nie uwzględnia wartości urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej Ośrodka Obliczeniowego, która obecnie wynosi 23,05 mln zł. Od roku 1975 notuje się także dynamiczny rozwój współpracy uczelni z innymi ośrodkami naukowo-badawczymi oraz przemysłem. W rezultacie tej współpracy uczelnia pozyskała dodatkowo, nieodpłatnie aparaturę naukowo-badawczą wartości 57,78 mln zł.

Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Politechniką Lubelską w Lublinie a Centralnym Zarządem Dróg Publicznych w Warszawie podjęta została w 1980 roku budowa przy politechnice obiektu wspólnego Uczelniano-Przemysłowego Laboratorium Inżynierii Budowlanej. Przedsięwzięcie to ma na celu szersze wykorzystanie posiadanej przez obie strony bazy aparaturowej. Oddanie laboratorium do eksploatacji przewidziane jest na koniec 1981 roku.

W związku ze stale rosnącymi potrzebami aparatury specjalistycznej z jednej strony a coraz ostrzej rysującymi się niedoborami aparatury naukowo-badawczej na rynku krajowym i ograniczeniami importowymi z drugiej strony, powołano w 1980 roku — Zakład Aparatury. Zadaniem zakładu jest:

- wykonywanie modeli oraz prototypów aparatów i pomocy naukowych na podstawie opracowań w uczelni,
- wykonywanie krótkich serii prototypów aparatury i pomocy naukowych,
- adaptacja aparatury i stanowisk kontrolno-pomiarowych do aktualnych potrzeb laboratoriów,
- projektowanie zestawów stanowisk kontrolno-pomiarowych,
- naprawy pogwarancyjne aparatury,
- szkolenie personelu obsługi aparatury.

Aktualnie Zakład Aparatury zatrudnia 12 pracowników, w tym 6 elektroników oraz 6 elektromechaników.

Tabela 2.2.

Wartość aparatury naukowej i dydaktycznej
(środki trwałe)

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość aparatury w roku		
		1973	1975	1980
1	2	3	4	5
1.	Stan posiadanej aparatury w mln zł	55,0	86,6	233,7
2.	Zakupy aparatury w mln zł w tym: z importu z KS w tym: z importu z KK	1,1 0,8 —	12,12 0,08 —	16,8 8,1 —
3.	Wartość aparatury przejęta nie- odpłatnie z innych jednostek gospodarki uspołeczn. w tys. zł	—	451,3	519,6
4.	Wartość posiadanej aparatury unikalnej — w mln zł	7,9	22,1	60,7
5.	Wartość aparatury na 1 naucz. akademickiego — w tys. zł/ 1 naucz. akad./	202,9	260,2	593,2

2.3. Zakład Poligraficzny

Szybko rosnące potrzeby wydawnicze w zakresie pomocy dydaktycznych i prac naukowych, trudności ich realizacji w innych drukarniach spowodowały w 1977 roku podjęcie działań zmierzających do utworzenia własnego Zakładu Poligraficznego. Na zakład przeznaczono prawą oficynę przy ul. Dąbrowskiego 13, której pomieszczenia zostały zwolnione z chwilą przekazania do użytkowania nowozbudowanego Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn. W latach 1977 i 1978 przeprowadzono niezbędną adaptację pomieszczeń, uzyskano koncesję na prowadzenie działalności poligraficznej oraz wyposażono w niezbędne maszyny i urządzenia, a w 1979 roku przeszkolono pracowników i rozpoczęto druk wydawnictw uczelnianych.

Obecnie zakład posiada niezbędne wyposażenie, którego wartość wynosi 9.206 tys. zł, w tym 7.825 tys. zł stanowią środki trwałe i 1.371 środki inwentarzowe. Głównym zadaniem zakładu jest druk skryptów oraz wydawnictw naukowych zawierających rozprawy i studia, artykuły i komunikaty oraz materiały konferencyjne. Zdolność produkcyjna zakładu pozwala na druk około 50 pozycji wydawniczych w ilości 168 tys. koloroodbitok. Zakład Poligraficzny Politechniki Lubelskiej aktualnie zatrudnia 19 pracowników.

Wielkość produkcji zakładu poligraficznego oraz jej wartość w latach 1979 i 1980 przedstawia tabela 2.3.

Tabela 2.3.

Lp.	Wyszczególnienie	Wielkość produkcji oraz jej wartość w roku			
		1979		1980	
		pozycji	tys. zł	pozycji	tys. zł
1	2	3	4	5	6
1.	Druki zwarte	6	73,9	51	1.306,9
2.	Akcydensy	69,890	35,7	86.330	74,2
3.	Oprawy	1.961	121,8	282	33,4
4.	Odbitki kserograficzne	231.295	886,0	93.357	331,4
5.	Razem wartość		1117,4		1.745,9

2.4. Ośrodek Obliczeniowy

Początki działalności Ośrodka Obliczeniowego Politechniki Lubelskiej sięgają roku 1973, kiedy to uczelnia otrzymała przydział maszyny cyfrowej ODRA 1325. Równolegle z zakupem zestawu rozpoczął się proces zatrudniania i kształcenia podstawowej kadry w zakresie obsługi operatorskiej, technicznej, projektowania i oprogramowania. W tym okresie ośrodek nie był wyodrębnioną jednostką organizacyjną lecz działał w ramach Grupy Przedmiotowej Metod Numerycznych Instytutu Organizacji i Zarządzania. W roku 1975 wydzielono Ośrodek Obliczeniowy lecz działał on nadal w ramach Zakładu Informatyki Instytutu Organizacji i Zarządzania. Od dnia 1 września 1980 r. Ośrodek Obliczeniowy jest samodzielną jednostką organizacyjną podległą organizacyjnie Prorektorowi d/s Nauki Politechniki Lubelskiej.

Ośrodek Obliczeniowy został wyposażony w roku 1974 w zestaw maszyny cyfrowej ODRA. W skład zestawu wchodziły następujące urządzenia: jednostka centralna ODRA 1325 PAO 32K, czytnik kart CK 304, drukarka wierszowa DW 325, czytnik, dziurkarka taśmy papierowej CDT-325, pamięć taśmowa (jednostka sterująca MTS 304+6 przewijaczy taśmy EC 5012).

Dodatkowo zakupiono również podstawowe urządzenia do przygotowania danych:

- dziurkarka kart ARITMA T130 szt. 3
- " SOEMTRON S43 szt. 2
- sprawdzarka kart " szt. 2
- urządzenie do przygotowania

Sprzęt ten uruchomiony w roku 1975 pracuje nieprzerwanie do chwili obecnej. Przez okres działania ośrodka zrealizowano następujące zakupy:

- lokalny zestaw monitorów ekranowych (2 szt.) do emc ODRA 1325 (1980 r.)
- urządzenie do zdalnego wprowadzania danych do emc ODRA 1325 (2 szt.)
- minikomputer MERA 305 (odkupiony w WODKP w Lublinie w 1979 r.).

Trudności w zrealizowaniu zakupów nowego sprzętu spowodowały szereg decyzji o nieodpłatnym przejęciu sprzętu używanego. W celu zwiększenia mocy obliczeniowej zestawu emc ODRA 1325 pozyskano na tej drodze:

- zestaw pamięci dyskowej (jednostka sterująca PDS-325 + 3 transportery CDC 854 firmy Control Data) - rok 1980, planowane uruchomienie w bieżącym roku po zrealizowaniu dostawy części zamiennych.
- czytnik kart CK-304 - 1979 r., uruchomiony przez SERVIS-ELWRO wykorzystywany jest w zestawie emc ODRA 1325.

W roku 1978 przejęto nieodpłatnie zestaw maszyny cyfrowej R-20. Przeciągający się remont uniemożliwił uruchomienie zestawu.

Decyzją Sekretariatu Komitetu Informatyki z dnia 6.04.1981 roku, uczelnia nasza otrzymała przydział zestawu maszyny cyfrowej ODRA 1305 wraz z pokryciem limitu inwestycyjnego na zakup tego zestawu. Średnia konfiguracja emc ODRA 1305 wyposażonej w wielodostęp, umożliwi szersze wykorzystanie metod i narzędzi informatyki w procesie dydaktycznym, naukowo-badawczym i zarządzaniu uczelnią w najbliższych latach.

Po wstępnym okresie tworzenia Ośrodka Obliczeniowego w Politechnice Lubelskiej, charakteryzującym się naborem i dużą fluktuacją kadry, stan zatrudnienia pracowników Ośrodka ustabilizował się w latach 1977–1980 na poziomie 30–32 pracowników. Obecnie zatrudnienie pracowników wynosi 37 osób. Decyzja o zakupieniu maszyny cyfrowej ODRA 1305 z wielodostępem w konfiguracji proponowanej przez Ośrodek Obliczeniowy, wymagać będzie dodatkowego zatrudnienia pracowników.

W pierwszym okresie działania (lata 1974–1975) wykonywane były obliczenia inżynierskie oraz podjęto prace nad zwiększeniem możliwości obliczeniowych zainstalowanego sprzętu informatycznego. W roku 1977 powstał pierwszy program rozwoju informatyki na lata 1977–1978 w uczelni, który zakładał:

- adaptację i wdrożenie wybranych podsystemów zarządzania uczelnią,
- opracowanie wybranych podsystemów obliczeń inżynierskich,
- rozbudowę bazy sprzętowej.

W ramach otwartego tematu badawczego 128/NN–1/77 zostało opracowane szereg programów z zakresu obliczeń inżynierskich, zorganizowano biblioteki podprogramów (FORTRAN–ALGOL) jak również podjęto prace zmierzające do opracowania i wdrożenia systemów zarządzania.

Oprócz realizacji zadań wynikających i związanych z podstawową działalnością uczelni, Ośrodek realizował zadania w zakresie problemu węglowego – „Kompleksowe zagospodarowanie Lubelskiego Zagłębia Węglowego” oraz problemu resortowego dla odlewni żeliwa Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie.

Aktualny plan prac zakłada przede wszystkim szerokie rozpowszechnienie metod i narzędzi informatycznych w dydaktyce poprzez pełną obsługę laboratorium informatyki, kompleksowe oprogramowanie laboratoriów, obsługę indywidualnych prac studentów oraz wykonywanie oprogramowania użytkowego w ramach prac naukowo–badawczych instytutów uczelni. Prace związane z komputeryzacją zarządzania wymagają odpowiednich decyzji o zakupie, adaptacji bądź tworzeniu odpowiednich systemów. W przypadku podjęcia przez kierownictwo uczelni decyzji o wdrożeniach informatycznych systemów zarządzania, Ośrodek Obliczeniowy włączy te prace do planu pracy.

2.5. Budżet uczelni, wartość majątku

Dynamikę rozwoju uczelni w okresie sprawozdawczym obrazuje sukcesywny wzrost podstawowych wskaźników ekonomiczno–finansowych, na przykład: środków trwałych ze 108 milionów złotych w 1973 roku do 477 milionów złotych w 1980 roku, przedmiotów nietrwałych z 25 milionów zł do 82 milionów zł, zapasów materiałowych z 1,5 miliona zł do 10 milionów zł, a także innych funduszy, którymi dysponuje uczelnia – między innymi wzrost funduszu płac w tym okresie z 24 milionów do 65 milionów zł.

Tabela 2.5.

**Wzrost podstawowych wskaźników
ekonomiczno—finansowych uczelni w latach 1973—1980**

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.miary	1973	1980
1	2	3	4	5
1.	Wartość majątku trwałego	mln zł	108	477
	— budynki i budowle	mln zł	51	230
	— pozostałe środki trwałe	mln zł	57	247
2.	Wartość materiałów w magazynie	tys. zł	1.688	9.990
3.	Wartość przedmiotów nietrwałych	tys. zł	24.992	82.353
4.	Osobowy fundusz płac	tys. zł	23.857	65.072
5.	Honoraria	tys. zł	3.427	12.715
6.	Zakupy inwestycyjne	tys. zł	1.434	20.404
7.	Fundusz na cele socjalne i wychowawcze studentów	tys. zł	256	1.793
8.	Remonty budynków	tys. zł	1.998	5.989
9.	Domy i stołówki studenckie	tys. zł	4.712	20.252
10.	Koszty zakupu i zużycia materiałów, przedmiotów i aparatury specjalnej	tys. zł	12.305	25.126
11.	Budżet, ogółem koszty	tys. zł	64.472	228.906
12.	Wartość sprzedaży prac nauko—wo—badawczych	tys. zł	5.753	45.247

Jak widać z powyższych danych w zestawieniu tabelarycznym, na przestrzeni lat 1973–1980 nastąpił rozwój uczelni w zakresie posiadanego majątku. W sprawach płacowych dla przykładu można podać, że w 1974 roku średnia płaca pracownika uczelni wynosiła 3.325 zł, a w grupie pracowników nie będących nauczycielami akademickimi 2.840 zł, natomiast, w roku 1980 średnia płaca osiągnęła 5.223 zł, a w grupie pracowników nie będących nauczycielami akademickimi 4.417 zł. Budżet uczelni na przestrzeni lat 1973–1980 wzrósł z 64 milionów złotych do 229 milionów złotych.

2.6. Baza materialna działalności socjalno-bytowej

W zakresie działalności wczasowej w okresie sprawozdawczym uczelnia dysponowała i dysponuje własną, stosunkowo skromną bazą materialną. W 1973 roku posiadała 3 domki wczasowe na morzem w Darłównie i 3 domki wczasowe nad jeziorem Białym koło Włodawy. W związku z koniecznością likwidacji ośrodka w Darłównie w 1979 roku wybudowano dwa nowe domki nad jeziorem Piaseczno na pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim, a dwa dalsze są w budowie.

W celu rozszerzenia między innymi bazy wczasowej, zakupiono w 1976 roku i po przeprowadzeniu koniecznych remontów oraz adaptacji w 1978 roku oddano do użytku Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu nad Wisłą. W 1978 roku polepszone warunki wypoczynku we własnej bazie wczasowej przez wymianę umeblowania i wyposażenia.

Poza własną bazą wypoczynkową, Politechnika kupuje corocznie znaczne ilości miejsc wczasowych w przedsiębiorstwach turystycznych i ośrodkach zakładowych.

Niezależnie od powyższych możliwości, prowadzona jest także wymiana z Wyższą Szkołą Inżynierską w Koszalinie – miejsc wczasowych na morzem na miejsca w Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu. Łącznie w okresie 1974–1980 pracownicy Politechniki skorzystali z 3767 miejsc wypoczynku wczasowego (średnio 538 miejsc rocznie).

W zakresie polepszenia sytuacji mieszkaniowej, od roku 1974 przydzielono pracownikom 129 mieszkań spółdzielczych. W 1976 roku wybudowano dla pracowników z funduszu uczelni budynek mieszkalny o 40 mieszkaniach. Ponadto pracownicy nasi korzystają z 17 dwuosobowych pokoi w Hotelu Asystenta.

W zakresie wypoczynku dzieci – wobec trudności w ulokowaniu dzieci naszych pracowników na koloniach organizowanych przez obce instytucje, od 1979 roku zorganizowano własną bazę kolonijną w Ciosmach k/Biłgoraja. Z własnych kolonii skorzystało dotychczas 122 dzieci, w powyższej formie akcja kolonijna będzie nadal kontynuowana.

3. STAN I ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

3.1. Stan kadry naukowo—dydaktycznej i pracowników inżynieryjno—technicznych

Dla realizacji systematycznie wzrastających zadań dydaktycznych i naukowo—badawczych niezbędna była kadra posiadająca odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie. Liczba pracowników w latach 1972—1980 wzrosła w sposób zasadniczy, głównie w grupach działalności podstawowej uczelni. Wzrost ten wiązał się przede wszystkim ze wzrostem liczby studentów, rozwojem badań naukowych, wzrostem bazy dydaktycznej i naukowej, powstaniem nowych kierunków studiów oraz laboratoriów. Stan liczbowy kadry naukowo—dydaktycznej oraz pracowników inżynieryjno—technicznych w omawianym okresie przedstawia tabela 3.1.

Tabela 3.1.

Stan liczbowy pracowników naukowo—dydaktycznych
i inżynieryjno—technicznych

Lp.	Grupa pracowników	Stan zatrudnienia w roku akademickim		
		1972/73	1975/76	1980/81
1.	Nauczyciele akademicki	239	330	413
	w tym:			
	lektorzy i nauczyciele	15	18	17
2.	Pracownicy inżynieryjno— —techniczni	107	190	210
	R a z e m:	346	520	623

Przyjmując rok akademicki 1972/1973 jako bazę wyjściową, a rok 1980/1981 jako rok odniesienia wzrost pracowników w wymienionych w tabeli 3.1. grupach wynosi:

1. nauczycieli akademickich – 73%
2. pracowników inżynieryjno–
–technicznych – 96%

Chociaż obserwujemy pewien wzrost wskaźnika pracowników inżynieryjno–technicznych na jednego nauczyciela akademickiego z 0,45 w roku 1972/1973 do 0,5 obecnie, to jest on jeszcze daleko nie wystarczający. Korzystniej natomiast kształtuje się wskaźnik liczby studentów na jednego nauczyciela akademickiego oraz samodzielnego pracownika nauki, który wynosi w poszczególnych latach:

- w odniesieniu do nauczycieli akademickich:
1972/73 – 13,3 studentów/ 1 nauczyciela akademickiego
1975/76 – 10,5 " " "
1980/81 – 9,4 " " "
- w odniesieniu do samodzielnych pracowników nauki:
1972/73 – 167 studentów/1 samodzielnego pracownika nauki
1975/76 – 92 " " "
1980/81 – 75 " " "

3.2. Rozwój i doskonalenie kadry

Najwięcej uwagi w polityce kadrowej poświęcono sprawom właściwego doboru i rozwoju podstawowej grupy pracowników jaką są nauczyciele akademicy. Szczególnie kadry samodzielnych pracowników nauki dla kierunków i specjalności najściślej obsadzonych przez nauczycieli akademickich ze stopniami i tytułami naukowymi. Stan kadry w tym liczby nauczycieli ze stopniami naukowymi przedstawia tabela 3.2.

Dla przyspieszenia rozwoju kadry stworzony został odpowiedni program i system zachęt dla zdobywania stopni naukowych przez pracowników własnych oraz napływu nauczycieli akademickich o najwyższych kwalifikacjach z innych ośrodków naukowych. Program ten realizowany był poprzez:

- kształcenie własnej kadry na studiach doktoranckich w innych ośrodkach jak również organizowanie takich studiów przez Politechnikę Warszawską na terenie naszej uczelni,
- wysyłanie młodych najbardziej uzdolnionych pracowników za granicę na studia aspiranckie, szczególnie w zakresie dyscyplin deficytowych w kraju,
- coraz większy udział pracowników w stażach krajowych i zagranicznych,
- pomoc materialną i techniczną przygotowującym rozprawy doktorskie i habilitacyjne,
- stwarzanie dogodnych warunków materialnych i bytowych nauczycielom przechodzącym do pracy w uczelni z innych ośrodków naukowych.

Tabela 3.2.

Stan kadry w tym liczba nauczycieli akademickich ze stopniami naukowymi

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli w roku		
		1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Samodzielni pracownicy nauki	19	38	52
	w tym: ze stopniem doktora habilitowanego	2	7	15
2.	Razem nauczyciele akademicki	239	330	413
	w tym: nauczyciele akademicki i inni pracownicy szkoły ze stopniem doktora	24	69	167

Ważnym dokumentem regulującym sprawy kształcenia kadry naukowo—dydaktycznej są wytyczne w sprawie doboru i rozwoju kadry opracowane w 1975 roku a następnie modyfikowane, obecnie obowiązująca wersja wytycznych wydana została w 1979 roku. Następnym dokumentem jest "karta oceny nauczyciela akademickiego", której wprowadzenie umożliwi jasną i obiektywną ocenę każdego pracownika dydaktycznego. Wprowadzono również jednoznaczne zasady w polityce awansowej na stanowisko docenta, profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego.

Młoda kadra naukowa, której podstawowym zadaniem jest zdobywanie stopni naukowych korzystała z następujących form kształcenia:

- studiów doktoranckich dziennych i zaocznych,
- studiów aspiranckich,
- studiów podyplomowych,
- stażów krajowych i zagranicznych,
- seminariów, konferencji, zjazdów i sympozjów,
- kursów językowych w kraju i za granicą.

Jako udogodnienia w zdobywaniu stopni naukowych wykorzystywano najczęściej następujące formy pomocy:

- stypendia naukowe doktorskie i habilitacyjne,
- urlopy naukowe,
- zwolnienia z zajęć dydaktycznych,
- finansowanie usług zewnętrznych związanych z pracą badawczą,
- pomoc pracowników inżynieryjno–technicznych i naukowo–badawczych w przygotowaniu stanowisk i prowadzeniu pomiarów.

Przy opracowywaniu planu badań naukowych na kolejne pięciolatki oraz określaniu specjalizacji naukowej szkoły i poszczególnych instytutów zwracano szczególną uwagę na podporządkowanie tematów prac badawczych zdobywaniu stopni naukowych. Stworzono nowy system organizacji nauki w instytutach, oparty na zespołach naukowych, których zadaniem jest prowadzenie badań naukowych, organizacja seminariów i sympozjów a więc stymulowanie rozwoju kadry naukowo–dydaktycznej.

Tabela 3.3.

Liczby osób korzystających z różnych form kształcenia i pomocy

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób w roku		
		1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Staże	28	40	45
2.	Konferencje, zjazdy, sympozja	12	15	33
3.	Urlopy naukowe:			
	– doktorskie	1	2	23
	– habilitacyjne	–	–	3
4.	Stypendia naukowe:			
	– doktorskie	14	13	15
	– habilitacyjne	2	2	4

Te wszechstronne programowe działania zmierzające do przyspieszenia rozwoju kadry dały wymierne rezultaty w postaci wzrostu liczby pracowników ze stopniami i tytułami naukowymi. Podczas pracy w naszej uczelni tytuły doktora habilitowanego zdobyło 5 nauczycieli akademickich, w tym 3 w bieżącym roku akademickim. Na uwagę zasługuje fakt, że prace doktorskie obroniło: w latach 1973–1975 – 18 osób, zaś w latach 1976–1981 – 68 osób. Obecnie 57 pracowników ma otwarte przewody doktorskie.

W latach 1973–1981 przygotowano i przekazano do resortu 13 wniosków o nadanie tytułu naukowego profesora i profesora zwyczajnego, dotychczas 5 z nich zostało rozpatrzonych pozytywnie. W analogicznym okresie przygotowano i przekazano do resortu 40 wniosków o nadanie tytułu docenta etatowego i kontraktowego, dotychczas 21 z nich zostało rozpatrzonych pozytywnie. Jednocześnie w latach 1973–1981 przybyło do uczelni z innych środowisk w kraju 4 profesorów, 23 docentów oraz 32 doktorów.

Za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczno-wychowawczą oraz kształcenie młodej kadry pracownicy uczelni otrzymali szereg nagród Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Rektora z okazji inauguracji jak również z Rektorskiego Funduszu Nagród za prace naukowo-badawcze. Liczbę osób nagrodzonych w latach 1973–1981 przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 3.4.

Nagrody za lata 1973–1981 przyznawane nauczycielom akademickim uczelni

Lp.	Rodzaj nagrody	Liczba pracowników nagrodzonych w roku		
		1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Nagrody Ministra	8	5	17
2.	Nagrody Rektora z okazji inauguracji	38	72	102
3.	Nagrody z Rektorskiego Funduszu Nagród za osiągnięcia związane z pracami badawczymi	nie było tego funduszu	128	170

4. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZA

W 28-letniej historii uczelni rok 1973 otworzył nowy okres dynamicznego rozwoju w sferze działalności dydaktyczno-wychowawczej. W miejsce wydziałów i zespołów dydaktycznych wprowadzono instytuty i zakłady.

W roku akademickim 1973/1974 opracowano i wdrożono nowe plany i programy jednolitych studiów magisterskich dziennych. Obejmowały one 4,5 letni okres nauki. Pierwsi absolwenci studiów magisterskich dziennych opuścili uczelnię w roku 1978.

W roku 1975 uruchomione zostały studia magisterskie dzienne w Instytucie Organizacji i Zarządzania, w którym kształcą się specjaliści w zakresie organizacji produkcji w przemyśle elektromaszynowym. Ponadto wprowadzone zostały dwie nowe specjalności:

- na kierunku mechanika — maszyny i urządzenia przemysłu spożywczego,
- na kierunku elektrotechnika — elektroenergetyka.

W związku z budową Lubelskiego Zagłębia Węglowego i wynikającym stąd zapotrzebowaniem na kadrę specjalistów w tej dziedzinie w roku 1976 powstał w uczelni nowy kierunek studiów: Górnictwo i Geologia ze specjalnościami:

- maszyny i urządzenia górnicze i wiertnicze,
- automatyzacja i elektryfikacja kopalń.

W roku 1981 mury uczelni opuszczają pierwsi absolwenci tych specjalności. Będzie to kadra przygotowana dla potrzeb górnictwa węglowego. Tak więc z 4 kierunków i 6 specjalności dydaktycznych w roku 1973, doprowadzono w uczelni do realizacji 6 kierunków i 11 specjalności.

Aktualny wykaz kierunków, specjalności i specjalizacji dydaktycznych przedstawia tabela 4.1.

W roku 1974 uruchomione zostały magisterskie studia uzupełniające dla absolwentów inżynierskich studiów zawodowych w Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej, a w roku 1975 w pozostałych trzech instytutach. Umożliwiły one podniesienie kwalifikacji zawodowych inżynierów zatrudnionych w zakładach przemysłowych makroregionu środkowo-wschodniego. W okresie 5 lat to znaczy od 1976—1980 roku dyplomy magistra inżyniera uzyskało 256 absolwentów studiów uzupełniających, z czego 140 w systemie wieczorowym i 116 w systemie zaocznym.

Tabela 4.1.

Kierunek	Specjalność	Specjalizacja
1	2	3
Budownictwo	1. Technologia i Organizacja Budownictwa	– Technologia i Organizacja Budownictwa
Ochrona Środowiska	2. Drogi, ulice i lotniska	– Technologia i Organizacja Prefabrykacji
	3. Urządzenia sanitarne	– Projektowanie dróg i ulic
		– Technologia i Organizacja Budowy Dróg
		– Wodociągi i kanalizacja
		– Ogrzewnictwo i wentylacja
Elektrotechnika	Przetwarzanie i Użytkowanie Energii Elektrycznej	– realizowane przez prace przejściowe i dyplomowe
Górnictwo i Geologia	Elektroenergetyka	
	Automatyzacja i elektryfikacja kopalń	Elektryfikacja podziemi kopalń
Mechanika	Maszyny i urządzenia przemysłu spożywczego	– Maszyny i urządzenia przemysłu spożywczego
	Samochody i ciągniki	– Eksploatacja samochodów i ciągników
	Technologia maszyn	– Obróbka skrawaniem
		– Obróbka plastyczna
Górnictwo i Geologia	Maszyny i urządzenia górnicze i wiertnicze	– Maszyny i urządzenia górnictwa podziemnego
Organizacja i Zarządzanie	Organizacja produkcji w przemyśle elektromaszynowym	–

W celu realizacji zadań uczelni w zakresie doskonalenia zawodowego inżynierów podjęto pracę nad uruchomieniem w uczelni studiów podyplomowych. W roku 1980/81 rozpoczęto studia podyplomowe w Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej dotyczące racjonalnego użytkowania energii elektrycznej. Ponadto w Instytucie Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej zakończono prace organizacyjne dotyczące uruchomienia studiów podyplomowych w zakresie budowy i eksploatacji mostów.

W roku akademickim 1976/1977 dokonano reformy studiów dla pracujących. W oparciu o przyjętą nomenklaturę kierunków i specjalności na studiach dziennych wprowadzono kierunki i specjalności na studiach wieczorowych i zaocznych. Opracowano 4,5 letnie plany i programy studiów.

Liczby studentów i absolwentów w okresie sprawozdawczym przedstawiono w tabelach 4.2. i 4.3.

Tabela 4.2.

Liczba studentów wg rodzaju studiów w latach 1973–1980

Lp.	Rodzaj studiów	1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Dzienne	1581	1648	2616
2.	Wieczorowe	581	663	490
3.	Zaoczne	1010	1171	795
	Ogółem:	3172	3482	3901

Tabela 4.3.

Liczba absolwentów ogółem – wg rodzaju studiów

Lp.	Rodzaj studiów	Łączna liczba wypromowanych do roku		
		1972/30.XII	1975/30.XII	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Dzienne	676	1601	2837
2.	Wieczorowe	1052	1381	1860
3.	Zaoczne	376	765	1620
	Ogółem:	2104	3747	6317

W związku z zapotrzebowaniem na wysokokwalifikowaną kadrę w dziedzinie lotnictwa, kierownictwo Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego Świdnik wystąpiło w roku 1979 z wnioskiem o utworzenie w Politechnice Lubelskiej specjalności lotniczej w zakresie budowy śmigłowców. Mając na uwadze specjalizację tego zakładu w produkcji śmigłowców w ramach RWPG, oraz brak tej specjalności w uczelniach technicznych w kraju, kierownictwo uczelni podjęło tę inicjatywę i rozpoczęło przygotowania do uruchomienia w tym zakresie studiów przemianowych. Prace organizacyjne dotyczące tych studiów są w toku.

Od chwili wprowadzenia jednolitych planów i programów studiów magisterskich przeprowadzono okresowe oceny ich wdrażania, mając na celu doskonalenie procesu dydaktyczno-wychowawczego. Oceny dotyczyły głównie obsady kadrowej zajęć dydaktycznych, pomocy dydaktycznych, korelacji treści programowych, ilościowej i jakościowej efektywności kształcenia oraz wykorzystanie w procesie dydaktycznym bazy laboratoryjnej zakładów przemysłowych. Szczególną rolę w podnoszeniu poziomu kształcenia odgrywał rozwój kadry naukowej i dydaktycznej oraz zaangażowanie do pracy w uczelni z innych ośrodków profesorów i docentów. W roku 1973 liczba nauczycieli akademickich wynosiła 273, natomiast w roku 1980 – 426, przy czym należy podkreślić, że zasadniczy wzrost w porównaniu z 1973 rokiem nastąpił w grupie samodzielnych pracowników nauki oraz adiunktów. Doskonaleniu kadry służyły semi-

naria dydaktyczne realizowane we wszystkich zakładach, wprowadzone w tym okresie hospitacje zajęć, oraz kształcenie pedagogiczne młodych pracowników nauki. O randze jaką nadawano tej problematyce świadczy zorganizowanie w 1978 roku I Uczelnianej Konferencji Dydaktyczno—Wychowawczej o zasięgu krajowym dotyczącej doskonalenia procesu dydaktycznego w uczelniach technicznych. W tym celu podjęto w uczelni badania w zakresie kształtowania pożądanej sylwetki współczesnego inżyniera i przydatności społeczno—zawodowej absolwentów Politechniki Lubelskiej. Inicjatywa ta ma charakter prekursorski w skali kraju.

W zakresie bazy materialnej w procesie dydaktycznym pomimo trudności lokalowych uczelni starano się by zajęcia dydaktyczne odbywały się w jak najlepszych warunkach. Urządzono laboratoria dla nowych kierunków i specjalności a także modernizowano laboratoria istniejące. W okresie sprawozdawczym wyposażono sale dydaktyczne instytutów w zestaw technicznych środków nauczania. Wykonano połączenia wizyjne i foniczne audytorów z pomieszczeniami laboratoryjnymi. Na podkreślenie zasługuje urządzenie w ostatnim okresie dwóch nowych sal audytoryjnych w instytutach: Technologii i Eksploatacji Maszyn i Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej wykonanych przez KABIO—LABOR.

W 1977 roku opracowano plan pracy dydaktyczno—wychowawczej uczelni na lata 1978—1980, który w kompleksowy i konkretny sposób określał zadania uczelni i formy realizacji.

Podstawowymi kierunkami działalności w zakresie doskonalenia procesu dydaktycznego w omawianym okresie były:

- opracowanie w roku 1977 nowych zasad organizacyjnych i trybu zaliczania roku akademickiego opracowanych w oparciu o ramowy regulamin studiów Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki,
- przeprowadzenie okresowych analiz wyników nauczania,
- doskonalenie treści programowych i metod dydaktycznych,
- hospitacje zajęć dydaktycznych,
- usprawnienie organizacji toku studiów,
- doskonalenie organizacji praktyk studenckich,
- dokonywanie corocznych analiz racjonalnego wykorzystania kadry dydaktycznej w procesie dydaktycznym,
- organizowanie seminariów dydaktycznych w instytutach,
- rozwój współpartnerstwa oraz zwiększenie roli organizacji młodzieżowych w podejmowaniu decyzji w sprawach socjalnych i bytowych studentów.

W latach 1973—1981 nastąpił dynamiczny rozwój studenckiego ruchu naukowego, głównie w sferze szerokiego włączania studentów do prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych oraz rozwój własnych inicjatyw organizacji młodzieżowych. Dzięki poczynaniom organizacyjnym systematycznie następowała coraz mocniejsza integracja wszelkich inicjatyw naukowych studentów z procesem dydaktyczno—wychowawczym. Intensyfikacja studenckiego ruchu naukowego występowała m.in. w wyniku ciągłego doskonalenia form uczenia się w pracach naukowo—badawczych. Głównie są to:

- zlecenia jednostek gospodarki narodowej realizowane przez instytuty,
- bieżące prace własne instytutu,
- prace przejściowe i dyplomowe,
- prace realizowane w kołach naukowych i na obozach naukowo-badawczych.

Corocznie dokonywano wnikliwych ocen i analiz funkcjonowania studenckiego ruchu naukowego. Ujawnione niedomagania i braki oraz niedoskonałości poszczególnych form były w porę niwelowane w efekcie starań ze strony uczelni i organizacji studenckiej. Ewidentny postęp w tym zakresie może zobrazować następująca analiza efektów:

W roku 1974 w pracach naukowo-badawczych zleconych brało udział 5% ogółu studentów studiów dziennych, wykonując prace o wartości niespełna 100 tys. zł, w roku następnym w efekcie postawionych zleceń już nastąpił pewien postęp – 112 studentów (7%) wykonało prace o wartości 200 tys. zł. W 1978 roku wartość prac rośnie do 690 tys. zł – przy udziale 11% studentów. W latach 1979–1980 wartość prac dochodzi do 1 mln rocznie – przy udziale około 200 studentów.

W ostatnim okresie we wszystkich formach działalności naukowej studentów to jest w kołach i obozach naukowych, pracach zleconych i własnych instytutów oraz w spółdzielczości studenckiej brało udział około 20% studentów studiów dziennych. Działające w uczelni koła naukowe: „Budowlanych”, „Elektryków”, „Mechaników” i „Organizatorów” swą merytoryczną pracę prowadzą w 18 sekcjach i skupiają ok. 250 studentów – corocznie podsumowują swój dorobek referując przebieg i wyniki prac na sympozjach, sesjach i sejmikach naukowych.

Ostatnie sukcesy:

- 1977 rok – koło naukowe „Elektryków” uzyskuje I miejsce w krajowym konkursie prac kół naukowych,
- 1978 i 1979 rok – koło naukowe „Budowlanych” zdobyło pierwsze i dwukrotnie drugie miejsce w krajowym współzawodnictwie uczelni technicznych „Turniej Wiedzy Budowlanej”.

Koła Naukowe „Mechaników” i „Organizatorów” zorganizowały ogólnopolskie seminaria kół swej specjalności.

Jednym z istotnych elementów w zakresie intensyfikacji działalności naukowej studentów jest prowadzone systematycznie współzawodnictwo indywidualne i grupowe w nauce i pracy społecznej o medal im. M. Kopernika, a także szczególnie rozwijany w ostatnich latach „Turniej Młodych Mistrzów Techniki”. W Turniejach Wiedzy Politycznej oraz Znajomości Języka Rosyjskiego nasi studenci odnieśli kilka znaczących sukcesów w skali lubelskiego środowiska naukowego. W okresie sprawozdawczym po raz pierwszy w historii uczelni jedenastu studentów otrzymało nagrody Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk.

Ważnym instrumentem powiązania ruchu naukowego studentów z pracami badawczo-rozwojowymi uczelni były studenckie obozy naukowo-badawcze. Tylko w latach 1977–1980 zorganizowano 28 obozów naukowych, w których udział wzięło 508 studentów.

Od roku akademickiego 1974/1975 podjęto w uczelni inicjatywę i rozpoczęto prace nad wprowadzeniem studiów indywidualnych. W roku 1979 studiowało wg indywidualnych planów i programów studiów 52 studentów, w tym 23 studentów studiów stacjonarnych. W okresie sprawozdawczym na tej zasadzie uczelnię ukończyło 40 absolwentów. Roztaczano również opiekę nad studentami studiującymi zagranicą, będącymi pod opieką Politechniki Lubelskiej.

Dużo uwagi poświęcono praktykom zawodowym jako integralnej części procesu dydaktyczno—wychowawczego. W latach 1974/1977 uczelnia organizowała praktyki zawodowe dla około 800—1000 studentów rocznie, natomiast w latach 1979—1980 na praktykach zawodowych przebywało 4238 studentów, w tym na zasadzie umów indywidualnych 1971 studentów. W roku 1976 mając na uwadze podnoszenie efektywności poznawczej i wychowawczej zorganizowano po raz pierwszy praktyki zawodowe na zasadzie indywidualnych umów o pracę. Uczestniczyło w nich 200 studentów. Pozytywne rezultaty tych praktyk w stosunku do poprzedniej formy oraz zainteresowanie nimi studentów i zakładów spowodowało rozszerzenie tego typu praktyk, tak że w roku 1980 zorganizowano praktyki zawodowe na tej zasadzie dla 838 studentów co stanowi 59,5% ogółu studentów uczestniczących w praktykach zawodowych. Politechnika Lubelska była prekursorem tej formy praktyk w skali kraju, a nasze doświadczenia zostały wykorzystane przy ich wdrażaniu w innych uczelniach różnych typów. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że jest to istotny krok w dziedzinie doskonalenia praktyk zawodowych.

W latach 1974—1979 organizowano praktyki wymienne z Instytutem Politechnicznym w Rydze i Wyższą Szkołą Techniczną w Koszycach. W ostatnim okresie rozszerzono wymianę w tym zakresie z Wyższą Szkołą Budownictwa i Architektury w Weimarze oraz Instytutem Budownictwa w Brześciu.

Tworzenie optymalnych warunków dla działalności kulturalnej studentów było zawsze przedmiotem troski władz uczelni. W 1974 roku opracowano długofalowy program działania w zakresie opieki i pomocy organizacyjnej, merytorycznej i finansowej dla działalności kulturalnej studentów. W okresie tym powstały i rozwinęły aktywną pracę Chór Akademicki Politechniki Lubelskiej oraz Zespół wokalnie—muzyczny. Znacznie rozwinęły swą działalność studenckie zespoły tańca towarzyskiego i gimnastyki artystycznej. Powstał Kabaret Studencki. Od tego czasu uczelnia zaczęła odnosić wiele sukcesów w środowisku akademickim Lublina, a także w skali regionalnej a nawet i krajowej. Rozpoczęto rokrocznie organizować Dni Kultury PL, będące przeglądem dorobku artystycznego uczelni, zainicjowano wymianę grup artystycznych z ośrodkami zagranicznymi, a w konkursie klubów studenckich II kategorii uczelnia zajęła I miejsce w kraju. W 1978 roku uczelnia zajęła I miejsce w konkursie kulturalnym domów studenckich miasta Lublina. W okresie tym rozwinęło działalność Studenckie Studio Radiowe, Dyskusyjny Klub Filmowy, Studencka Agencja Fotograficzna i inne. Obok działalności kulturalnej wniosły one wydatny wkład w rozwój samorządności studenckiej organizując mające już określone tradycje w uczelni "trybuny studenckie" — radiowe i w formie bezpośrednich spotkań z władzami uczelni. Dzia-

łania te w dużej mierze służyły wyzwaniu aktywności społecznej studentów. Symptomatycznym przykładem tej aktywności jest zajęcie przez uczelnię w 1980 roku I miejsca w skali kraju w konkursie czynów społecznych organizowanych przez ZG SZSP. Szczególnie duże zasługi mają studenci w budowie ośrodka akademickiego Politechniki Lubelskiej, gdzie przez kilka lat prowadzili owocną akcję pod hasłem "Budujemy swoją Uczelnię".

Pracę zespołów obrazują następujące dane:

1/ Chór Akademicki Politechniki Lubelskiej

Koncerty: uroczystości uczelniane, święta państwowe, obchody rocznicowe, cykle: "Studenci ludziom pracy" w zakładach makroregionu, udział w uroczystościach XXXV-lecia PRL w Warszawie, Centralna Inauguracja Roku Akademickiego 1978/79 w Lublinie, Holandia (w ramach wymiany z chórem z Wyższej Szkoły Technicznej z Enschede), Enschede, Usselo, Voorburgu, cykl koncertów na rzecz "Solidarności".

2/ Zespół Tańca Towarzyskiego "Gamza"

W ponad 10-letniej działalności zespół dał około 300 koncertów, a na jego sukcesy złożyła się praca ok. 450 osób — tancerzy i sympatyków. Udział we wszystkich uroczystościach uczelnianych a także w ogólnopolskich turniejach tańca towarzyskiego.

3/ Zespół wokalny—muzyczny

Koncerty: w latach 1975—1981 zespół uczestniczył w ponad 100 imprezach estradowych na terenie uczelni, miasta i makroregionu, w 1976 roku zespół wziął udział w Festiwalu Pieśni Zaangażowanej w Koszycach, zdobywając nagrodę główną.

4/ Zespół gimnastyki artystycznej

Zespół występował początkowo w środowisku akademickim oraz na imprezach sportowych, by w ostatnich latach stać się czołowym tego typu zespołem w Lublinie.

W Uczelni powstały 4 kluby studenckie — po jednym w każdym domu studenckim. W okresie sprawozdawczym oddano do użytku stołówkę, co znacznie poprawiło sytuację socjalną studentów.

Wymiernie podniesiono standard wyposażenia domów studenckich, a w trosce o małżeństwa studenckie zainicjowano wydzielenie pokoi małżeńskich. W 1981 roku podjęto prace adaptacyjno—remontowe pomieszczeń w DS—4 dla studenckiej przychodni zdrowia, w której funkcjonować będzie gabinet lekarski, stomatologiczny i zabiegowy. W porozumieniu ze Studencką Spółdzielnią Pracy "Juventus" zorganizowano w jednym z domów studenckich Zakład Usług Technicznych umożliwiając wielu studentom podjęcie specjalistycznych prac przynoszących obok określonych korzyści materialnych również efekty poznawcze. W 1978 roku przeniesiono z ul. Dąbrowskiego do miasteczka akademickiego Dział Spraw Socjalno—Bytowych Studentów, a także kasę do wypłat stypendiów.

Aktualnie w uczelni prowadzi się prace nad opracowaniem nowych planów i programów nauczania dziennych studiów pięcioletnich w celu wdrożenia ich od nowego roku akademickiego 1981/1982.

5. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

5.1. Podstawowe warunki realizacji badań naukowych

W pierwszej połowie minionego dziesięciolecia dominowały w uczelni prace badawcze wykonywane na bezpośrednie zamówienie jednostek gospodarki uspołecznionej. Były to w przeważającej większości prace krótkookresowe naukowo-badawcze, naukowo-usługowe i usługowe. Liczba tematów prac np. w 1973 roku wynosiła 307 a ich wartość 5,8 mln zł.

Istotne zmiany w zakresie organizacji i systemu finansowania badań naukowych nastąpiły w 1974 roku na mocy Uchwały 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973r. Według nowego systemu badania naukowe prowadzone są bezpośrednio przez uczelnię, a nie jak poprzednio za pośrednictwem Gospodarstwa Pomocniczego. W warunkach naszej uczelni zmiany te łączyły się z koncentracją potencjału oraz rozproszonych tematyki badawczej.

Uwzględniając potrzeby regionu i kraju określono w uczelni pięć kierunków specjalizacji naukowej, natomiast poszczególne instytuty w ramach przyjętych kierunków ustaliły główne problemy i tematy badawcze w ramach których są prowadzone wszystkie rodzaje badań naukowych. Dokonane przeobrażenia organizacyjne stały się podstawą wprowadzenia jednolitego systemu planowania, realizacji i rozliczania badań naukowych w oparciu o pięcioletni plan badań oraz roczne plany operatywne. Tak pomyślany system sprzyjał prowadzonej koncentracji badań, stwarzał warunki pełnego wykorzystania kadry naukowej oraz bazy materialnej. W ostatnich latach wraz ze wzrostem wartości badań naukowych wzrosła ich efektywność o czym świadczą wdrożenia i licencje oraz informacje poszczególnych odbiorców prac badawczych o ich wykorzystaniu.

5.2. Wyniki badań naukowych

W latach 1973–1980 obserwujemy szybki wzrost wartości badań naukowych zarówno wykonywanych na zamówienie jak i własnych. Równocześnie ze wzrostem wartości badań naukowych zwiększała się suma honorariów wypłaconych za ich wykonanie. Omawiane zagadnienia z podaniem wartości liczbowych przedstawia tabela 5.2.

Tabela 5.2.

Wartość wykonanych badań oraz wypłaconych honorariów
(w mln zł)

Lp.	Rodzaj badań, honoraria	Wartość prac naukowo-badawczych i wypłaconych honorariów w roku		
		1973	1975	1980
1	2	3	4	5
1.	Badania na zamówienie	5,8	13,0	39,2
2.	Badania własne	3,5	6,0	14,7
3.	Razem wartość badań	9,3	19,0	53,9
4.	Wypłacone honoraria	3,2	5,5	12,7

W latach 1971–1975 uczelnia uczestniczyła w realizacji jednego problemu węzłowego oraz dwóch resortowo-branżowych, wykonując prace o wartości 2,8 mln zł. Natomiast w latach minionej pięciolatki 1976–1980 uczelnia uczestniczyła w realizacji:

- 4 programów rządowych,
- 12 problemów węzłowych,
- 8 zadań międzyresortowego planu badań podstawowych i resortowych MNSzWiT.

Łączna liczba wykonywanych zadań wynosi 34, a ich wartość 82,8 mln zł. Do ważniejszych opracowań należą tu prace wchodzące w zakres problemu węglowego 01.6 pt. "Kompleksowe Zagospodarowanie Lubelskiego Zagłębia Węglowego", gdzie uczelnia była koordynatorem II stopnia oraz programu rządowego PR-3 pt. "Rozwój materiałów i podzespołów dla potrzeb elektronizacji". Badania w ramach bezpośrednich umów z jednostkami gospodarki społecznej wykonywane były w ramach wieloletnich umów i porozumień. Były to badania od ekspertyzy naukowo-usługowej poczynając do badań o wysokich walorach poznawczych i użytkowych. W zdecydowanej większości prace te dotyczą województwa lubelskiego i makroregionu środkowo-wschodniego. Głównymi odbiorcami tych prac są:

- Fabryka Samochodów Ciężarowych w Lublinie,
- Kraśnicka Fabryka Wyrobów Metalowych,
- Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku,
- Zakłady Elektromaszynowe "Eda" w Poniatowej,
- oraz Cukrownie Lubelskie.

Udział uczelni w realizacji prac z centralnego planu badań na tle wszystkich prac na zamówienie przedstawia tabela 5.3.

Tabela 5.3.

Udział uczelni w realizacji badań z centralnego planu
na tle wszystkich prac na zamówienie (w mln zł)

Lp.	Rodzaj badań	Wartość prac naukowo-badawczych w roku		
		1973	1975	1980
1	2	3	4	5
1.	Prace naukowo-badawcze z CPB	0,5	1,3	20,5
2.	Prace naukowo-badawcze wykonane na bezpośrednie zamówienie j.g.u.	5,3	11,7	18,7
	R a z e m:	5,8	13,0	39,2

Najistotniejszym składnikiem struktury nakładów na badania naukowe jest myśl twórcza uczonych oraz pracowników badawczych i technicznych składająca się na opracowanie. Wyraża się ona wartością honorariów oraz pensum naukowo—badawczego włożonymi w dane opracowanie. Wzrost wartości honorariów wypłacanych w uczelni za prace naukowo—badawcze i wydawnictwa przedstawia wspomniana już tabela 5.2. Wprowadzony w naukę w latach siedemdziesiątych przedmiotowy system finansowania badań stwarzał dogodne warunki pracy twórczej zespołów badawczych. System ten oparty był o zrozumiałe zasady preferujące prace przynoszące wymierne korzyści gospodarce narodowej. Na przestrzeni lat 1973—1980 obejmujących dwie pięcioletki wzrastała wartość jak również jakość wykonywanych badań, wzrastała liczba nauczycieli akademickich pracowników naukowo—badawczych i technicznych biorących w nich udział. Wartość wykonanych badań przypadających na jednego nauczyciela akademickiego w omawianych latach przedstawia tabela 5.4.

Tabela 5.4.

Wartość badań naukowych przypadająca na 1 nauczyciela akademickiego
(w tys. zł)

Lp.	Rodzaj badań	Wartość badań przypadająca na 1 nauczyciela akademickiego w roku		
		1973	1975	1980
1	2	3	4	5
1.	Badania na zamówienie	22,3	42,2	99,2
2.	Badania własne	13,4	19,4	37,2
	Badania ogółem:	35,7	61,6	136,4

Do ważniejszych opracowań naukowo—badawczych wykonanych w latach 1976—1980 należą:

W Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn:

- Badania stanowiskowe i przygotowawcze do badań drogowych nad zastosowaniem mieszanek nietanowych do samochodów dostawczych,
- Badania głowic homogenizujących,
- Wpływ umocnienia powierzchniowego stopów tytanu na możliwość eliminacji wad powierzchniowych po obróbce mechanicznej,
- Badania nad podwyższeniem odporności na zmęczenie cieplne kokil stalowych do odśrodkowego odlewania rur,
- Doskonalenie jakości układów regulacji temperatury w wyrobach produkowanych masowo,
- Nowe konstrukcje uchwytów tulejowych,
- Przeprowadzenie prób sferoidalizacji żeliwa o różnym stopniu czystości,
- Zwiększenie trwałości noży kombajnu szybowego,
- Badania procesu wgłębiania swobodnego,
- Ocena jakości wyprasek z tworzyw termoplastycznych,
- Nowe możliwości konstytuowania właściwości tribologicznych tworzyw ciernych.

W Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej:

- Indukcyjne wzbudniki kolumnowe do podgrzewania wstępnego matryc kuźniczych i stalowych form odlewniczych,
- Opracowanie zoptymalizowanych rozwiązań sieci elektroenergetycznej FSC Lublin,
- Projektowanie silników elektrowrzecion szlifierskich,
- Strata blach elektrotechnicznych przy wyższych częstotliwościach i przemagnesowywaniu obrotowym,
- Racjonalne użytkowanie energii elektrycznej w rolnictwie,
- Magnetyczne mnożniki częstotliwości,
- Opracowanie metod zmniejszenia zużycia energii elektrycznej w przemyśle cementowym,
- Badanie zasilaczy wieloprądowych prądu stałego,
- Analiza układu elektroenergetycznego cukrowni pod kątem optymalizacji rozdziału energii elektrycznej.

W Instytucie Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej:

- Nowe struktury inżynierii lądowej i wodnej na obszarze LZW,
- Nowe ustroje budowlane pod taśmociągi na terenie Lubelskiego Zagłębia Węglowego,
- Metodyka, kryteria i oceny stanów przydatności eksploatacyjnej w obszarze LZW.

- Efektywność grzejników wykonanych z płaskich blach metalowych,
- Cienkościenna konstrukcja zbiorników do przechowywania materiałów sypkich,
- Opracowanie technologii monolitycznych domków jednorodzinnych na kruszywach miejscowych — węglanowych,
- System ogrzewania jednorazowego grawitacyjnego i pompowego w układzie poziomym z własnym źródłem ciepła,
- Badania własności mechanicznych skał przywęglowych,
- Badania nad nowymi rodzajami pomostów w konstrukcjach zespolonych mostów drogowych przy wykorzystaniu różnych spoiw betonów o rozproszonym uzbrojeniu,
- Zasady rozmieszczania i umacniania dróg gruntowych w terenie erodowanym.

W Instytucie Organizacji i Zarządzania:

- Model zintegrowanego systemu zarządzania w LZW,
- Metoda projektowania nowo uruchamianej rytmicznej produkcji dla okresu jej rozwoju,
- Model stadialny powiązań kooperacyjnych z przepływami zwrotnymi a bilansowanie gospodarki narodowej w zależności od podziału dochodu narodowego na konsumpcję i akumulację,
- Wielowariantowe opracowanie rozwiązań systemów wentylacji oraz głównych stacji wentylatorów w zespole produkcyjnym LZW jako wytyczne do projektowania,
- Kryzys motywacji pracy a zarządzanie kadrami we współczesnym kapitalizmie,
- Koncepcja prognozowania postępu techniczno—organizacyjnego w górnictwie węgla kamiennego,
- Modelowanie procesów przepływu materiałów w kopalniach węgla kamiennego.

W Instytucie Matematyki, Fizyki i Chemii:

- Opracowanie nowych procesów galwanicznych i elektroforetycznego otrzymywania powłok przewodzących i izolacyjnych w polu ultradźwiękowym,
- Przeprowadzenie badań korozji stali zbrojeniowej w betonie napawanym z dodatkiem chlorków,
- Dobór optymalnego układu pomiarowego dla automatycznego oznaczania zawartości popiołu w węglu spalonym w warunkach elektrowni Jaworzno II,
- Nowa konstrukcja ozonatora laboratoryjnego wyposażonego w dielektryk z folii poliestrowej,
- Opracowanie modelu procesu zintensyfikowanej absorpcji tlenków azotu z rozcieńczonych gazów odlotowych,
- Badania rozwojowe nad procesem syntezy tlenku azotu dla produkcji kwasu azotowego w strumieniu niskotemperaturowej plazmy powietrznej,
- Niejednorodne automaty stochastyczne,
- Pewne sposoby klasyfikacji sekwencyjnej,
- Problemy ekstremalne w klasach funkcji danych całką Stieltjesa.

5.3. Działalność wynalazcza, wdrożeniowa i licencyjna

Intensyfikacja badań naukowych w uczelni spowodowała szybki rozwój ruchu wynalazczego. Obsługę ruchu wynalazczego prowadzi Uczelniany Ośrodek Wynalazczości i Ochrony Patentowej oraz Uczelniany Klub Techniki i Racjonalizacji. Wyniki działalności wynalazczej przedstawia tabela 5.5.

Ośrodek Wynalazczości opracowuje i udostępnia twórcom literaturę patentową, przeprowadza badania patentowe zgłoszonych wynalazków, prowadzi postępowania patentowe w Urzędzie Patentowym PRL, upowszechnia dokonane wynalazki oraz obsługuje wraz z Działem Nauki wdrożenia i licencje zastosowanych wynalazków. Ponadto prowadzi szeroką działalność dydaktyczną i szkoleniową. Wiele prac dyplomowych obejmuje badania patentowe a często w wyniku prac dyplomowych powstają projekty wynalazcze zgłaszane w Urzędzie Patentowym PRL.

Ośrodek Wynalazczości uzyskał uprawnienia prowadzenia szkolenia praktycznego kandydatów na rzeczników patentowych. Wysoka zdolność ochronna wynalazków 87% (przy średniej krajowej 50%) naszej uczelni dobrze świadczy o pracy Ośrodka. Z danych Ministerstwa dotyczących wynalazczości wynika, że Politechnika Lubelska przez kilka ostatnich lat zajmuje zdecydowanie pierwsze miejsce pod względem liczby wynalazków, przypadających na jednego pracownika. Wiele z powstałych w uczelni wynalazków zastosowano w praktyce przemysłowej, uzyskując poważne efekty ekonomiczne.

Do końca 1980 roku uczelnia prowadziła 12 umów wdrożeniowych i 33 licencyjne. Pierwszą tego typu umowę podpisano w 1975 roku. Umowy te dotyczą następującej problematyki:

- Sposobu stabilizacji wody chłodniczej,
- Sposobu usuwania kamienia kotłowego w przemysłowych instalacjach wodnych,
- Indukcyjnego podgrzewania matryc kuźniczych,
- Urządzeń kontrolno-pomiarowych w linii produkcyjnej wyrobów elektrotechnicznych,
- Wyciszania automatów tokarskich,
- Wibroizolacji obrabiarek.

Efekty ekonomiczne powstałe w wyniku wdrożeń opracowań do praktyki przemysłowej osiągnęły wartość 23 milionów zł, w tym odpowiednio na rok 1980 przypada suma ponad 5 milionów złotych.

Wynagrodzenia dla twórców z tytułu prawa wynalazczego osiągnęły dotychczas sumę 728 tys. zł. Wpływy z opłat licencyjnych dla uczelni w 1980 roku wynosiły 785 tys. zł i przekroczyły koszty prowadzenia tej działalności.

Tabela 5.5.

Wynalazki pracownicze (zgłoszenia i ochrony)
w latach 1973—1980

Lp.	Instytut		Liczba wynalazków w roku		
			1973	1975	1980
1	2		3	4	5
1.	IIBiS	zgł.	1	6	4
		ochr.	—	1	3
2.	IPIUEE	zgł.	3	8	2
		ochr.	2	5	7
3.	IOiZ	zgł.	1	1	1
		ochr.	—	2	1
4.	ITiEM	zgł.	8	17	44
		ochr.	3	6	16
5.	IMFChem	zgł.	—	—	4
		ochr.	—	—	4
6.	Razem:	zgł.	13	32	55
		ochr.	5	14	31
7.	Zdolność ochronna	%	70	83	87

5.4. Działalność wydawnicza

Dla zapewnienia niezbędnych pomocy dydaktycznych oraz upowszechniania badań naukowych uczelnia prowadzi od 1968 r. działalność wydawniczą. Działalność tę prowadzi Dział Wydawnictw, pełniący techniczne funkcje Redakcji Wydawnictw Uczelnianych. Politykę wydawniczą oraz merytoryczną obsługę wydawnictw uczelnianych prowadzi Komitet Wydawnictw Uczelnianych oraz Zespoły Redakcyjne poszczególnych Instytutów.

Od 1972 roku obok ukazujących się wydawnictw dydaktycznych dla poszczególnych kierunków nauczania zaczęto wydawać oddzielne serie zeszytów dla poszczególnych dyscyplin naukowych, jak: Matematyka—Fizyka—Chemia, Mechanika, Budownictwo, Elektryka a następnie zeszyt naukowy obejmujący tematykę Organizacji i Zarządzania.

W związku z intensyfikacją prowadzonych prac badawczych zaszła konieczność określenia programów i ustalenia planów wydawniczych w grupie wydawnictw naukowych. W wyniku tych działań w roku 1977 nakładem Politechniki Lubelskiej zaczęły ukazywać się wydawnictwa naukowe o charakterze ciągłym wszystkich pięciu Instytutów Uczelni, a mianowicie:

- Prace Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn
- Prace Instytutu Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej
- Prace Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej
- Prace Instytutu Organizacji i Zarządzania
- Prace Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii.

Wszystkie wymienione prace wydawane są w następujących seriach:

Seria A — Rozprawy i studia. (w tym prace habilitacyjne)

Seria B — Artykuły i komunikaty

Seria C — Materiały konferencyjne

Wszystkie serie wydawnicze obejmujące publikacje naukowe pracowników uczelni są ściśle związane z prowadzonymi kierunkami badań. W grupie wydawnictw naukowych priorytet mają rozprawy habilitacyjne, zaś w grupie wydawnictw dydaktycznych skrypty laboratoryjne. W okresie od 1973—1980 wydano 160 pozycji o łącznej objętości 1504 arkuszy. Informacje dotyczące liczby pozycji i objętości poszczególnych grup wydawniczych, które ukazały się w latach 1973, 1975, 1980 podajemy w tabeli 5.6.

Zasady prowadzenia wydawnictw uczelnianych zawarte są w opracowaniu "Organizacja działalności wydawniczej".

Tabela 5.6.

Wydawnictwa uczelniane (pozycje, objętość, nakład)
w latach 1973–1980

Lp.	Rodzaj wydawnictwa		Wielkość wydawnictwa w roku		
			1973	1975	1980
1	2		3	4	5
1.	Naukowe	poz.	6	1	266
		obj.	30	6	223
		nakł.	1250	300	4310
2.	Dydaktyczne	poz.	3	14	26
		obj.	37	105	264
		nakł.	1200	6490	13600
3.	Informacyjne	poz.	1	1	6
		obj.	20	14	23
		nakł.	3500	1873	2550
4.	Razem	poz.	10	16	58
		obj.	87	125	510
		nakł.	5950	8663	20460

6. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

6.1. Współpraca z zagranicą w ramach wieloletnich dwustronnych umów

Nadanie uczelniom większych uprawnień w zakresie nawiązywania współpracy z ośrodkami naukowymi za granicą przyczyniło się do wszechstronnego jej rozwoju. Pierwsze umowy o współpracy początkowo w zakresie wymiany grup studenckich do odbycia praktyk podpisane zostały z uczelniami technicznymi w Rydze i Koszycach. Podjęta współpraca obejmowała coraz nowe formy i dziedziny oraz nowe ośrodki naukowe. Bardzo ożywioną współpracę obserwuje się od 1975 roku kiedy to zostały podpisane stałe wieloletnie umowy o bezpośredniej współpracy, obejmujące działalność naukową, dydaktyczną, kulturalną i sportową, z następującymi ośrodkami naukowymi:

- Instytutem Politechnicznym w Rydze,
- Wydziałem Nauk Stosowanych Uniwersytetu w Liege,
- Instytutem Inżynierii Budowlanej w Brześciu,
- Wyższą Szkołą Architektury i Budownictwa w Weimarze.

Porozumienia obejmują 5-letnie okresy współpracy, które realizowane są według planów sporządzanych na początku każdego roku. Prowadzona współpraca z zagranicą ma na celu kształcenie i doskonalenie kadry naukowej i obejmuje następujące formy:

- wspólne badania naukowe,
- wzajemne uczestnictwo w konferencjach i sympozjach naukowych,
- wymianę nauczycieli akademickich do prowadzenia wykładów,
- wzajemne odbywanie staży naukowych,
- wymianę grup studenckich w celu odbycia praktyk zawodowych,
- wymianę międzybiblioteczną skryptów i podręczników,
- wymianę kulturalną i sportową studentów.

W ramach wspólnych badań naukowych z Uniwersytetem Technicznym w Liege uczelnia prowadzi badania na zamówienie przemysłu belgijskiego. Ponadto w 1980 roku nawiązane zostały wstępne kontakty celem zawarcia umów o bezpośredniej współpracy z Państwowym Instytutem Nauk Stosowanych w Lyonie i Uniwersytetem Technicznym w Clausthal.

6.2. Kształcenie i doskonalenie kadr w ramach współpracy z zagranicą

Współpraca z zagranicą przyczynia się w istotny sposób do wzrostu poziomu badań naukowych, unowocześnienia procesu dydaktyczno–wychowawczego, szybszego i wszechstronnego kształcenia kadry naukowej. Wysyłanie młodzieży na studia zagraniczne a młodych pracowników nauki na studia aspiranckie, umożliwia kształcenie specjalistów w dyscyplinach deficytowych w kraju, jest doskonałą formą nauki języka i umożliwia dokładne poznanie danego ośrodka naukowego. Ważną formą rozwoju są staże naukowe krótko i długoterminowe podporządkowane przede wszystkim zdobywaniu stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego. Coraz większa liczba pracowników naukowo–dydaktycznych korzysta z konferencji i sympozjów naukowych za granicą w ramach wyjazdów służbowych oraz popieranych.

Dla zobrazowania dynamiki rozwoju współpracy z zagranicą w tabeli 6.2. podane są liczby osób objęte kształceniem w latach 1972–1981.

Tabela 6.2.

Formy kształcenia pracowników naukowo–dydaktycznych w ramach współpracy z zagranicą

Lp.	Rodzaj wyjazdu	Liczba osób objętych kształceniem w roku		
		1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Studia aspiranckie	3	5	14
2.	Staż krótko i długoterminowe	4	9	36
3.	Konferencje, sympozja i kursy językowe	12	15	33
	R a z e m:	19	29	83

We współpracy z zagranicą jako naczelne zadanie traktowano efektywność wyjazdów, stąd zwracano uwagę na właściwy dobór ośrodka, przygotowanie wyjeżdżającego oraz zapewnienie odpowiednich warunków pobytu w danej placówce. Po powrocie z zagranicy każdy pracownik składał formalne rozliczenie i merytoryczne sprawozdanie z pobytu. Starano się zachować właściwe proporcje wyjazdów samodzielnych i pomocniczych pracowników nauki.

7. INSTYTUT TECHNOLOGII I EKSPLOATACJI MASZYN

7.1. Struktura organizacyjna

Do roku 1973 w ramach istniejącego Wydziału Mechanicznego działały następujące Zespoły: Podstaw Konstrukcji Maszyn, Termodynamiki Technicznej i Energetyki Ciepłej, Materiałoznawstwa i Technologii Obróbki Plastycznej, Technologii Budowy Maszyn, Obróbki Skrawaniem i Obrabiarek, Eksploatacji Pojazdów Samochodowych, Mechaniki Technicznej, Chemii Technicznej – oraz podlegające im pracownie.

W październiku 1973 roku wprowadzona została w Wyższej Szkole Inżynierskiej nowa struktura organizacyjna. Wydział Mechaniczny przekształcono w Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn (spełniający funkcję wydziału). W ramach instytutu utworzono 4 Zakłady: Mechaniki Stosowanej, Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn, Inżynierii Materiałowej, Technik Wytwarzania. W roku 1976 powołano Zakład Maszyn Spożywczych, a w 1977 Zakład Maszyn Górniczych. Aktualnie proces dydaktyczno-wychowawczy realizowany jest w 6-ciu zakładach. Powołano również 7 Zespołów Naukowych, których głównym zadaniem jest koordynowanie prac naukowych, opieka nad młodą kadrą naukową oraz prowadzenie i ukierunkowywanie działalności naukowej.

7.2. Dydaktyka i wychowanie

W wymienionych latach instytut kształcił następującą liczbę studentów:

1. w roku 1973 – 1175 studentów
2. w roku 1975 – 1101 "
3. w roku 1980 – 1227 "

Na studiach dziennych w roku 1975/76 kształcono studentów w następujących specjalnościach: Technologia Maszyn, Maszyny i Urządzenia Przemysłu Chemicznego i Spożywczego, Samochody i Ciągniki.

Tabela 7.2.

Kierunki i specjalności studiów w roku 1980/81

Rodzaj studiów	Kierunek	Specjalność	Specjalizacja
1	2	3	4
Dzienne	Mechanika Górnictwo i Geologia	Technologia Maszyn Samochody i Ciągniki Maszyny i Urządzenia Przem.Chem. i Spożyw. Maszyny i Urządzenia Górniczne i Wiertnicze	Obróbka skrawaniem Obróbka plastyczna
Wieczorowe	Mechanika	Technologia Maszyn	Obróbka skrawaniem Obróbka plastyczna
Zaoczne		Technologia Maszyn Samochody i Ciągniki	Obróbka skrawaniem

Znacznym osiągnięciem procesu dydaktycznego realizowanego w instytucie w roku 1979/1980 było uzyskanie przez 5—ciu studentów indywidualnych nagród specjalnych ufundowanych przez Polską Akademię Nauk.

Dużą pomocą w realizacji dydaktyki są uczelniane skrypty przygotowywane przez pracowników naukowo—dydaktycznych. W roku 1980 instytut wydał 15 tytułów, co stanowi 7—krotny wzrost w stosunku do roku 1975.

Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem programu studium podyplomowego dla kadry inżynierskiej pracującej w technologicznym procesie wytwarzania łożysk tocznych. Podjęto szeroki zakres działalności dla uruchomienia nowej specjalności, opracowano plan studiów i programy ramowe dla specjalności lotniczej — specjalizacji budowy śmigłowców. Mają to być studia o charakterze przemianym organizowane wspólnie z Wytwórnią Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku. Program planowanej specjalności uzyskał wstępną pozytywną ocenę naukowców — specjalistów z Politechniki Warszawskiej.

Studia indywidualne uruchomiono w 1976 roku, na które zakwalifikowano 7 osób studiów dziennych inżynierskich. Od wyżej wymienionego okresu studia indywidualne kontynuowało 30 osób z czego 15 złożyło egzamin magisterski, pozostali kontynuują naukę. Dwie osoby otrzymały dyplomy z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem.

W roku 1975/1976 zostały uruchomione magisterskie studia uzupełniające o specjalności "Technologia Maszyn" a w roku 1977/1978 o specjalności "Samochody i Ciągniki". Ogółem ukończyło te studia 88 osób.

W latach 1973—1980 dyplom ukończenia studiów otrzymało 1445 absolwentów, z czego na poszczególnych specjalnościach:

- Samochody i Ciągniki — 377
- Technologia Maszyn — 1023
- Maszyny Spożywcze — 45

W okresie sprawozdawczym uruchomiono w instytucie szereg laboratoriów i sal dydaktycznych wyposażonych w aparaturę filmową i telewizyjną. Nastąpiło również znaczne ożywienie różnych form działalności naukowo-badawczej studentów.

Na przestrzeni ostatnich lat w sposób widoczny wzrosło zainteresowanie studentów Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn problematyką ogólnokulturalną, sportową a także procesem humanizacji studiów. Pomimo trudnej sytuacji lokalowej w minionym okresie studenci własnymi siłami zorganizowali różnego rodzaju imprezy kulturalne, przyczyniające się między innymi do integracji lubelskiego środowiska studenckiego.

W ostatnim okresie po utworzeniu Niezależnego Zrzeszenia Studentów obserwuje się dalsze wzmożenie działalności młodzieży akademickiej.

7.3. Działalność naukowo–badawcza

Tabela 7.3.

Prace naukowo–badawcze w latach 1973–1980

Wyszczególnienie	1973 r.	1975 r.	1978 r.	1980 r.
1. Liczba prac realizowanych	12	16	33	30
2. Wartość prac realizowanych (w tys. zł)	2.535,5	2.817,6	9.831,4	13.313,9
3. Prace naukowo–badawcze własne				
– liczba tematów	7	12	7	7
– wartość prac własnych (w tys. zł)	1.005,6	1.227,5	5.385,0	4.990,2

Wartość prac wzrosła z 2.500 tys. zł w roku 1973 do 13.300 tys. zł w roku 1980, co stanowi wzrost 5–krotny.

7.4. Kierunki prac naukowo–badawczych w latach 1976–1980

M1 Technologia i eksploatacja maszyn i urządzeń technologicznych, roboczych i przetwórczych,

M2 Tribologia i niezawodność maszyn i urządzeń.

W zakresie wymienionych kierunków realizowane są między innymi prace na rzecz przemysłu spożywczego. Głównymi zlecniodawcami prac naukowo–badawczych w latach 1976–1980 były: WSK Świdnik, Fabryka Łożysk Toczących w Kraśniku, KOMAG w Gliwicach, Główny Instytut Górniczy w Katowicach, Fabryka Samochodów Ciężarowych w Lublinie, Huta w Ostrowcu Świętokrzyskim, Zakłady Przemysłu Mleczarskiego w Bełżycach, Zakłady Metalowe w Nowej Dębie.

7.5. Wynalazczość pracownicza

W wyniku wieloletnich prac badawczych prowadzonych przez pracowników powstało wiele wzorów użytkowych i projektów wynalazczych:

Tabela 7.5.

Lp.	Wyszczególnienie	1973	1975	1978	1980
1	2	3	4	5	6
1.	Zgłoszenie wynalazków i wzorów użytkowych	8	17	19	44
2.	Udzielone patenty i prawa ochronne	3	6	19	16

Należy podkreślić, że zgłoszenia wynalazków i wzorów użytkowych instytutu stanowią ponad 50% wszystkich zgłoszeń w skali uczelni.

7.6. Rozwój kadry naukowej

Tabela 7.6.

Stan zatrudnienia ogółem w latach 1973, 1975/76, 1980/81

Lp.	Wyszczególnienie	1973	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	profesorowie i docenci	9	11	15
2.	adiunkci i st. wykładowcy	24	23	50

1	2	3	4	5
3.	wykładowcy	15	8	1
4.	st. asystenci	24	27	29
5.	asystenci	10	23	8
6.	pracownicy inż.—techn.	34	50	47
7.	administa	6	14	10
8.	obsługa i pr.techn.	18	20	34
0.	Ogółem pracownicy ze stopniem doktora	9	14	48

Na szczególne podkreślenie zasługuje wzrost liczby pracowników ze stopniem doktora nauk technicznych

Tabela 7.6.1.

Doktoraty w latach 1973, 1975/76, 1980/81

Lp.	Wyszczególnienie	do roku 1973/74	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Przewody doktorskie otwarte	11	13	15
2.	Przewody doktorskie zakończone	5	4	5

Tabela 7.6.2.

Aktywność naukowa pracowników

Wyszczególnienie	1973	1975/76	1980/81
1	2	3	4
Publikacje w czasopismach krajowych i zagranicznych, w materiałach konferencyjnych	24	38	85
Udział pracowników w konferencjach, seminariach krajowych i międzynarodowych	brak danych	30	51

Aktywność naukowa określona liczbą publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych wzrosła ponad 3-krotnie. W ostatnim okresie zorganizowano w instytucie 3 Konferencje Naukowe o zasięgu krajowym.

7.7. Baza materialna, lokalowa i dydaktyczno-laboratoryjna

W czerwcu 1972 roku Wydział Mechaniczny otrzymał część budynku po Technikum Mechanizacji Rolnictwa, który po adaptacji przeznaczono dla potrzeb dydaktycznych wydziału. W roku 1976 przekazano część A nowego budynku instytutu, w którym znalazły pomieszczenia: kreślarnie, laboratoria, 5 sal wykładowo-ćwiczeniowych w tym 3 sale audiowizualne. W 1977 roku przekazano część B budynku. Mieszczą się tam 3 audytoria i 12 sal ćwiczeniowych zajmujące powierzchnię 1184 m² oraz 3 laboratoria.

W każdym roku przybywają nowe stanowiska i całe laboratoria np. uruchomiono nowe laboratorium maszyn spożywczych, maszyn górniczych, laboratorium elektrotechniki samochodowej i inne. Rozszerzyła się znacznie możliwość stosowania środków audiowizualnych przez uruchomienie 4 sal (402, 420, 216, aula nr 1). W każdym roku przybywa pomocy dydaktycznych w formie przeźroczy, plansz i modeli.

Stan laboratoriów i struktura ulega w ciągu lat znacznym zmianom, widać to w poniższym zestawieniu:

Tabela 7.7.

Lp.	Wyszczególnienie	1973	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Liczba laboratoriów	16	18	26
2.	Powierzchnia (m ²)	1200	2160	3030
3.	Wartość aparatury badawczej (tys. zł)	22000	28308	71243

Aktualnie wartość aparatury unikalnej wynosi około 32.000 tys. zł. Należy tu wymienić taką aparaturę jak: analizator rentgenowski, dyfraktometr Dron-1, analizator EPIQUANT, hamownia DS 742, drążarka EDEA-25, tokarka TZC-32N1 sterowana programowo (układ sterowania NUMS-320T). Poprawa warunków studiowania, związana ze wzrostem laboratoriów i sal wykładowych, przyczyniły się do poprawy wyników studiów.

7.8. Biblioteka Instytutu

Biblioteka Instytutu powstała w roku akademickim 1974/1975. Na stan biblioteki złożyły się księgozbiory będące w posiadaniu poszczególnych zakładów. W roku 1977 została przeniesiona do nowego pomieszczenia o pow. 300 m². w części B budynku. W roku 1980 stan księgozbioru przedstawiał się następująco:

- Wydawnictwa zwarte 5850 Voluminów
- Zbiory specjalne (poradniki) 6635 jedn. inw.
- Literatura techniczno-handlowa 1610 jedn. inw.

8. INSTYTUT PRZETWARZANIA I UŻYTKOWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

8.1. Struktura organizacyjna

W wyniku gruntownych zmian organizacyjnych w 1973 roku, Wydział Elektryczny został przekształcony w Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej — spełniający funkcję wydziału. W ramach instytutu zorganizowano następujące zakłady: Podstaw Elektrotechniki, Elektroenergetyki, Automatyki i Pomiarów, Automatyzacji i Elektryfikacji Kopalń (od 1976 roku), Elektrochemii, Fizyki Technicznej (w roku 1978 włączone do Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii).

Z chwilą utworzenia instytutu zorganizowano także bibliotekę instytutową i warsztaty mechaniczne. W roku 1978 powołano w instytucie 5 Zespołów Naukowych: Optymalizacji w Elektroenergetyce, Elektrotechnologii, Aparatury Kontrolno—Pomiarowej, Automatyki Procesów Przemysłowych, Elektrycznych Maszyn Szybkobieżnych.

8.2. Dydaktyka i wychowanie

Po utworzeniu Instytutu Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej opracowano i wdrożono nowe plany i programy nauczania oraz uruchomiono nowe specjalności na studiach dziennych magisterskich.

Na studiach wieczorowych i zaocznych w ramach kierunku elektrotechnika prowadzona jest specjalność przetwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej. W 1974 roku uruchomiono magisterskie studia uzupełniające wieczorowe, a w 1975 magisterskie studia uzupełniające zaoczne. W roku akademickim 1980/1981 uruchomiono studia podyplomowe z zakresu racjonalnego użytkowania energii w przemyśle. Poza tym prowadzone są od 1974 roku studia według indywidualnych planów i programów, na które uczęszcza co roku 6—10 studentów.

Tabela 8.2.

Wykaz kierunków i specjalności

Rok	Kierunek	Specjalność
1	2	3
1973	Elektrotechnika	Przetwarzanie i Użytkowanie Energii Elektrycznej
1976	Elektrotechnika	a/ Przetwarzanie i Użytkowanie Energii Elektrycznej b/ Elektroenergetyka
	Górnictwo i geologia	c/ Automatyzacja i Elektry- fikacja Kopalń

Liczby studentów w poszczególnych latach:

	Studia dzienne	Studia dla pracujących	Łącznie
1. rok 1973	293	400	693
2. rok 1976	371	432	803
3. rok 1980	576	320	896

Liczby wypromowanych absolwentów

	inżynierów	magistrów inżynierów	Łącznie
1. do 1973 roku	476	—	476
2. do 1976 roku	849	—	849
3. do 1980 roku	1175	290	1165

W okresie 1973—1980 roku opracowane zostały nowe plany i programy studiów magisterskich dziennych dla specjalności elektroenergetyka i automatyzacja i elektryfikacja kopalń, programy magisterskich studiów uzupełniających wieczorowych i zaocznych, programy studiów inżynierskich wieczorowych i zaocznych oraz program studiów podyplomowych.

Dla podniesienia poziomu pracy dydaktycznej organizowane są w poszczególnych zakładach seminaria dydaktyczne w liczbie 40 rocznie oraz przeprowadzane hospitacje zajęć prowadzonych przez asystentów i starszych asystentów w liczbie około 30 rocznie. Na uwagę zasługuje duża aktywność naukowa studentów prowadzona głównie w ramach Koła Naukowego Elektryków, w których pracuje około 30 studentów. Koło organizuje corocznie sesję naukową oraz 2 obozy naukowe wakacyjne. Nasi studenci zajęli I miejsca na Ogólnopolskich Sesjach Kół Naukowych Elektryków w 1978 i 1980 roku oraz uzyskali na nich szereg wyróżnień.

Zgłaszane przez naszych absolwentów prace dyplomowe zostały wielokrotnie wyróżniane w ramach konkursu "Młoda myśl dla kraju" oraz konkursu Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

8.3. Nauka i współpraca z przemysłem

Tabela 8.3.

Prace naukowo—badawcze w ujęciu ilościowym i wartościowym
w latach 1973—1980

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość wykonanych prac w mln zł		
		Liczba prowadzonych prac		
		1973 r.	1975 r.	1980 r.
1	2	3	4	5
1.	Prace z CPB (programy rządowe, problemy węzłowe oraz resortowo—branżowe)	$\frac{0,2}{1}$	$\frac{0,4}{1}$	$\frac{2,4}{8}$
2.	Prace na zamówienie gospodarki uspołecznionej (n—b)	$\frac{0,5}{11}$	$\frac{2,5}{16}$	$\frac{4,8}{11}$

1	2	3	4	5
3.	Prace usługowe	$\frac{1,2}{48}$	$\frac{0,6}{4}$	$\frac{—}{—}$
	O g ó ł e m:	$\frac{1,9}{60}$	$\frac{3,5}{21}$	$\frac{7,2}{19}$

Prace badawcze prowadzone są w kierunkach: elektrotechnologii, elektroenergetyce, elektrotechnice. Badania dotyczą: prognozowania zapotrzebowania mocy i energii, racjonalnej gospodarki energetycznej w rolnictwie i przemyśle, silników szybkoobrotowych, przetwornic tyrystorowych, aparatury kontrolno-pomiarowej do produkcji bezpieczników automatycznych. Ustabilizowanie kierunku badań naukowych pozwoliło instytutowi nawiązać stałą współpracę z większymi zakładami Lubelszczyzny i znaczącymi w kraju placówkami badawczymi. Dorobek naukowy jest okresowo publikowany na konferencjach naukowych i w wydawnictwach naukowych uczelni. Ożywiła się działalność wynalazcza, którą obrazuje tabela 8.3.1.

Tabela 8.3.1.

Działalność wynalazcza w latach 1973—1980

Wyszczególnienie	1973	1975	1980
1	2	3	4
Liczba wszystkich zgłoszeń do końca roku	5	22	60
w tym zgłoszeń w roku	3	9	2
Liczba uzyskanych patentów do końca roku	—	8	39
w tym uzyskanych w roku	—	5	6

Sprawozdanie z działalności uczelni

8.4. Rozwój i stan kadry

Z chwilą utworzenia instytutu zostało przed nim postawione zadanie wzmocnienia kadry naukowej. Zostało to osiągnięte dwoma drogami:

- przez pozyskanie 3 profesorów i 5 docentów z innych ośrodków naukowych kraju,
- przez położenie większego nacisku na zdobywanie stopni naukowych przez pracowników instytutu.

Dzięki temu Instytut w 1977 roku zyskał prawa nadawania stopnia doktora nauk technicznych.

Tabela 8.4.

Stan kadry oraz zatrudnienie ogółem

Lp.	Wyszczególnienie	1973	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Profesorowie i docenci	6	10	10
2.	Adiunkci i st. wykładowcy	8	13	28
3.	Wykładowcy	9	10	–
4.	Starsi asystenci	12	33	28
5.	Asystenci	8	14	11
6.	Pracownicy inż.–techn.	18	45	27
7.	Administracja	10	11	10
8.	Obsługa (robotnicy)	19	26	19
	R a z e m:	90	162	133

Tabela 8.4.1.

Doktoraty i habilitacje w latach 1973–1980

Lp.	Wyszczególnienie	1973/74	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Otwarte przewody doktorskie do końca roku w tym w danym roku	12 3	23 19	32 4
2.	Obronione prace doktorskie do końca roku w tym w danym roku	— —	8 8	17 2
3.	Rozpoczęte prace habil.	—	2	2

Poważny wzrost poziomu kadry spowodowany był między innymi intensyfikacją udziału pracowników instytutu w konferencjach i stażach naukowych.

Tabela 8.4.2.

Staż krajowe i zagraniczne,
konferencje krajowe oraz zagraniczne

Lp.	Wyszczególnienie	1973/74	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Wyjazdy pracowników na staże krajowe do końca roku <u>w tym zrealizowane w danym</u> roku	<u>25</u> 25	<u>69</u> 32	<u>128</u> 9

1	2	3	4	5
2.	Wyjazdy pracowników na staże zagraniczne do końca roku <u>w tym zrealizowane w danym roku</u>	$\frac{8}{8}$	$\frac{24}{13}$	$\frac{101}{6}$
3.	Wyjazdy na konferencje i sympozja krajowe do końca roku <u>w tym danym roku</u>	$\frac{11}{11}$	$\frac{31}{21}$	$\frac{120}{30}$
4.	Wyjazdy pracowników na konferencje i sympozja zagraniczne do końca roku <u>w tym w danym roku</u>	$\frac{3}{3}$	$\frac{13}{13}$	$\frac{33}{2}$

8.5. Baza materialna instytutu

Rozwój bazy materialnej uwidocznił się w rozbudowie istniejących do 1973 roku laboratoriów oraz powstaniem szeregu nowych, w tym:

- elektrotermii, termokinytyki i elektrotechnologii,
- elektrotechniki ogólnej,
- naukowo—badawcze elektrotechniki,
- napędów górniczych,
- elektryfikacji kopalń,
- trakcji dołowej,
- maszyn wyciągowych,
- modelowanie analogowego,
- pomiarów i automatyzacji,
- n—b elektroniki,
- zabezpieczeń elektroenergetycznych,
- oświetlenia elektrycznego,
- systemów elektro—energetycznych,
- elektrochemii (naukowo—badawcze).

Jedno z większych audytoriów zostało przystosowane do korzystania z najnowszych technik audiowizualnych łącznie z telewizją. Instytut odczuwa brak pomieszczeń niezbędnych dla dalszego rozwoju laboratoriów, a przede wszystkim stanowisk badawczych.

9. INSTYTUT INŻYNIERII BUDOWLANEJ I SANITARNEJ

9.1. Struktura organizacyjna

W powołanym w 1973 roku Instytucie Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej utworzono następujące Zakłady: Technologii i Organizacji Budownictwa, Konstrukcji Budowlanych, Budownictwa Komunikacyjnego, Geotechniki, Inżynierii Sanitarnej, Chemii Technicznej (od 1976 roku włączony do Instytutu Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej). Integralną jednostką organizacyjną Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej jest Centralne Laboratorium, które obejmuje 5 wyodrębnionych zespołów skupiających 26 różnych pracowników. Obejmują one całokształt zadań laboratorium związanych z procesem dydaktycznym i prowadzonymi badaniami naukowymi.

Dla ukierunkowania i realizacji działalności badawczo—naukowej w instytucie — powołano w 1978 roku pięć Zespołów Naukowych.

9.2. Dydaktyka i wychowanie

W roku akademickim 1980/1981 studiuje 1202 studentów na kierunkach, specjalnościach i w specjalizacjach zestawionych w tabeli 9.2.

Tabela 9.2.

Kierunki studiów, specjalności i specjalizacje realizowane
w roku akademickim 1980/81

Kierunki	Specjalności	Specjalizacje
1	2	3
Budownictwo	Technologia i organizacja budownictwa	Technologia i organizacja budowy Technologia i organizacja prefabrykacji
	Drogi, ulice i lotniska	Projektowanie dróg i ulic Technologia i organizacja budowy dróg Budowa drogowych obiektów inżynierskich
Inżynieria Środowiska	Urządzenia sanitarne	Wodociągi i kanalizacje Ogrzewnictwo i wentylacje

Specjalności "Technologia i organizacja budownictwa" oraz "Urządzenia sanitarne" zostały utworzone w roku akademickim 1973/1974 na studiach stacjonarnych oraz w roku akademickim 1977/1978 na studiach wieczorowych i zaocznych.

Kształcenie magistrów inżynierów rozpoczęto na studiach dziennych w roku akademickim 1973/74. Nowe programy studiów opracowane zostały i zatwierdzone w roku 1974. W latach następnych były jednak uzupełniane i modyfikowane treści programowe i metody nauczania w dostosowaniu do aktualnego stanu nauki i kwalifikacji potencjału kadrowego, który w instytucie ulegał dużym przeobrażeniom rozwojowym, charakteryzowanym przez dane zawarte w tabeli 9.2.1.

Tabela 9.2.1.

Charakterystyka kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej

Lp.	Wyszczególnienie	lata akademickie — stan na 31.XII.		
		1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Profesorowie	—	—	1
2.	Docenci i doktorzy habilitowani	—	1	3
3.	Docenci	3	7	9
4.	Doktorzy	3	10	22
5.	Mgr inż.	29	33	42
6.	Inżynierowie	9	22	4
	Łącznie	44	73	81

W roku 1977 wprowadzone zostały na studiach dla pracujących nowe programy studiów. Dobry poziom zajęć dydaktycznych stwierdzono w hospitacjach realizowanych przez kierowników zakładów i grup przedmiotowych oraz dyrekcję instytutu. Od marca 1975 roku Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej korzysta z nowego — własnego budynku, w którym dwa audytoria i przylegające do nich kabiny projekcyjne są wyposażone w nowoczesną aparaturę technik audiowizualnych obejmującą również telewizory. W początku roku akademickiego 1980/81 oddano do użytkowania salę nr 201, mającą wzorcowe urządzenia techniczne (również telewizyjne) do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Dużą pomoc w studiowaniu stanowią przygotowywane skrypty i monografie dydaktyczne. Liczba tych publikacji opracowanych w latach 1973–1980 przez nauczycieli akademickich wynosi 23. W roku 1976 wprowadzono w instytucie kształcenie systemem indywidualnym, które dotychczas objęło 22 osoby.

W okresie lat 1973–1980 liczby absolwentów wynosiły łącznie 1262 inżynierów oraz 373 magistrów inżynierów; średniorocznie dyplomy ukończenia studiów w instytucie we wskazanym okresie uzyskiwało około 238 osób. Poczynając od roku 1975 angażowano studentów w realizację zleconych prac naukowo-badawczych również w problemach węzłowych i rządowych. Dotyczyły one przede wszystkim analizy stanu obiektów infrastruktury technicznej w obszarze Lubelskiego Zagłębia Węglowego, badań cech eksploatacyjnych sieci dróg Lubelszczyzny, prac w problematyce technologii wody i ścieków oraz badań i pomiarów w zakresie ustalenia nośności obiektów mostowych. Działalność ta była rozwijana w sposób programowy przy aktywnym udziale Koła Naukowego Budowlanych, obejmującego sekcje budownictwa, drogownictwa i instalacji sanitarnych. W latach 1973–1980 w miesiącach ferii, systematycznie były organizowane obozy naukowe, na których opracowywano zagadnienia o dużym znaczeniu poznawczym i utylitarnym. Na eksponowanie zasługują tu między innymi prace pomiarowe, projektowe i rewaloryzacyjne prowadzone w Kazimierzu nad Wisłą oraz dotyczące domku gotyckiego należącego do zespołu pałacowego w Puławach, prace inwentaryzacyjne w okolicach Łęcznej na terenie Lubelskiego Zagłębia Węglowego i działalność studentów przy budowie magistrali kolejowej „LHS”.

Co roku organizowane były też przez Koło Naukowe Budowlanych sympozja naukowe, na których prezentowano opracowane na dobrym poziomie nowe zagadnienia budownictwa oraz inżynierii środowiska, przy czym największe zainteresowania były skierowane na problematykę mechaniki budowli i ogrzewnictwa.

Poczynając od 1978 roku reprezentacja studentów instytutu bierze udział w Międzyczelnianych Turniejach Wiedzy Budowlanej, uzyskując w nich dobre wyniki:

- w roku 1978 pierwsze miejsce (w Gdańsku),
- w roku 1979 drugie miejsce (w Lublinie),
- w roku 1981 drugie miejsce zespołowe (w Bydgoszczy).

W omawianym okresie cztery prace absolwentów zostały wyróżnione w konkursie na najlepszą pracę dyplomową, ogłoszonym przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, a dwóch studentów uzyskało nagrodę naukową Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk z tytułu wybitnych wyników w nauce.

9.3. Nauka i współpraca z przemysłem

Realizację prac w ujęciu ilościowym i wartościowym przedstawia tabela 9.3.

Tabela 9.3.

Rok	Ilość prac n—b usług.	Wartość w tys. zł		% udział prac. bad.	% udział prac. z CBP
		usługowe	naukowo— badawcze		
1	2	3	4	5	6
1973	$\frac{2}{5}$	1.265	257	17,0	—
1976	$\frac{17}{5}$	346	6.576	94,0	35,0
1980	$\frac{23}{—}$	—	10.835	100,0	56,6

W połowie 1975 roku instytut podjął prace mające na celu wykorzystanie potencjału naukowo—badawczego. Ustalono następujące główne tematy badawcze:

- Optymalizacja struktur inżynierii lądowej,
- Optymalizacja struktur konstrukcji budowlanych,
- Diagnostyka konstrukcji budowlanych i inżynierskich,
- Technologia budownictwa z uwzględnieniem wykorzystania materiałów miejscowych,
- Kształtowanie układów komunikacyjnych i jednostek osadniczych w regionie,
- Metody badań i kryteria oceny cech gruntów naturalnych i ulepszonych,
- Badania nad nowymi technologiami i konstrukcjami dróg i obiektów inżynierskich,
- Zapewnienie optymalnych warunków komfortu sanitarnego w aglomeracjach miejskich i przemysłowych,
- Optymalizacja układów i urządzeń gospodarki cieplnej w miastach i osiedlach,
- Gospodarka wodno—ściekowa w aglomeracjach miejskich.

Sprawozdanie z działalności uczelni

W trakcie realizacji prac naukowo–badawczych od 1976 roku zaczęły się tworzyć następujące specjalności naukowe instytutu:

- Nieniszczące badania obiektów inżynierskich,
- Nowe systemy urządzeń grzewczych,
- Stabilizacja wody zamkniętych obiektów zakładów przemysłowych.

Większość tych specjalności powstała w wyniku wykonywania prac z Centralnego Planu Badań w latach 1976–1980.

9.4. Stan kadry oraz zatrudnienia ogółem

Dynamikę zatrudnienia ogółem w tym kadry naukowej przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 9.4.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan zatrudnienia		
		1973	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Profesorowie i docenci	3	8	13
2.	Adiunkci i st. wykładowcy	25	27	33
3.	Wykładowcy	2	2	–
4.	Starsi asystenci	11	16	24
5.	Asystenci	6	21	13
6.	Pracownicy inż.–techniczni	19	40	32
7.	Administracja	6	9	10
8.	Obsługa	–	19	20
	R a z e m:	72	142	145

W latach 1974–1980 łącznie przeszło 20 pracowników dydaktyczno–naukowych otrzymało stopień doktora nauk technicznych, dwóm nauczycielom akademickim przyznano stopień doktora habilitowanego, a jeden docent uzyskał tytuł naukowy profesora.

W okresie 1973–1980 pracownicy instytutu brali udział w 6–ciu międzynarodowych konferencjach naukowych oraz w 30 konferencjach krajowych. W ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost wyjazdów i staży zagranicznych z 5 w 1974 roku do 15 w 1980 roku.

9.5. Baza lokalowa i laboratoryjna

Utworzony Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej otrzymał w grudniu 1974 roku część wysoką budynku przy ul. Nadbystrzyckiej 40 a w rok później część laboratoryjną. Powierzchnia użytkowa całego obiektu wynosi łącznie 6789 m². W budynku instytutu między innymi znajdują się:

- 2 audytoria duże, w których łącznie jest 240 miejsc,
- 2 audytoria małe po 60 miejsc,
- 5 sal wykładowych mających razem 205 miejsc,
- 7 kreflarni po 15 stanowisk każda,
- 39 pokoi wykładowców, z czego 16 użytkują Instytut Organizacji i Zarządzania oraz Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii.

Instytut posiada Centralne Laboratorium, które obejmuje 6 wyodrębnionych zespołów skupiających 26 pracowni. Rozwój bazy aparaturowej Centralnego Laboratorium wiąże się ściśle z rozwojem prowadzonych prac naukowo–badawczych i dydaktycznych. W latach 1973–1980 zakupiono i uruchomiono aparaturę unikalną, której łączny koszt wyniósł 8,5 mln zł. Wartość aparatury zakupionej i uruchomionej w Centralnym Laboratorium Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej w latach 1973–1980 ilustruje tabela 9.5.

Tabela 9.5.

Wartość aparatury wyrażona w tys. zł

1973 rok	1976 rok	1980 rok
2580,0	21627,0	24334,0

10. INSTYTUT ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA

10.1. Struktura organizacyjna Instytutu

Instytut Organizacji i Zarządzania został powołany w październiku 1973 roku. W jego ramach początkowo utworzone zostały cztery grupy przedmiotowe: nauki ekonomiczne, matematyka stosowana, organizacja i zarządzania, metody numeryczne.

Kolejnym etapem zmian strukturalnych było powołanie w roku 1977 zakładów: Zakład Matematyki Stosowanej (wyłączony z instytutu w 1978 roku), Zakład Organizacji i Ekonomiki, Zakład Informatyki (z Ośrodkiem Obliczeniowym). Ośrodek Obliczeniowy pozostający w obrębie Zakładu Informatyki został z dniem 1.10.1980 r. wyłączony z instytutu i przekształcony w samodzielną jednostkę o charakterze międzyinstytutowym.

10.2. Dydaktyka i wychowanie

W instytucie rozpoczęto kształcenie studentów na studiach wieczorowych uzupełniających w roku akademickim 1974/1975 dokonując naboru na ten rodzaj studiów 50 słuchaczy. Na studiach dziennych zapoczątkowanych w roku akademickim 1975/1976, kształci się obecnie 315 studentów.

Z chwilą powstania Instytutu przystąpiono do opracowywania programu studiów magisterskich uzupełniających i dziennych. Instytutowa Komisja Programowa w roku 1979 przystąpiła do udoskonalania programu studiów stacjonarnych (zatwierdzonego w roku 1975), na podstawie doświadczeń z realizacji procesu dydaktycznego oraz w wyniku konieczności lepszego przygotowania absolwentów do różnorodnej problematyki występującej w praktyce.

Działalność naukowa studentów koncentrowała się w Kołach Naukowych. Od roku 1976 organizowane są obozy naukowe letnie (co rok) i zimowe (jeśli istnieją potrzeby i możliwości) w różnych zakładach przemysłowych. Ścisłe kontakty nawiązano

w roku 1980 z Dolnośląskimi Zakładami Urządzeń Górniczych w Wałbrzychu (Huta "Karol"). Badano tam obciążenie pracą przy wybranych stanowiskach roboczych. Przedsiębiorstwo to zaproponowało tematy prac magisterskich, wynikające z jego potrzeb techniczno-organizacyjnych.

Studenci i młodzi pracownicy naukowcy uczestniczą w ogólnokrajowych seminariach naukowych. W maju 1980 roku studenci z Socjalistycznego Związku Studentów Polskich oraz młodzi nauczyciele akademicki zorganizowali VII Ogólnopolskie Seminarium Studentów i Młodych Pracowników Nauki Organizacji i Zarządzania, w którym brali udział przedstawiciele wszystkich środowisk studenckich mających ten kierunek studiów.

Poprzez uczelnię studenci wyjeżdżają na praktyki zagraniczne do Ryskiego Instytutu Politechnicznego w ZSRR. Jest to praktyka wymienna dla grupy 10-osobowej. Studenci radzieccy na tych samych zasadach odbywają praktykę w Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie. Praktyki krajowe organizowane są głównie w FSC, Agromet Lublin, WSK Świdnik.

Ważnym momentem wychowawczym była wysoka aktywność młodzieży w pracach Socjalistycznego Związku Studentów Polskich. Studenci z Instytutu wyróżniali się w działalności całej organizacji. Organizowano imprezy turystyczne, akcje społeczne oraz sportowe. Szereg osób uczestniczyło też w działalności kabaretów studenckich.

W omawianym okresie współpraca dyrekcji instytutu z młodzieżą układała się pozytywnie. Szczególnie w ostatnich latach lepiej zorganizowana społeczność studencka mogła przedstawiać propozycje rozwiązywania problemów ważnych dla procesu dydaktycznego oraz wychowawczego. Szczególnie cenne były sugestie studentów dotyczące modyfikacji programu studiów. Komisja Programowa wiele tych propozycji uwzględniała na bieżąco, np. część materiału z przedmiotu "techniki wytwarzania" z IV roku przesunięto na rok III. Na podkreślenie zasługuje udział młodzieży w pracach komisji pomocy materialnej.

Wszyscy stażyści przyjmowani do pracy w instytucie odbywali specjalny kurs ideowo-wychowawczy organizowany przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, uzyskując dobre i bardzo dobre wyniki. Młodzi pracownicy naukowcy wraz ze starszymi kolegami zorganizowali w roku 1979/1980 szeroką akcję agitacyjną wśród młodzieży klas maturalnych w województwie chełmskim, tarnobrzeskim i lubelskim, celem zachęcenia zdolniejszych do podjęcia studiów w Instytucie Organizacji i Zarządzania.

10.3. Nauka i współpraca z przemysłem

W latach 1975-1977 instytut rozpoczął zorganizowaną działalność naukowo-badawczą, którą ukierunkował wokół trzech głównych problemów badawczych, obejmujących następujące zagadnienia:

- optymalizacja procesów decyzyjnych w przemyśle,

- zastosowanie metod matematycznych w technice, ekonomii i organizacji,
- rozwój informatyki w Wyższej Szkole Inżynierskiej i w akademickim ośrodku lubelskim.

Celem prowadzonych prac było pełniejsze poznanie funkcjonujących systemów i metod zarządzania wybranymi jednostkami gospodarczymi z uwzględnieniem diagnozy stanu organizacyjnego podstawowych i pomocniczych procesów wytwórczych. W oparciu zaś o wyniki tego poznania poszukiwanie nowych, bardziej racjonalnych rozwiązań w dziedzinie organizacji systemów produkcyjnych, zwłaszcza zaś doskonalenia metod i technik zarządzania organizacjami gospodarczymi (Lubelskie Zagłębie Węglowe) i naukowo–kształceniowymi. Wykorzystano przy tym metody matematycznego modelowania, teorię i technikę systemów, wiedzę psychologiczną i ekonomiczną, metody badań operacyjnych oraz technikę komputerową. Na podkreślenie zasługują prace typu analitycznego i projektowego zorientowane na usprawnienie toku projektowania jak również usprawnień w technologii produkcji.

Ten ogólny kierunek działalności badawczej, stanowił wyraz postępującej stopniowo ewolucji problematyki naukowej i dydaktycznej pracowników instytutu, uwarunkowanej z jednej strony rozwojem zainteresowań jego pracowników, z drugiej – odpowiednimi potrzebami kooperujących z instytutem organizacji gospodarczych, jak też zadaniami i potrzebami instytutu i uczelni.

10.4. Analiza i ocena prac naukowo–badawczych

Działalność naukowo–badawcza realizowana w pięciu Zespołach Naukowych w ostatnich latach konkretyzowała się w 14 tematach naukowych. Globalna analiza tematyki badawczej wskazuje, iż działalność naukowa zespołów badawczych jak też poszczególnych osób rozwijała się w obszarze całego szeregu zagadnień spośród których wyróżnić można:

- zarządzanie i organizację w górnictwie, przemyśle cementowym i budownictwie,
- nowe technologie w przemyśle górniczym,
- organizację gospodarki materiałowej w przemyśle,
- prognozy planistyczne i techniczne.

Należy dodać, iż wymienione zagadnienia podejmowano w aspekcie wielu wspomnianych dziedzin wiedzy, usiłując przy tym w kilku przypadkach rozwinąć przedsięwzięcie badawcze o charakterze interdyscyplinarnym.

Jak już wskazano zasadniczą część zadań badawczych wykonywano w ramach umów z jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz w ramach Centralnego Planu Badań.

Ogółem w okresie minionych 7 lat zarejestrowano 10 zleciodawców, przy czym do głównych spośród nich należy zaliczyć: Politechnikę Śląską w Gliwicach, Fabrykę Łożysk Toczyńskich w Kraśniku, Kombinat Cementowy "Chełm", Lubelskie Zjednocze-

nie Budownictwa Miejskiego w Lublinie, Polską Akademię Nauk w Bytomiu, Instytut Planowania przy Radzie Ministrów. W ramach poszczególnych problemów badawczych realizowane były następujące prace:

Tabela 10.4.

Lp.	Rodzaj pracy naukowo—badawczej	Optym. proc. decyzyjnych	Zastosowanie metod matem.	Rozwój informatyki
1	2	3	4	5
1.	problem węzłowy	2	1	1
2.	międzyresortowa	—	4	—
3.	resortowo—branż.	3	—	—
4.	dla jedn. gospodarki uspołecznionej	3	—	—
5.	własna praca n—b	6	1	1

W roku akademickim 1978/79 zostały powołane następujące Zespoły Naukowe:

1. Eksploatacja i Technologia w Górnictwie,
2. Sterowanie Procesami Gospodarczymi,
3. Zastosowanie Informatyki w Technice, Ekonomii i Organizacji,
4. Organizacja i Zarządzanie w Przemysle,
5. Optymalizacja Procesu Doskonalenia i Użytkowania Środków Pracy.

Z uwagi na to, że większość prac badawczych została wykonana dla potrzeb różnych jednostek gospodarki uspołecznionej, istotnym wskaźnikiem ich wartości merytorycznej, zwłaszcza ich wartości użytkowej dla praktyki, mogą być opinie zlecniodawców lub ich jednostek nadrzędnych. Wnioskując z dotychczas otrzymanych opinii można stwierdzić, że wyraźna większość zlecniodawców w różnym stopniu pozytywnie ocenia otrzymane opracowanie, jakkolwiek opinie te sformułowane są przeważnie w kategoriach dość ogólnych.

Innym znaczącym wyrazem efektywności wykonywanych prac badawczych i projektowych instytutu, dotyczącym w istocie jedynie prac zleconych, jest ich wartość. W latach 1973–1980 obserwujemy systematyczny wzrost wartości prac badawczych ze 101 tys. zł w 1974 roku do przeszło 7 mln zł w roku 1980 przy zachowaniu liczby realizowanych tematów około 6—ciu.

10.5. Rozwój kadry

W roku 1973 w instytucie było zatrudnionych 37 pracowników naukowo—dydaktycznych oraz 6 pracowników inżynieryjno—technicznych. Obecnie zatrudnionych jest 61 pracowników naukowo—badawczych oraz 13 pracowników inżynieryjno—technicznych.

Tabela 10.5

Stan kadry oraz zatrudnienie ogółem w latach 1973–1981

Lp.	Wyszczególnienie	1973	1975/76	1978/79 ^x	1980/81 ^{xx}
1	2	3	4	5	6
1.	Profesorowie i docenci	4	8	7	8
2.	Adiunkci i starsi wykładowcy	15	15	18	19
3.	Wykładowcy	5	4	1	—
4.	St. asystenci	11	15	16	20
5.	Asystenci	—	15	10	12
6.	Prac. inż.—techn.	6	12	40	13
7.	Administracja	5	8	6	6
8.	Obsługa	2	5	19	20
	Razem:	48	82	118	98

x/ stan po odejściu Zakładu Matematyki,

xx/ stan po odejściu Ośrodka Obliczeniowego

Rozwój kadry naukowo–dydaktycznej odbywał się w okresie sprawozdawczym nie tylko poprzez napływ pracowników z innych ośrodków ale również poprzez kształcenie własnej kadry. Proces doskonalenia kadry naukowo–dydaktycznej odbywał się poprzez różne formy jej kształcenia, osiągnięcia instytutu w tym zakresie obrazuje tabela 10.5.1.

Tabela 10.5.1.

Lp.	Wyszczególnienie	1972/73	1975/76	1980/81
1	2	3	4	5
1.	Staże:			
	– krajowe	–	4	3
	– zagraniczne	–	–	2
2.	Studia aspiranckie	1	1	1
3.	Stypendia:			
	– stażowe	–	2	2
	– doktorskie	–	5	2
4.	Urlopy naukowe	–	1	–
5.	Kursy, sympozja naukowe, zjazdy	3	34	–

10.6. Baza materialna

W roku 1973 instytut dysponował pomieszczeniami o łącznej powierzchni około 500 m², obecny stan bazy lokalowej wynosi 1750 m². Organizację laboratoriów w Instytucie Organizacji i Zarządzania rozpoczęto w 1975 roku. Przy końcu roku 1976 instytut posiadał aparaturę o wartości 995,5 tys. zł, natomiast odpowiednie pomieszczenie do jej zainstalowania przygotowano w terminie późniejszym. W roku 1977 zorganizowano:

Sprawozdanie z działalności uczelni

- Laboratorium systemu informacyjnego przedsiębiorstwa (środków organizacyjno—technicznych) dla studentów, w tym pracownię reprograficzną obsługującą działalność dydaktyczną i naukowo—badawczą całego instytutu,
- Laboratorium nauki o pracy, w którym prowadzi się zajęcia dydaktyczne ze studentami wszystkich instytutów Politechniki Lubelskiej,
- pracownię pomocy dydaktycznych i badawczych obsługującą działalność całego instytutu.

W roku 1978 organizowano laboratorium badania pracy dla studentów. W związku z uruchomieniem kierunku studiów górnictwo i geologia specjalność Automatyzacja i Elektryfikacja Kopalń — w Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej oraz specjalność Maszyny i Urządzenia Górnicze i Wiertnicze — w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn, rozpoczęto w roku 1977/1978 organizację laboratoriów górniczych. Zorganizowano już Laboratorium Diagnostyki Skał, wykorzystywane również w pracach naukowo—badawczych oraz przystąpiono do organizacji Laboratorium bezpieczeństwa i higieny pracy w Górnictwie i Laboratorium Górnictwa Ogólnego. Problem stanowi brak odpowiednich pomieszczeń dla zainstalowania nadchodzących urządzeń laboratoryjnych. W roku 1981 zorganizowano pracownię urządzeń EMC w ramach laboratorium podstaw informatyki. W laboratorium tym prowadzi się zajęcia ze studentami wszystkich instytutów. W pracowni wykorzystano urządzenia już posiadane i przyjęte z Ośrodka Obliczeniowego Politechniki Lubelskiej.

11. INSTYTUT MATEMATYKI, FIZYKI I CHEMII

11.1. Struktura organizacyjna

Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii (bez praw wydziału), funkcjonuje jako jednostka ogólnouczelniana od 1 października 1978 roku. W jego skład weszły zakłady, poprzednio afiliowane przy różnych instytutach na prawach wydziałów:

1. Zakład Matematyki Stosowanej (poprzednio przy Instytucie Organizacji i Zarządzania).
2. Zakład Fizyki Technicznej (poprzednio przy Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej).
3. Zakład Elektrochemii (analogicznie jak Zakład Fizyki Technicznej).

Równocześnie utworzono 4 zespoły badawcze:

1. Zastosowanie metod matematycznych w fizyce i technice,
2. Zastosowanie metod fizyki do badań własności i surowców materiałów,
3. Technologie chemiczne i elektrochemia,
4. Fizyczne podstawy ochrony środowiska.

11.2. Dydaktyka i wychowanie

Trzy zakłady instytutu prowadzą zajęcia dydaktyczne we wszystkich czterech instytutach na prawach wydziału, obejmując też ogół studentów, kształcących się w uczelni na studiach dziennych, wieczorowych i zaocznych.

Mimo faktu, iż Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii nie jest instytutem kierunkowym, realizowali w nim prace dyplomowe studenci instytutów: Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej, Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej (Zakład Inżynierii Środowiska) oraz Technologii i Eksploatacji Maszyn – w łącznej liczbie 49) w okresie 1978/79 do 1980/81). Opiekę nad dyplomantami sprawowano w zakładach Fizyki Technicznej i Elektrochemii.

Warunki realizacji procesu dydaktycznego, zwłaszcza w zakresie zajęć laboratoryjnych, są bardzo trudne. Zakład Elektrochemii prowadzi zajęcia na różnych kierunkach w 10 pracowniach, obejmujących 19 różnych jednostek dydaktycznych, Zakład Fizyki Technicznej w 2 pracowniach, obejmujących 14 jednostek dydaktycznych. Powierzchnia laboratoriów studenckich chemicznych wynosi $124,7 \text{ m}^2$, fizycznych 249 m^2 . W zależności od rodzaju zajęć i liczby studentów, powierzchnia przypadająca na jedną osobę wynosi w Zakładzie Elektrochemii od $1,7$ do $3,0 \text{ m}^3$, a w Zakładzie Fizyki od 2 do 7 m^2 . Mimo tych trudności pracownicy obu zakładów dokonali szeregu modernizacji we wszystkich pracowniach, opracowano kilkanaście nowych rodzajów ćwiczeń łącznie z ich oprzyrządowaniem. Przeniesiono do nowych pomieszczeń pracownię fizyki II, przy czym dokonano tak dużych zmian, że można to uznać za zorganizowanie zupełnie nowej pracowni. W zakładach odbywały się seminaria dydaktyczne z udziałem pracowników Zakładu Nowych Technik Nauczania. W ramach seminariów dyskutowano zagadnienia z zakresu teorii i praktyki dydaktycznej. Wprowadzono na zajęcia różne formy aktywizacji studentów. Odbywały się hospitacje zajęć, których celem był instruktaż oraz wymiana doświadczeń.

Dokonano postępu w merytorycznym poziomie prowadzonych zajęć, a także doskonalono ich organizację. Wydano 4 skrypty wykładowe, opracowane jako teksty całkowicie nowe, oryginalne, wznowiono 2. Ponadto wydano 3 skrypty do ćwiczeń tablicowych i laboratoryjnych.

Niektórzy spośród pracowników w wyniku uznania dla ich doświadczenia i osiągnięć dydaktycznych zostali powołani do pracy w Międzyuczelnianym Ośrodku Metodycznym Wyższych Studiów Technicznych dla Pracujących, w Ogólnopolskich Komisjach Programowych Zespołów Dydaktyczno—Wychowawczych oraz w Komisji do Spraw Studiów Technicznych Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Przedstawiciele instytutu uczestniczyli w akcjach odczytowych, związanych z popularyzacją wiedzy, między innymi w wykładach Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk. Pracownicy zakładów: Matematyki Stosowanej i Fizyki Technicznej przeprowadzili kurs przygotowawczy na studia dla pracujących, zorganizowany przez Politechnikę Lubelską i Naczelną Organizację Techniczną w wymiarze łącznym 1440 godzin.

Pracownicy tychże zakładów corocznie przygotowują projekty tematów na egzaminy wstępne, z których pewna część jest uwzględniana przez komisje krajowe, a następnie przeprowadzają całość egzaminów wstępnych związanych z rekrutacją na studia dzienne, wieczorowe i zaoczne na wszystkich kierunkach studiów. Pracownicy instytutu byli też powoływani jako opiekunowie robotniczych praktyk studenckich.

11.3. Nauka i współpraca z przemysłem

1/ specjalności naukowe i wyniki badań

W zakresie teorii maszyn matematycznych rozwinięto matematyczne podstawy K—automatów oraz uogólniono deterministyczny model K—maszyny na przypadek automatów stochastycznych. Sformułowano nowe statystyczne testy istotności oraz rozwinięto metody selekcji i dyskryminacji komponentów mieszanin rozkładów prawdopodobieństw. Rozwinięto również metody taksometryczne i zastosowano je w opracowaniach dla Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Otrzymano szereg interesujących twierdzeń w zakresie teorii układów funkcji ortogonalnych i ich zastosowań do równań różniczkowych. Stosując równania różniczkowe do badania własności ośrodków niejednorodnych otrzymano szereg wzorów na stałe fizyczne tych ośrodków.

W zakresie technologii elektrochemicznych:

- stwierdzono efekt przyspieszonego wydzielania się miedzi w wąskich otworach przelotowych w procesie galwanicznym prowadzonym w polu ultradźwiękowym przy jednoczesnym mieszaniu mechanicznym. Szybkość narastania warstwy w otworze opracowano statystycznie i podano równania regresji. Omawiany efekt powinien znaleźć zastosowanie w przemyśle elektronicznym przy produkcji obwodów drukowanych, z uwagi na stwierdzoną w skali laboratoryjnej możliwość co najmniej dwukrotnej intensyfikacji galwanicznego miedziowania płyt na obwody z jednoczesnym zmniejszeniem strat. Próby w skali technicznej są w toku.
- opracowano nową metodę statystycznego ujęcia oddziaływań elementów zbioru i zastosowano ją do przenoszenia efektów polaryzacyjnych pomiędzy dipolowymi cząsteczkami substancji. Metoda ta opracowana pod kątem roztworów elektrolitów może znaleźć szersze zastosowanie również w innych dziedzinach nauki.
- opracowano nową metodę otrzymywania związków kompleksowych przy użyciu przemennego prądu elektrycznego. Wykryte zjawisko zastosowano do opracowania technologii otrzymywania wersanianu żelazowo—sodowego dla Zakładu Odczynników Chemicznych w Lublinie. Przewidywane efekty ekonomiczne wg opinii ZOChem. wynoszą kilka milionów.

Kilka prac wiązało się z aktualną problematyką korozji i ochrony tworzyw — zwłaszcza metalowych. Określono warunki skutecznego stosowania inhibitorów korozji miedzi w roztworach soli amonowych. Uczestniczono w pracach nad ustalaniem trwałości i stosowalności staliw stopowych w środowiskach kwasów mineralnych. W pracach w zakresie korozji badano korozję stali zbrojeniowej w betonie bez dodatków i z dodatkiem CaCl_2 . Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że proces korozji stali można w poważnym stopniu ograniczyć przez zwiększenie rezystancji elektrycznej betonu powyżej wartości krytycznej.

W wyniku zapoczątkowanych poprzednio prac w dziedzinie chemii plazmy uzyskano nowe wyniki o znaczeniu podstawowym i rozwojowym. Opracowano nowe ujęcia kinetyczne i modelowe, określające zwłaszcza proces syntezy tlenku azotu. Uzyskano znaczące wysokie stężenie tego związku w strumieniu plazmy około 6%. Zbudowano w zakładzie przemysłowym instalację doświadczalną mocy 110 kW. Dokonano szeregu wynalazków i udoskonaleń, przedłużających żywotność plazmotronów. Zaawansowano prace nad reaktorem plazmochemicznym na plazmę z utleniającym gazem roboczym, a funkcjonującym na zasadzie wydłużonego łuku. Doskonalono oryginalną koncepcję elementu ozonatora laboratoryjnego bez części szklanych. Uzyskano w nim stężenie ozonu tego samego rzędu, co w ozonatorach z dielektrykiem szklanym przy zmniejszeniu o około 30% jednostkowego zużycia energii.

Współpracując z Politechniką Śląską kontynuowano badania reakcji kwasu fosforowego z chlorkiem amonowym, opracowując dla tego procesu (opatentowanego jako fragment potencjalnej bezodpadowej metody produkcji sody) model kinetyczny.

W pracach obejmujących podstawy fizyczne nieniszczących metod badania właściwości technologicznych substancji osiągnięto szereg nowych wyników o charakterze podstawowym i technicznym, stanowiących przedmiot wdrożeń.

Opracowano stochastyczne modele zjawisk transmisji i rozproszenia promieniowania X i β w niejednorodnych ośrodkach ziarnistych. Wykazano po raz pierwszy istnienie dwóch rodzajów liczb atomowych oraz zwrócono uwagę na możliwość zmniejszenia wpływu zmian składu chemicznego poprzez odpowiedni dobór energii rozproszonego promieniowania, opracowano oryginalną dynamiczną metodę pomiaru gęstości defektów siatki krystalicznej.

W zakresie problematyki związanej z fizycznymi podstawami ochrony środowiska uzyskano szereg istotnych informacji na temat podstawowych parametrów elektrycznych poszczególnych struktur komórkowych. Określono morfologię złącz międzykomórkowych roślin Characeae, ze szczególnym uwzględnieniem substrukтуры plazmodesm. Uzyskano unikalne dowody potwierdzające morfologiczną łączność retikulum endoplazmatycznego sąsiadujących komórek. Rozpoznano procesy reparacyjne "blokowania plazmodesm" po uszkodzeniach mechanicznych jednej z dwóch sąsiadujących ze sobą komórek.

W problematyce ochrony atmosfery zakończono etap części laboratoryjnej prac nad usuwaniem tlenków azotu z gazów odlotowych. Uzyskane wyniki uogólniono w postaci wstępnego równania, złożonego z bezwymiarowych modułów podobieństwa, a umożliwiającego zaprojektowania jednostki eksperymentalnej w powiększonej skali. Stosując reaktor z laminarną warstwą cieczy określono wartość współczynnika wymiany masy w zależności od stężenia ozonu i tlenków azotu w fazie gazowej i czasu zetknięcia z fazą ciekłą. Dla tych relacji opracowano modele matematyczne.

Jako ważki i aktualny temat podjęto zagadnienie uzdatniania wody i usuwania kamienia z powierzchni grzejnych. W oparciu o rozważania równowag w roztworach opracowano metodę, której istotną nowość stanowi użycie soli amonowych w zestawieniu z innymi odczynnikami, w tym z inhibitorami korozji. Okazała się ona szczególnie korzystna dla chłodzi, a istnieje możliwość jej adaptacji również w instalacjach innych przemysłów. Wdrożono ją w 9 zakładach przemysłowych a w dalszych 20 trwają prace przygotowawcze.

2/ współpraca z przemysłem

Zestawienie ważniejszych tematów zawiera poniższe zestawienie:

Tabela 11.3.

Lp.	Nazwa tematu	Symbol w planie centralnym
1	2	3
1.	Rozwój materiałów i podzespołów dla potrzeb elektroniki	Program rządowy PR-3
2.	Podstawowe surowce petrochemiczne do syntez chemicznych.	Problem węzłowy 03.3.2
3.	Kompleksowy program ochrony i kształtowania środowiska człowieka z zastosowaniem w woj. katowickim i innych wielkoprzemysł regionach	Problem węzłowy 10.2.
4.	Kinetyka zmian właściwości elektrycznych komórek roślinnych pod wpływem oddziaływania wybranych składników zanieczyszczających środowisko oraz opracowanie jednego zestawu pomiarowego	Problem węzłowy 10.2.
5.	Technologia przygotowania wody, paliw, olejów oraz ochrona przed korozją urządzeń energetycznych	Problem branż. 227
6.	Badania nad identyfikacją gazów i wód w poszczególnych pakietach skalnych warstw i pokładów węgla górotworu LZW	Problem węzłowy 01.6.

1	2	3
7.	Rozwój metod estymacji, optymalizacji statystycznej i planowania eksperymentu. Pewne	Problem resort. I.1.
8.	Zastosowanie teorii równań różniczkowych zwyczajnych i cząstkowych	..
9.	Aproksymacja rozwiązań pewnych typów równań różniczkowych	..
10.	Opracowanie optymalnej metody uzdatniania wody dla celów chłodniczych	..
11.	Badania korozyjne stali nierdzewnych i stopów miedzi w kwaśnych środowiskach bioteknicznych	

3/ współpraca z zagranicą

Instytut nie zawarł dotychczas żadnego oficjalnego porozumienia o współpracę z instytucją zagraniczną. "Nieformalna" współpraca polegająca na wykonywaniu wspólnych prac, udziału w konferencjach prowadzona jest z następującymi organizacjami:

- Komisja Ochrony Powietrza RWPG,
- Centralny Instytut Fizyki AN NRD w Lipsku,
- Bergbauforschung Institut RFN — Essen,

4/ współpraca z instytucjami i organizacjami naukowymi

Pracownicy Instytutu biorą czynny udział w pracach:

- Komitetu Nauk Chemicznych PAN,
- Komisji Ceramicznej PAN,
- Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (w tym prezes IV Wydziału),
- Europejskiego Towarzystwa Fizycznego,
- Polskiego Towarzystwa Fizycznego,
- Polskiego Towarzystwa Biofizycznego,
- Polskiego Towarzystwa Matematycznego,
- Polskiego Towarzystwa Chemicznego,
- Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego.

Ponadto pracownicy instytutu są członkami dwóch Rad Naukowych instytutów resortowych oraz prowadzą stałą współpracę z niektórymi dużymi ośrodkami przemysłowymi np. Fabryką Odczynników Chemicznych, Elektrownią Kozienice.

11.4. Ogólna ocena działalności naukowo-badawczej

Działalność naukowa instytutu prowadzona była zarówno w ramach prac własnych jak i umownych. Umowne prace naukowe prowadzone były głównie w tematyce związanej z centralnym planem badań, a w szczególności: 1 temat należał do programu rządowego, 3 do problemów węglowych, 1 do międzyresortowego Planu Badań Podstawowych, 1 do Resortowo—Branżowego. Uzyskano szereg znaczących wyników. Były one między innymi podstawą przyznania 3 nagród indywidualnych i 1 zespołowej Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz licznych nagród Rektora Politechniki Lubelskiej. W krótkim czasie funkcjonowania instytutu jego pracownicy zgłosili 22 wnioski wynalazcze do opatentowania, uzyskano ochronę prawną 6 patentów.

Aktywność naukowa pracowników instytutu przejawiała się również w dużej aktywności publikacyjnej oraz w uczestnictwie w sympozjach i konferencjach naukowych. Pod względem ilościowym osiągnięcia w tym zakresie w latach 1978—1981 ilustruje poniższe zestawienie — publikacje w tym: monografia 1, skrypty 6, artykuły krajowe 129 i zagraniczne 25, referaty oraz komunikaty krajowe 75 i zagraniczne 8, dokumentacja zbiorcza z badań własnych 14 i umownych 17, recenzje opublikowane 145, artykuły informacyjne 15. Patenty zgłoszone 22 oraz chronione 6. Udział pracowników instytutu w konferencjach:

1. w 63 konferencjach krajowych	—	123 osoby
2. w 7 konferencjach zagranicznych	—	7 osób

O wysokiej efektywności badań prowadzonych w instytucie świadczy 29 udzielonych licencji oraz 4 prace wdrożeniowe przewidziane i zatwierdzone do wdrożenia w 1981 roku. Łączna wielkość potwierdzonych efektów ekonomicznych uzyskanych w wyniku stosowania prac instytutu w przemyśle wynosi około 13 mln zł.

W okresie istnienia instytutu poważnie rozwinęto i zmodernizowano bazę aparaturową. W roku 1978 przejęto aparaturę o łącznej wartości 10.067.000 zł. W chwili obecnej wartość aparatury wynosi 18.134.851 zł. Oznacza to wzrost o prawie 80%. Wśród pozyskanych urządzeń należy wymienić między innymi spektrograf masowy, mikrofalowy miernik tłumienia, spektrograf PGS—2.

Problem bazy materialnej w instytucie jest złożony. Poszczególne jednostki organizacyjne rozrzucone są w pięciu budynkach. Powoduje to określone trudności organizacyjne. Ponadto, posiadane lokale są nienależycie uzbrojone, brak doprowadzenia gazu, instalacji elektrycznej o żądanej mocy, wody o dostatecznej wydajności przepływu, poważne braki w sieci wyciągów. Podręczne magazyny nie odpowiadają warunkom przechowywania substancji żrących, odczynników, butli gazowych, materiałów palnych. Część pomieszczeń laboratoryjnych nie ma zapasowych wyjść, a zagęszczenie osób pracujących na jednostkę powierzchni jest znacznie zawyżone. Ta ostatnia uwaga dotyczy zwłaszcza laboratoriów chemicznych.

Sprawozdanie z działalności uczelni

Aktualnie czynione są starania o zaadaptowanie jednego z przyznanych instytuowi pomieszczeń na bibliotekę. Wymaga ono gruntownego remontu przewidzianego na II kwartał 1981 roku. Podobnie podjęto wstępne kroki dla zorganizowania warsztatu instytutowego.

11.5. Stan i rozwój kadry

1/ Stan kadry instytutu przedstawia się następująco:

	1978 rok	1981 rok
— profesorowie i docenci	7	6
— adiunkci i starsi wykładowcy	26	31
— starsi asystenci, asystenci	18	16
— starsi asystenci i asystenci naukowo—badawczy	8	6
— pracownicy inż.—techniczni	21	22
— administracja	3	—
— pracownicy fizyczni i obsługa	2	2
R a z e m:	85	83

2/ Liczba obronionych prac doktorskich — 4

Liczba otwartych przewodów
doktorskich — 7

3/ Staże krajowe — 9 oraz staże zagraniczne — 6.

12. MIEDZYINSTYTUTOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

12.1. Biblioteka Główna

Biblioteka Wyższej Szkoły Inżynierskiej status i rangę Biblioteki Główniej uzyskała w roku akademickim 1973/1974. Bezoddziałowa dotychczas biblioteka wyodrębniła w swej strukturze 3 oddziały: Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Udostępniania Zbiorów, Informacji Naukowej. W miarę rozwijania zakresów i form działalności wynikła potrzeba bardziej adekwatnego ujęcia jej w ramy organizacyjne. W 1975 roku powołano Oddział Opracowania Zbiorów, a w 1979 roku Oddział Wydawnictw Ciągłych;

Zarządzeniem Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 19 maja 1979 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Biblioteki Główniej, została ustalona jej następująca organizacja wewnętrzna:

- Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów
- Oddział Opracowania Zbiorów
- Oddział Wydawnictw Ciągłych
- Oddział Udostępniania Zbiorów
- Oddział Informacji Naukowej.

Biblioteka Główna stanowi jeden z istotnych elementów warsztatu naukowego i dydaktycznego uczelni, stąd lata 1974–1980 charakteryzowało rozszerzenie rzeczowego zakresu zbiorów określone rozwijanymi w uczelni kierunkami badawczymi i realizowanymi specjalnościami dydaktycznymi. Do szczególnej troski o gromadzenie odpowiedniego piśmiennictwa naukowo–technicznego zobowiązał również fakt unikalności tak poważnego zbioru bibliotecznego z zakresu nauk technicznych w regionie. W strukturze księgozbioru zwiększono ilość obcojęzycznej literatury zagranicznej, liczbę tytułów prenumerowanych czasopism oraz rozszerzono międzybiblioteczną wymianę wydawnictw.

Tabela 12.1.

Rozwój księgozbioru uczelni w latach 1973–1980

Lp.	Rodzaj wydawnictw	Stan księgozbioru w jednostkach bibliotecznych		
		1973 r.	1975 r.	1980 r.
1	2	3	4	5
1.	Wydawnictwa zwarte (wol.)	47.863	62.477	105.913
2.	Wydawnictwa ciągłe (wol.)	4.248	6.275	14.990
3.	Zbiory specjalne	53.679	59.416	89.361
	Razem stan zbiorów w poszczególnych latach	105.790	128.164	210.264

Czasopisma bieżące w tytułach:

	1973 r.	1975 r.	1980 r.
Ilość tytułów	638	1.183	1.292

Biblioteka Główna ponosi pełny ciężar gromadzenia i opracowania zbiorów dla bibliotek całej sieci biblioteczno-informacyjnej uczelni, której działalność koordynuje od strony merytorycznej. W 1975 roku dzięki zainstalowaniu automatu organizacyjnego wprowadzono częściową automatyzację opracowania.

Biblioteka Główna jest przede wszystkim biblioteką studentów i pracowników naukowo—dydaktycznych. Licznie korzystają z niej również studenci i pracownicy innych uczelni lubelskich jak i pracownicy zakładów i instytucji przemysłowych i gospodarczych.

Zbiory udostępniono prezencyjnie w czytelni wydawnictw zwartych i czytelni czasopism. W 1976 roku zorganizowano czytelnię informacyjną.

W 1980 roku odwiedziło czytelnię ok. 10.000 użytkowników, którym udostępniono 20.413 jednostek. Wypożyczalnia miejscowa zarejestrowała 5.438 stałych czytelników. Wypożyczono im 26.891 jednostek. Wypożyczenia międzybiblioteczne wyniosły 732 jednostki. Wypożyczalnia międzybiblioteczna poszukuje corocznie około 2.500 pozycji w kraju i zagranicą.

Prace z zakresu informacji naukowej realizowano głównie w działającym od 1974 roku Oddziale Informacji Naukowej. Głównymi użytkownikami byli tutaj pracownicy naukowo—dydaktyczni oraz studenci, szczególnie starszych lat i dyplomanci poszukujący źródeł informacyjnych do swych prac. Udzielano informacji bibliotecznych, bibliograficznych, rzeczowych, pomagano w poszukiwaniu niezbędnych materiałów. Zainstalowanie kserografu umożliwiło sporządzenie na miejscu dokumentów wtórnych.

Udzielane informacje:

	1973 r.	1975 r.	1980 r.
Ilość informacji	111	683	3.213

W ostatnich latach biblioteka organizuje również opracowanie tematycznych zestawień dokumentacyjnych uzyskiwanych głównie z ośrodków branżowych. Biblioteka prowadzi informację zbiorową w formie stałej ekspozycji nowych nabytków zagranicznych oraz innych okresowych ekspozycji wydawnictw oraz kiermaszów książek organizowanych wspólnie z Domem Książki. Prowadzono dokumentację zakończonych prac pracowników uczelni oraz prace bibliograficzne.

W ramach działalności dydaktycznej prowadzono co roku zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów I—go roku studiów. Prowadzone też były zajęcia z zakresu informacji naukowej dla asystentów rozpoczynających pracę w uczelni. Wewnętrznym doksztalcaniem teoretycznym i praktycznym objęto pracowników Biblioteki Głównej i bibliotek instytutowych. Prowadzone też były praktyki wakacyjne dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

W 1976 roku wydawano "Wykaz nabytków Biblioteki Głównej", który wznowiono w 1980 roku w ramach serii "Informacja Naukowa". Wydano też "Informator o Bibliotece".

W okresie 1973–1980 Biblioteka Główna współpracowała ze wszystkimi bibliotekami naukowymi środowiska lubelskiego, głównie w zakresie udostępniania i informacji naukowej. Ponadto w 1975 roku zawarto umowę z Biblioteką Główną UMCS w sprawie przekazywania literatury firmowej Bibliotece Główniej Politechniki. Współpraca dotyczyła też innych instytucji i organizacji jak Dom Książki, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Naczelnej Organizacji Technicznej. Stałą współpracę biblioteka prowadzi ze wszystkimi bibliotekami wyższych szkół technicznych w Polsce, bibliotekami innych uczelni, bibliotekami i ośrodkami informacji naukowej instytutów naukowych i ośrodkami branżowymi. Stała współpraca jest prowadzona z kilkoma naukowymi bibliotekami zagranicznymi. Pracownicy Biblioteki Główniej uczestniczyli aktywnie w wielu ogólnopolskich seminariach, konferencjach i sympozjach naukowych.

Realne perspektywy i możliwości rozwoju Biblioteki Główniej określone są przede wszystkim warunkami lokalowymi, kadrowymi oraz wyposażeniem w urządzenia mechanizujące i automatyzujące niektóre prace. Radykalnie rozwiązać je może własny gmach spełniający wymogi nowoczesnej biblioteki naukowej. W 1980 roku opracowano "Program techniczno-użytkowy Biblioteki Główniej Politechniki Lubelskiej – Centralnej Biblioteki Technicznej Makroregionu Środkowo-Wschodniego".

Wychodząc z aktualnej sytuacji, w najbliższych latach rozwój Biblioteki Główniej będą wytyczały dwa główne kierunki działalności: informacyjna na rzecz uczelni i regionu, różnorodna w zakresie i formie oraz działalność dydaktyczna na terenie uczelni.

12.2. Studium Języków Obcych

W roku 1973 pracowało 9 osób, wszyscy na etacie lektora. Obecnie zatrudnionych jest 20 osób na etacie, w tym 1 adiunkt, 6 starszych wykładowców, 4 wykładowców, 9 lektorów. Poza tym w studium pracuje 1 osoba na etacie administracyjnym i 1 osoba jako starszy technik. W roku akademickim 1973/1974 studium realizowało 5500 godzin dydaktycznych natomiast w 1980 roku 9342 godzin.

W analizowanym okresie rezultaty pracy nauczycieli akademickich studium w dziedzinie kształcenia i wychowania zależały od szeregu złożonych czynników wewnętrznych i zewnętrznych. Prowadzono zajęcia we wszystkich instytutach ze studentami studiów zaocznych i wieczorowych przez 4 semestry, ze studentami studiów dziennych przez 7 semestrów. Do roku 1977 pracowano w oparciu o własne programy nauczania. Od czterech lat proces nauczania opierał się o ujednolicone programy nauczania, opracowane przez Międzyuczelniany Ośrodek Metodyki Nauczania Języków Obcych przy Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W procesie dydaktycznym wykorzystywano i wykorzystuje się pomoce audiowizualne.

Wychodząc naprzeciw wzrastającym potrzebom w zakresie znajomości języków obcych przez kadrę techniczną, studium prowadziło systematyczne doskonalenie programu oddzielnie dla każdego instytutu uwzględniając potrzeby w zakresie słownictwa wszystkich realizowanych kierunków studiów. Z tych samych względów studium wprowadziło zajęcia fakultatywne dla lat studiów nie objętych programem nauczania języków obcych, które to zajęcia umożliwiają ciągły kontakt studenta z nauczonym językiem. Zainstalowano laboratorium do nauki języków obcych w pomieszczeniach Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn. Następnie zamówiono 3 dalsze laboratoria, które zainstalowane zostaną w 3 salach ćwiczeniowych Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn. Aktualnie około 150 grup językowych korzysta z jednego laboratorium. Zakupiono i powielono taśmy do nauki języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego. Wykorzystuje się magnetofony, przeźrocza, filmy. Każdego roku studenci biorą udział w Turnieju Znajomości Języka Rosyjskiego i Wiedzy o Kraju Rad. Dwukrotnie studenci naszej uczelni zakwalifikowali się do eliminacji centralnych, gdzie nagradzani byli upominkami i wycieczkami do Związku Radzieckiego.

Ze względu na chroniczny brak podręczników i skryptów aktualnych pracownicy studium zgłosili do wydawnictw 9 skryptów, z czego do planu wydawnictw na rok 1981/82 przyjęto 4 skrypty. Dalsze zgłoszenia realizowane będą w miarę możliwości wydawniczych uczelni.

W celu podniesienia efektywności nauczania, jak też samokształcenia lektorów powołano w 1979 roku Zespoły Lektorów Języka Angielskiego, Niemieckiego i Rosyjskiego i kierowników tych Zespołów. Lektorzy uczestniczyli w konferencjach dotyczących nauczania języków obcych, organizowanych przez Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, Polskie Towarzystwo Rusycystyczne, Międzyuczelniany Ośrodek Metodyki Nauczania Języków Obcych a także przez uczelnie. Na konferencjach tych wygłoszono 8 referatów. Wydana została praca monograficzna oraz opublikowano w Lubelskich Materiałach Neofilologicznych i biuletynie PTR 6 publikacji. Poza tym lektorzy uczestniczyli w kursach językowych w Wielkiej Brytanii, NRD, RFN, ZSRR jak też w zagranicznych stażach. Jedna osoba podjęła studia podyplomowe w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego.

Pracownicy studium przeprowadzają egzaminy kwalifikacyjne dla młodych pracowników nauki przy awansach i dla pracowników i studentów wyjeżdżających na staże i praktyki zagraniczne. Oprócz tego prowadzą kursy językowe dla pracowników i studentów. Wykonują też tłumaczenia dla potrzeb uczelni.

12.3. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Akademicki Związek Sportowy

Podstawowym kierunkiem pracy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu jest prowadzenie zajęć obowiązkowych wychowania fizycznego we wszystkich instytutach uczelni. Zajęcia te prowadzone są przez wysokokwalifikowaną kadrę nauczycieli akademickich, posiadających oprócz dyplomu magistra wychowania fizycznego także duże kwalifikacje trenerskie w poszczególnych dyscyplinach sportu. Do roku 1974 zajęcia prowadzone były na pierwszym i drugim roku studiów w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Od października 1974 roku zaznaczył się dynamiczny rozwój wychowania fizycznego i sportu w naszej uczelni. Uzyskanie dobrych obiektów sportowych, obiektów — Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Klubu Sportowego "Start", Akademickiego Ośrodka Sportowego umożliwiło wprowadzenie wychowania fizycznego na trzech latach studiów, a w ostatnich latach 1978—1981 na IV roku Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn, Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej oraz Organizacji i Zarządzania. Od 4 lat wszyscy studenci objęci są nauką pływania minimum jeden semestr w czasie studiów.

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu przeprowadziło badania — dotyczące sprawności fizycznej studentów, opinii o przydatności stosowanych form wychowania fizycznego w ramach obowiązkowych zajęć. Opracowane wyniki zostały opublikowane w Zeszytach Naukowym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie.

W latach 1976—1980 dzięki aktywności studium wprowadzono różne formy doszkalania nauczycieli (lekcje koleżeńskie), kursy środowiskowe, udział w seminariach środowiskowych i ogólnopolskich. W terminie 12—14.06.1980 roku w Piasecznie zorganizowano seminarium na temat: "Rola Studiów Wychowania Fizycznego i Sportu w procesie dydaktyczno—wychowawczym Uczelni". W ramach zawartych umów na kontakty sportowe z uczelniami Weimaru, Koszyc i Brześcia, kontynuowany jest udział pracowników studium w wymianie doświadczeń dydaktycznych oraz w seminariach organizowanych przez w/w uczelnie. Pracownicy Katedr Wychowania Fizycznego uczelni zagranicznych biorą udział w seminariach organizowanych przez nasze studium.

Zajęcia fakultatywne obejmują sekcje sportowe AZS, obozy letnie (spływy kajakowe i rejsy żeglarskie), obozy zimowe — narciarskie oraz zajęcia sportowe dla roku "0" w ramach praktyk robotniczych. Prowadzone zajęcia sportowe dla praktyk robotniczych — są dobrą formą relaksu i rekreacji dla przyszłych studentów. Organizowane w godzinach popołudniowych rozgrywki w różnych dyscyplinach sportowych cieszą się dużą popularnością.

Ważnym elementem w pracy studium jest sport. Pomimo dotkliwego braku własnej bazy sportowej, około 600 studentów jest objętych dwoma a często i trzema treningami w tygodniu w 18 sekcjach Klubu Uczelnianego AZS. Są to sekcje: koszykówka mężczyzn i kobiet, siatkówka mężczyzn i kobiet, pływanie mężczyzn i kobiet, lekkoatletyka mężczyzn i kobiet, tenis stołowy mężczyzn i kobiet, piłka ręczna,

narciarstwo, judo, szachy, żeglarstwo, karate, gimnastyka artystyczna kobiet. Zajęcia te prowadzą zarówno nauczyciele akademicki — pracownicy studium jak i trenerzy spoza uczelni.

Klub Uczelniany AZS prowadzący wraz ze studium działalność sportową w naszej uczelni ma na swoim koncie wiele znaczących sukcesów sportowych. Do najważniejszych należą zdobycie wielu tytułów Mistrzów Polski Wyższych Szkół Inżynierskich i Morskich.

Piłka siatkowa mężczyzn	— I miejsce w latach 1974, 1975, 1977,
Piłka koszykowa mężczyzn	— I miejsce w latach 1975, 1977, 1979,
Piłka nożna	— II miejsce w latach 1975, 1977,
Judo	— II miejsce w roku 1973,
Narciarstwo alpejskie	— II miejsce w roku 1977,
Pływanie kobiet	— III miejsce w roku 1977,
Pływanie mężczyzn	— III miejsce w roku 1977,

Przez dwie edycje Mistrzostw Polski Wyższych Szkół Inżynierskich i Wyższych Szkół Morskich zdobyliśmy I miejsca w punktacji łącznej obejmującej 12 dyscyplin sportowych. W roku 1979 rozpoczęto rywalizację sportową w grupie politechnik. Rywalizacja z tak wielkimi uczelniami obejmującymi bardzo usportowione środowiska jak Warszawa, Łódź, Gdańsk, Kraków, Wrocław, Gliwice wymaga zwiększonych wysiłków. Mimo tak dużej konkurencji, już w pierwszej edycji Mistrzostw Polski Politechnik — zespół piłki koszykowej mężczyzn wywalczył tytuł Mistrza Polski. Drużyna koszykówki kobiet osiągnęła duży sukces zdobywając brązowy medal. W roku 1980 tenisiści stołowi w Mistrzostwach Polski zdobyli III miejsce. Uzyskanie VIII miejsca w łącznej punktacji na ogólną liczbę 14 politechnik można uznać za duże osiągnięcie. W latach 1979—1980 sportowcy naszej uczelni w rywalizacji środowiskowej Akademickich Igrzysk m. Lublina w 12 dyscyplinach sportu — wygrali 6.

W ostatnich latach wzrosła wyraźnie aktywność AZS w ramach sportu masowego. Klub Uczelniany organizuje szereg imprez cieszących się dużym zainteresowaniem studentów np. spartakiady DS, zorganizowanie konkursu o tytuł najbardziej usportowionej grupy studenckiej obejmującej 7 dyscyplin sportowych. Masowe turnieje szachowe, tenisa stołowego i pływania są bardzo popularne. W roku 1976/1977 w różnych formach sportu masowego brało udział około 450 studentów a w latach 1979/1980 liczba ta wzrosła do 860 studentów. Bardzo wyraźnie zwiększyła się liczba członków AZS z 713 w roku 1973 do 1148 w roku 1980, co stanowi ponad 40% studentów studiów dziennych, Klub Uczelniany AZS utrzymuje stałe kontakty sportowe z następującymi uczelniami zagranicznymi: Wyższa Szkoła Budownictwa i Architektury w Weimarze, Wyższa Szkoła Techniczna w Koszycach, Instytut Budowy w Brześciu, Uniwersytet Przemysłu Ciężkiego w Miskolcu.

Sprawozdanie z działalności uczelni

12.4. Zakład Metod i Technik Nauczania

Istniejący w uczelni Zakład Technik Nauczania, pełniący funkcje usługowe w zakresie produkcji zdjęć i mikrofilmów a także w zakresie zabezpieczania potrzeb procesu dydaktycznego w techniczne środki nauczania — przemianowany został w Zakład Metod i Technik Nauczania. Zatrudnia on również kadre pedagogów realizujących program działalności dydaktycznej i badawczej.

W ramach pedagogizacji młodych nauczycieli akademickich zakład wprowadził system doskonalenia pedagogicznego, w którym udział wzięło od 1973/1974 roku 140 asystentów.

W celu polepszenia pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich w Politechnice Lubelskiej, zorganizowano w lutym 1978 roku "Konferencję dydaktyczno—wychowawczą", dotyczącą problematyki procesu dydaktyczno—wychowawczego w uczelniach technicznych, która była pierwszą tego typu konferencją w skali kraju. Uwzględniając polepszenia pracy wychowawczej opiekunów lat i grup studenckich zakład brał czynny udział w zorganizowaniu konferencji przez Instytut Pedagogiki i Psychologii UMCS pt. "Osiągnięcia i trudności w pracy opiekunów lat i grup studenckich". Od roku akademickiego 1973/1974 pracownicy pedagogiczni zakładu prowadzą zajęcia na I roku studiów wszystkich kierunków z przedmiotu "Elementy technik studiowania", natomiast od roku 1976/1977 zajęcia fakultatywne z przedmiotu "Wybrane zagadnienia z kultury współczesnej" dla III lat studiów.

Na przestrzeni lat 1978—1980 pracownicy zakładu przy współudziale samodzielnych pracowników naukowych Instytutu Pedagogiki UMCS, wygłosili 213 prelekcji na zebraniach w poszczególnych zakładach uczelni. W każdym zakładzie organizowane są w ciągu roku akademickiego 3—4 seminaria poświęcone ściśle problematyce dydaktyczno—wychowawczej. W ostatnich latach pracownicy zakładu brali udział w około 300 hospitacjach młodych pracowników naukowo—dydaktycznych wszystkich zakładów uczelni. Zakład prowadzi systematyczne analizy sprawności i terminowości studiów magisterskich zaczynając od absolwentów, którzy byli przyjęci w roku akademickim 1973/1974.

Pracownicy dydaktyczni zakładu brali czynny udział w spotkaniach z kandydatami na studia, informując o wszystkich sprawach wiążących się z podjęciem studiów technicznych. Na zlecenie Dyrekcji Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn opracowano w oparciu o literaturę i doświadczenia z hospitacji "Zasady prawidłowego rozkładu zajęć dydaktycznych na rzecz ćwiczeń i innych zajęć o charakterze ćwiczeń". Zakład Metod i Technik Nauczania bada wyniki w studiach dla studentów przyjętych w rekrutacji kierowanej na studia zaoczne i wieczorowe oraz prymusów ze szkół średnich przyjętych bez egzaminu na studia dzienne.

W roku akademickim 1978/1979 pracownicy Zakładu Metod i Technik Nauczania rozpoczęli pracę badawczą pt. "Przydatność absolwentów Politechniki Lubelskiej do pracy społeczno—zawodowej". Po zebraniu materiału ankietowego — opracowane

zostały wnioski, które przekazane zostały władzom uczelni. Zarówno tematyka pracy jak i jej merytoryczny zakres a także społeczna przydatność pozwalają sądzić, że jest to opracowanie bardzo istotne w skali uczelni i kraju.

Pracownicy zakładu zaprojektowali i wyposażyli w techniczne środki nauczania (telewizja przewodowa, urządzenia induktofoniczne, centralne z katedry sterowania zasłonami, oświetleniem, kamerami, rzutnikiem pisma, diaskopami i innymi), dwa audytoria w Instytucie Inżynierii Sanitarnej i Budowlanej — 1976 roku. Urządzono laboratorium technicznych środków kształcenia w Zakładzie Metod i Technik Nauczania w 1977 roku. Zaprojektowano i wykonano wyposażenia w techniczne środki kształcenia dla E-201 — 1977 rok, a także auli im. Rektora Stanisława Podkowy — 1978 r. Służono radą i pomocą w wyposażeniu sal M-402 i M-420 w 1979 roku. Nadzorowano wykonanie kompletnej modernizacji sal wykładowych: B-201 i M-216 przez Kabid-Labor z Warszawy oraz Lubelską Budowlaną Spółdzielnią Pracy w Lublinie — w 1980 roku. Wykonano połączenia telewizyjne dwu sal laboratoryjnych elektrotechniki samochodowej w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn. Współpracowano przy uruchomieniu połączenia telewizyjnego i fonicznego warsztatów mechanicznych z salą wykładową M-402 w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn.

W trakcie realizacji jest modernizacja sal wykładowych w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn:

- sala wykładowa XV (konsultacja, montaż obwodów specjalnych, uruchomienie),
- sala wykładowa 503 (prace wykonywane przy pomocy studentów),
- sala wykładowa 401 (w ramach prac dyplomowych studentów).

Zakład Metod i Technik Nauczania prowadzi systematyczną obsługę audiowizualną wszystkich uroczystości i imprez organizowanych na szczeblu uczelni i instytutów, a także wszystkich konferencji ogólnopolskich organizowanych w uczelni.

W ostatnich trzech latach pracownicy laboratorium fotograficznego zakładu wykonali do celów dydaktycznych i naukowych około 20 tys. klatek mikrofilmów, 10 tys. przeźroczy czarnobiałych i 500 kolorowych, 12 tys. fotografii.

Wykonano ilustrację fotograficzną do wydawnictwa a także wystawę na XX-lecie uczelni, zdjęcia i opracowania plastyczne. Wykonano zestaw zdjęć na wystawę XXX-lecia Lubelskiego Ośrodka Naukowego, a także serwis zdjęć do wydawnictwa z okazji XXV-lecia uczelni oraz część ilustracyjną do wystawy obrazującej dorobek Wyższej Szkoły Inżynierskiej z okazji przekształcenia jej w Politechnikę Lubelską.

13. HISTORIA I TERAŻNIEJSZOŚĆ PODSTAWOWE DOKUMENTY, WŁADZE UCZELNI

13.1. Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie (13 maja 1953 r.) – Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1965 roku

w sprawie przekształcenia

Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej

w Wyższą Szkołę Inżynierską

Na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 68, poz. 336 i z 1965 Nr 14, poz. 98) zarządza się, co następuje:

— § 1 —

Wieczorową Szkołę Inżynierską w Lublinie przekształca się w Wyższą Szkołę Inżynierską.

— § 2 —

Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie prowadzi nauczanie w trybie studiów dziennych oraz studiów wieczorowych i zaocznych.

— § 3 —

Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie wydaje absolwentom dyplomy stwierdzające ukończenie studiów na odpowiednim wydziale i nadanie zawodowego tytułu inżyniera.

— § 4 —

Studenci Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie stają się studentami Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie.

— § 5 —

Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Szkolnictwa Wyższego.

— § 6 —

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1965 roku.

Prezes Rady Ministrów
J. CYRANKIEWICZ

13.2. Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie (1 czerwca 1965 r.) —
Politechnika Lubelska w Lublinie

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 sierpnia 1977 roku

W SPRAWIE PRZEKSZTAŁCENIA WYŻSZEJ SZKOŁY INŻYNIERSKIEJ W LUBLINIE W POLITECHNIKĘ LUBELSKĄ

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 1958 roku
o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 191) zarządza się,
co następuje:

§ 1.

1. Wyższą Szkołę Inżynierską w Lublinie przekształca się w
Politechnikę Lubelską.
2. Siedzibą Politechniki Lubelskiej jest miasto Lublin.

§ 2.

Zadaniem Politechniki Lubelskiej jest prowadzenie działal-
ności dydaktycznej i naukowo-badawczej w dziedzinie nauk techni-
cznych.

§ 3.

Politechnika Lubelska prowadzi nauczanie systemem studiów
dziennych, wieczorowych i zaocznych.

§ 4.

Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia
1965 r. w sprawie przekształcenia Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej
w Lublinie w Wyższą Szkołę Inżynierską (Dz. U. Nr 17, poz. 118).

§ 5.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1977 roku.

PRZES RADY MINISTRÓW

Piotr Jaroszewicz

13.3. Władze Uczelni, rektorzy i prorektorzy

REKTORZY

	Lata
prof. dr Stanisław ZIEMECKI	1953—1956
doc. mgr inż. Stanisław PODKOWA	1956—1973
prof. dr hab. Włodzimierz SITKO	1973—nadal

PROREKTORZY

doc. mgr inż. Seweryn BOBIŃSKI	1966—1973
doc. mgr inż. Ryszard CYLC	1969—1973
doc. dr inż. Tadeusz LATOCHA	1973—1975
doc. dr inż. Kazimierz SZABELSKI	1973—nadal
doc. dr inż. Tadeusz JANOWSKI	1975—nadal
prof. dr inż. Tadeusz OPOLSKI	1978—nadal

13.4. Dziekani i prodziekani wydziałów

DZIEKANI WYDZIAŁÓW

Wydział Mechaniczny

doc. mgr inż. Stanisław PODKOWA	1953—1964
doc. mgr inż. Seweryn BOBIŃSKI	1964—1966
doc. mgr inż. Ryszard CYLC	1966—1969
doc. dr inż. Jerzy BUDZYŃSKI	1970—1973

Wydział Elektryczny

doc. mgr inż. Romuald Mieczysław KRZYWICKI	1965—1973
--	-----------

Wydział Budownictwa Lądowego

doc. dr inż. Stanisław MATYASZEWSKI	1967—1973
-------------------------------------	-----------

Wydział Ogólnotechniczny

doc. mgr inż. Wacław JAŚKIEWICZ	1965—1968
---------------------------------	-----------

Lata

PRODZIEKANI WYDZIAŁÓW

Wydział Mechaniczny	
mgr inż. Mieczysław RZUCIDŁO	1969–1973
Wydział Elektryczny	
doc. mgr inż. Leonid KACEJKO	1965–1973
Wydział Budownictwa Lądowego	
dr inż. Ryszard SCHNAJDER	1969–1973
dr inż. Mieczysław WITKOWSKI	1969–1973

13.5. Dyrektorzy i zastępcy dyrektorów instytutów

DYREKTORZY INSTYTUTÓW

Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn	
doc. dr inż. Marian SOŃTA	1973–1977
prof. dr inż. Tadeusz OPOLSKI	1977–1978
doc. dr hab. inż. Andrzej WEROŃSKI	1978–nadal
Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej	
doc. dr inż. Tadeusz JANOWSKI	1973–1975
prof. dr hab. inż. Stanisław GÓRA	1975–1981
prof. mgr inż. Władysław LECH (p.o dyr.)	1981–nadal
Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej	
prof. dr hab. Jerzy GRYCZ	1973–nadal
Instytut Organizacji i Zarządzania	
prof. dr hab. inż. Włodzimierz SITKO	1973–1977
doc. dr inż. Norbert MUSIOŁ	1977–nadal

Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii
prof. dr hab. inż. Iwo POLLO

1973—nadal

ZASTĘPCY DYREKTORÓW INSTYTUTÓW

Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn

doc. dr inż. Tadeusz KOMECKI

1973—1976

dr Antoni MALICKI

1973—1974

doc. mgr inż. Ryszard CYLC

1975—1978

doc. dr inż. Marian SONTA

1976—nadal

doc. dr hab. inż. Robert SIKORA

1978—nadal

Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej

doc. dr inż. Jan SKWARNA

1973—1976

doc. dr inż. Kazimierz MAJDIUK

1973—1976

prof. dr hab. inż. Roman ZAHACZEWSKI

1976—1978

doc. dr inż. Tadeusz LATOCHA

1976—nadal

prof. mgr inż. Władysław LECH

1978—nadal

Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

doc. dr inż. Stanisław MATYASZEWSKI

1973—1975

doc. dr hab. inż. Janusz KWIATKOWSKI

1973—1978

doc. dr inż. Edward OLEDZKI

1975—nadal

doc. dr inż. Leszek LITWINOWICZ

1978—1980

doc. dr hab. inż. Wacław KOWALSKI

1980—nadal

Instytut Organizacji i Zarządzania

doc. dr inż. Norbert MUSIOŁ

1973—1977

doc. dr Franciszek JABŁOŃSKI

1973—1977

doc. dr inż. Stanisław HWAŁEK

1977—nadal

dr Stanisław KUŚ

1978—1978

dr Andrzej STRUMIŁŁO

1978—nadal

Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii

doc. dr Rudolf BUREK

1978—nadal

dr Stanisław KUŚ

1978—nadal

13.6. Schematy organizacyjne uczelni

- Schemat organizacyjny Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie (obowiązujący od października 1973 roku), -
- Schemat organizacyjny Politechniki Lubelskiej w Lublinie (obowiązujący od października 1978 roku).

(patrz załączniki na końcu opracowania)

14. DOKTORATY PRACOWNIKÓW UCZELNI W LATACH 1973–1981

14.1. Zestawienie liczby doktoratów z podziałem na poszczególne jednostki organizacyjne uczelni (do maja 1981 roku)

Tabela 14.1.

Lp.	Rok	Instytuty – jednostki organizacyjne						Ogółem
		TiEM	PiUEE	3BiS	OiZ	MFiCh	Inne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	1973	—	—	—	—	2	—	2
2.	1974	1	1	2	—	1	—	5
3.	1975	4	3	2	—	1	1	11
4.	1976	2	1	2	—	2	—	7
5.	1977	3	3	2	3	1	1	13
6.	1978	3	2	3	1	1	—	10
7.	1979	5	3	—	—	4	—	12
8.	1980	10	1	4	4	—	—	19
9.	1981	4	1	—	2	—	—	7
	Razem	32	15	15	10	12	2	86

14.2. Wykaz pracowników, którzy doktoryzowali się w latach 1973–1981
(do maja 1981 roku)

Tabela 14.2.1.

Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data uzyskania stopnia dr	Tytuł rozprawy doktorskiej uczelnia
1	2	3	4
1.	Antoni Malicki	29.10.1974 r.	Bauanie ruchu punktu materialnego w aspekcie podstaw teorii stożkowego zespołu młóćącego — AR Lublin
2.	Kazimierz Kuszewski	16.12.1975 r.	Badanie i opracowanie ekspres metody oceny jakości. Zmieszanie kompzycji polimeryzacyjnej ZSRR
3.	Kazimierz Lutek	30.09.1975 r.	Wpływ wibroizolacji obrabiarek na dokładność kształtowo—wymiarową i chropowatość powierzchni obrabianych części maszyn AR Lublin
4.	Stanisław Romanowski	13.01.1975 r.	Własności wytrzymałościowe laminatów na osnowie tkaniny szklanej przy różnych parametrach temperatury i prędkości zrywania — Pol.Warszawska
5.	Zdzisław Wiącek	21.01.1975 r.	Wpływ obróbki powierzchni i tlenkowych struktur glinu i jego stropów na adhezję wielkocząsteczkowych substancji klejowych — UMCS Lublin

1	2	3	4
6.	Wit Klonowiecki	15.12.1976 r.	Próba zastosowania wydłużonego obiegu Sabathe — Pol. Warszawska
7.	Witold Kotarski	20.12.1976 r.	Analiza strat rozruchowych przemysłowych urządzeń energetycznych — Pol. Warszawska
8.	Bogumił Kądziołka	24.06.1977 r.	Analiza dokładnej obróbki głębokich otworów — Pol. Warszawska
9.	Hanna Stupnicka	19.12.1977 r.	Wpływ domieszek na dyfuzję miedzi po granicach ziarn w bikryształach aluminium — AGH Kraków
10.	Jan Wrona	29.06.1977 r.	Analiza warunków powstawania filmu olejowego przenoszącego obciążenia w parze tłok—cylinder silnika spalinowego — Pol. Warszawska
11.	Ryszard Banaszak	21.12.1978 r.	Graniczna wartość siły w procesie wgłębiania swobodnego — Pol. Warszawska
12.	Jan Banaszek	21.06.1978 r.	Wpływ oleju smarowego na trwałość zmęczeniową giętną próbek stalowych — Pol. Warszawska
13.	Wiesław Hawrylecki	23.06.1978 r.	Analiza i synteza nieliniowego układu zawieszenia pojazdu przy wykorzystaniu metod cyfrowych — Pol. Łódzka
14.	Zofia Kalita	25.10.1979 r.	Wpływ cech konstrukcyjnych dyszy i komory mieszania strumienia na parametry pracy ze szczególnym uwzględnieniem sprawności — Pol. Śląska

1	2	3	4
15.	Wojciech Gołygowski	10.01.1979 r.	Analiza dokładności dynamicznej pneumatycznych układów kontroli czynnej — Pol. Warszawska
16.	Jerzy Lipski	25.05.1979 r.	Badanie wpływu parametrów układu sterowania adaptacyjno—geometrycznego na błędy kształtu przy toczeniu — Pol. Łódzka
17.	Stanisław Płaska	22.06.1979 r.	Wpływ cech dynamicznych procesu szlifowania na błędy kształtów powierzchni obrabianej Pol. Łódzka
18.	Sławomir Szewczyk	29.06.1979 r.	Mechanizm odkształcania się bikryształów aluminium w procesie walcowania — AGH Kraków
19.	Klaudiusz Lenik	5.03.1980 r.	Badanie procesu wyciskania odkówek o przekroju okrągłym z promieniowymi wystęпами na ich powierzchni czołowej ZSRR
20.	Marek Opielak	20.06.1980 r.	Metodyczne kryteria pomiaru gęstości usypowej materiałów spożywczych — AR Lublin
21.	Zenon Sławiński	11.03.1980 r.	Badanie miejscowych parametrów wymiany ciepła w cylindrze wysokoobrotowego silnika wysokoprężnego z doładowywaniem — ZSRR
22.	Wiesław Wiechecki	17.05.1980 r.	Optymalizacja procesu nagniatania powłok galwanicznych dla zwiększenia trwałości elementów maszyn rolniczych — AR Lublin

1	2	3	4
23.	Adam Stefaniuk	10.06.1980 r.	Identyfikacja stanów technicznych wybranych elementów układów napędowych kombajnów zbóżowych – AR Lublin
24.	Marian Janczarek	22.09.1980 r.	Własności dynamiczne przewietrzanych cieplnych komór technicznych przy konwekcyjnym i radiacyjnym przenoszeniu ciepła – CSRS
25.	Cyprian Komorzycki	24.09.1980 r.	Analiza warunków pracy kompensatorów mieszkowych z perścieniami wzmacniającymi – Pol. Warszawska
26.	Leszek Kuśmierz	17.09.1980 r.	Analiza wpływu odkształceń sprężystych wahliwych płytek na charakterystyki pracy wzdłużnego łożyska ślizgowego – Pol. Łódzka
27.	Korneliusz Dubicki	9.10.1980 r.	Badania nad wpływem właściwości cieplnych tworzyw tarcyjnych na ich charakterystyki tarciovo–zużyciowe – Pol. Warszawska
28.	Jarosław Skrynicki	19.11.1980 r.	Analiza wrażliwości serwomechanizmu elektrohydraulicznego na typ i parametry modelu obciążenia w urządzeniu do badań własności mechanicznych gleby – Pol. Warszawska
29.	Józef Kuczmazewski	29.01.1981 r.	Badania niektórych własności mechanicznych i struktury połączeń adhezyjnych stal–tworzywo apoksydowe – Pol. Rzeszowska

1	2	3	4
30.	Stefan Fijałkowski	30.01.1981 r.	Wpływ wymiany ciepła na niektóre wielkości charakterystyczne aerodynamicznych łóżysek poprzecznych przy laminarnym ruchu czynnika smarnego – Pol. Krakowska
31.	Wacław Milanowski	12.02.1981 r.	Badanie naprężeń w kołach jezdnych pojazdów rolniczych elastooptycznej warstwy powierzchniowej – AR Lublin
32.	Andrzej Zwoliński	25.02.1981 r.	Wpływ czynników geometrycznych na kształtowanie zarysu powierzchni przy jej elektrostatycznym nagniataniu – Pol. Warszawska

Tabela 14.2.2.

Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data uzyskania stopnia dr	Tytuł rozprawy doktorskiej uczelnia
1	2	3	4
1.	Czesław Dacka	18.12.1974 r.	Sterowalność układów nieliniowych opisywanych równaniami różniczkowymi z uwikłaną pochodną – Pol. Warszawska

1	2	3	4
2.	Kazimierz Bodziak	26.11.1975 r.	Metoda wyznaczania oporów wniesionych w indukcyjnych układach grzejnych z uwzględnieniem zmienności parametrów wsadu – Pol. Warszawska
3.	Zygmunt Rutka	18.06.1975 r.	Dobór czynników elektrycznych ze względu na optymalną skuteczność elektroosmotycznego suszenia budowli – Pol. Warszawska
4.	Henryk Kaproń	15.01.1975 r.	Analiza wpływu pulsacji parametrów termodynamicznych plazmy na parametry elektryczne generatora MHD – Pol. Poznańska
5.	Bolesław Horyński	25.02.1976 r.	Optymalizacja sekcji różnicowego – Pol. Warszawska
6.	Jan Wawszczak	15.03.1977 r.	Analiza obciążalności potrajaczy częstotliwości – Pol. Łódzka
7.	Leszek Kawęcki	26.01.1977 r.	Czas optymalny rozruchu elektrowrzeciona szlifierskiego zasilanego w przetwornicy tyrystorowej – Pol. Warszawska
8.	Stefan Szuba	21.12.1977 r.	Analiza pracy przetworników małych napięć stałych z diodami tunelowymi – Pol. Warszawska
9.	Andrzej Nafalski	13.06.1978 r.	Analiza własności magnetycznego powielacza częstotliwości do zasilania jednofazowych silników indukcyjnych – Pol. Warszawska

1	2	3	4
10.	Waldemar Smołuch	2.02.1978 r.	Typologiczna metoda analizy elektromagnetycznych systemów przekształtnikowych i jej zastosowanie do asynchronicznej kaskady zaworowej — Pol. Łódzka
11.	Tadeusz Madejczyk	5.10.1979 r.	Zagadnienia efektów technicznych i ekonomicznych w napędzie elektrycznych cukrowniczych cyklicznych wirówek — Pol. Warszawska
12.	Jan Jasik	15.02.1979 r.	Opracowanie metodyki oraz aparatury do wyznaczania dynamicznych charakterystyk pomiarowych przetworników — ZSRR
13.	Marek Różycki	9.06.1979 r.	Wybrane zagadnienia z badań asynchronicznych kaskady zaworowej w zastosowaniu do napędów dźwignicowych — Pol. Gdańska
14.	Czesław Karwat	25.11.1980 r.	Ekonomiczno—techniczne aspekty izolacji linii średnich napięć — Pol. Śląska
15.	Tadeusz Różycki	14.01.1981 r.	Wyznaczanie rozkładu pola magnetycznego oraz siły ciągu w liniowym silniku indukcyjnym — Pol. Warszawska

Tabela 14.2.3.

Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data uzyskania stopnia dr	Tytuł rozprawy doktorskiej uczelnia
1	2	3	4
1.	Jan Golec	16.01.1974 r.	Wyboczenie płyt prostokątnych pod wpływem obciążenia ciągłego wzdłuż brzegów — Pol. Warszawska
2.	Wiesław Nurek	16.01.1974 r.	Nośność graniczna klejono—zgrzewanych połączeń w konstrukcjach stalowych — Pol. Warszawska
3.	Janusz Mika	26.06.1975 r.	Statyka powłokowych zamknięć hydrotechnicznych wykonanych z wiotkich powłok — Pol. Warszawska
4.	Wiesław Pięciński	25.07.1975 r.	Wpływ komunikacji na przestrzenny rozwój miast — Pol. Gdańska
5.	Jan Kukietka	26.05.1976 r.	Odkształcalność lessów stabilizowanych cementem w podbudowach nawierzchni drogowych — Pol. Warszawska
6.	Marian Makarski	30.06.1976 r.	Kazimierz Dolny n/Wisłą — fazy rozwoju przestrzennego miasta w świetle badań czynników miastotwórczych — Pol. Kraków

1	2	3	4
7.	Wiesław Kwiatkowski	9.12.1977 r.	Wpływ sił poprzecznych i bezwładności obrotowych na drgania ustroi prętowych – AR Lublin
8.	Elżbieta Polonis	16.11.1977 r.	Statyka powłoki w kształcie paraboloidy hiperbolicznej podpartej w narożach – Pol. Warszawska
9.	Eugeniusz Chareziński	15.03.1978 r.	Cechy reologiczne betonu bazaltowego przewidywanego do budowy reaktorów atomowych – Pol. Warszawska
10.	Kazimierz Bonetyński	19.10.1978 r.	Badanie zamknięć wodnych w urządzeniach sanitarnych z uwzględnieniem ich współpracy z pionami kanalizacyjnymi – Pol. Poznańska
11.	Mieczysław Witkowski	25.10.1978 r.	Geotechniczne cechy wietrzelin skał kredowych Wyżyny Lubelskiej – Pol. Warszawska
12.	Jerzy Woliński	4.06.1980 r.	Wpływ dodatku popiołów lotnych na cechy reologiczne i mechaniczne betonu bazaltowego – Pol. Warszawska
13.	Ryszard Targowski	11.02.1980 r.	Własności statyczne siatkowych dźwigarów ciągowych – PAN Warszawa
14.	Wiesława Banachewicz	26.03.1980 r.	Nośność stalowych płaszczy walcowanych i silosów uźbrojonych pionowo – Pol. Warszawska

1	2	3	4
15.	Tadeusz Ciężak	17.12.1980 r.	Nośność elementów żelbetonowych poddanych jednoczesnemu ścinaniu i skręcaniu – Pol. Warszawska

Tabela 14.2.4.

Instytut Organizacji i Zarządzania

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data uzyskania stopnia dr	Tytuł rozprawy doktorskiej uczelnia
1	2	3	4
1.	Wacław Szymonik	11.07.1977 r.	Badania czynników wytwórczych w gosp. indywid. woj. zamojskiego – UMCS Lublin
2.	Tadeusz Turula	5.07.1977 r.	Metoda badania efektywności cyklicznego doskonalenia konstrukcji maszyn i urządzeń produkcyjnych – Pol.Gdańska
3.	Zofia Sobczak	14.11.1977 r.	Wpływ warunków glebowych na czynniki ekonomiczne przedsiębiorstw rolnych – UMCS Lublin
4.	Ryszard Bączek	9.03.1978 r.	Przesłanki racjonalnego gospodarowania czynnikami produkcji w systemie ekonomicznym W O G – SGPiS Warszawa

1	2	3	4
5.	Józef Hołub	30.09.1980 r.	Czynniki wykorzystania zdolności produkcyjnych w przemyśle – UMCS Lublin
6.	Maciej Bałtowski	14.03.1980 r.	Analiza struktur kooperacyjnych w modelach stadialnych – Pol. Wrocławska
7.	Ewa Bojar	3.06.1980 r.	Oddziaływanie instrumentów ekonomiczno–finansowych na racjonalność gospodarowania zapasami na przykładzie wybranych przedsiębiorstw przemysłu maszynowego – UMCS Lublin
8.	Elżbieta Dudak	26.11.1980 r.	Odsprężalność wielowymiarowych liniowych układów niestacjonarnych – Pol. Warszawska
9.	Marek Brzeziński	27.01.1981 r.	Metoda projektowania nowo uruchamianej rytmicznej produkcji dla okresu jej rozwoju – Pol. Wrocławska
10.	Bolesław Kozek	7.01.1981 r.	Metoda projektowania wielopoziomowej eksploatacji selektywnej w złożu o zmiennej charakterystyce geochemicznej – Pol. Śląska

Tabela 14.2.5.

Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data uzyskania stopnia dr	Tytuł rozprawy doktorskiej uczelnia
1	2	3	4
1.	Edward Śpiewła	18.12.1973 r.	Elektryczne własności złącz międzykomórkowych u glonów characeae – UMCS Lublin
2.	Ryszard Żołnierczuk	18.12.1973 r.	Wpływ zewnętrznych warunków na własności elektryczne glonów i characeae – UMCS Lublin
3.	Jerzy Meldizon	2.01.1974 r.	Badanie zjawiska rozpylania jonowego za pomocą implantatora jonów – UMCS Lublin
4.	Stanisław Kuś	25.06.1975 r.	Ortogonalne funkcje wykładnicze i ich zastosowanie w elektrotechnice – Pol.Warszawska
5.	Edward Zmysłowski	10.12.1976 r.	Formy kwadratowe i ich zastosowanie w analizie wariancji – AR Lublin
6.	Leopold Koczan	6.06.1976 r.	Problemy ekstremalne w klasach funkcji holomorficznych danych całką stieltjesa- UMCS Lublin
7.	Sławomir Janicki	29.09.1977 r.	Automaty stochastyczne typu łańcucha Markowa i ich własności – UMCS Lublin

1	2	3	4
8.	Anna Szynal	27.09.1978 r.	O pewnym rozwarstwieniu klasy funkcji jednolistnych – UMCS Lublin
9.	Wiesław Gustaw	17.12.1979 r.	Wpływ obciążeń zmiennych na anihilację pozytonów w stali – UMCS Lublin
10.	Teresa Rybka	1.03.1979 r.	Wpływ porowatości i wilgotności stwardniałego zaczynu cementowego na gęstość prądu w ogniwach korozyjnych powstałych na powierzchni zbrojenia – I.T.B. Warszawa
11.	Czesław Rybka	9.04.1979 r.	Wpływ obcych cząstek na tworzenie się pozytu w stałych substancjach molekularnych – UMCS Lublin
12.	Jerzy Żurawiecki	9.07.1979 r.	K–maszyny boolowskie – UMCS Lublin

Tabela 14.2.6.

Inne Jednostki Organizacyjne

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data uzyskania stopnia dr	Tytuł rozprawy doktorskiej uczelnia
1	2	3	4
1.	Bogusław Sander	4.04.1977 r.	Prognozowanie rozwoju cięża- rowego transportu samochodo- wego – UMCS Lublin
2.	Marian Wiertel	20.12.1975 r.	Poglądowe eksperymenty wy- jaśniające istotę spójności fal – UMCS Lublin

15. KRONIKA WYDARZEŃ

- 1.X.1973 r. — Na wniosek kierownictwa uczelni — Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zaakceptował zmianę struktury uczelni z wydziałowej na instytutową. Powołane zostały następujące Instytuty: Technologii i Eksploatacji Maszyn, Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej, Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, Organizacji i Zarządzania (bez praw wydziału).
- 1.X.1973 r. — Rozpoczęto kształcenie systemem jednolitych studiów magisterskich dziennych — podstawa: decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 11.XI.1973 r. — Otrzymała się Uczelniana Konferencja Programowo—Wyborcza Socjalistycznego Związku Studentów Polskich — Przewodniczącym Rady Uczelnianej został kol. Wiesław Sikora.
- 24.VI.1974 r. — Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie, Uniwersytet Marii Curie—Sklódowskiej, Akademia Rolnicza i Akademia Medyczna zawierają porozumienie o utworzeniu Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych, a wcześniej — wrzesień 1973 r. powołano Międzyuczelniany Instytut Filozofii i Socjologii.
- 29.VI.1974 r. — Oddano do użytku dom studencki nr 3 o łącznej liczbie 360 miejsc.
- 27.IX.1974 r. — Uruchomienie magisterskich studiów uzupełniających dla absolwentów inżynierskich studiów zawodowych w Instytucie Organizacji i Zarządzania — decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 1.X.1974 r. — Uruchomienie magisterskich studiów uzupełniających dla absolwentów studiów zawodowych w Instytucie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej. Decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

- 28.XI.1974 r. — Odbędzie się Konferencja Sprawozdawczo—Wyborcza Podstawowej Organizacji Partyjnej Uczelni, podczas której na I-go Sekretarza wybrano mgr Witolda Stępniaaka.
- 31.XII.1974 r. — Oddano do użytku część A gmachu Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
- 23.IV.1975 r. — Uruchomienie magisterskich studiów uzupełniających dla absolwentów inżynierskich studiów zawodowych w Instytucie Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 4.IV.1975 r. — Oddano do użytku część C a w grudniu 1975 roku część B Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
- 30.VI.1975 r. — Oddano do użytku Dom Studenta nr 4, o łącznej liczbie 360 miejsc.
- 1.X.1975 r. — Rozpoczęcie kształcenia na magisterskich studiach dziennych w Instytucie Organizacji i Zarządzania. Podstawa: decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 23.II.1976 r. — Podpisano umowę dwustronną o współpracy z Wydziałem Nauk Stosowanych Uniwersytetu w Liege.
- 11.III.1976 r. — Instytut Organizacji i Zarządzania otrzymuje prawa wydziału — podstawa: decyzja Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 13.III.1976 r. — Odbędzie się Konferencja Sprawozdawczo—Wyborcza Związku Nauczycielstwa Polskiego przy Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie. Prezesem Rady Zakładowej został wybrany dr Edward Śpiewła — do Konferencji Prezesem RZ ZNP przez okres 11—tu lat był mgr inż. Tadeusz Rosiński.
- 30.VI.1976 r. — Oddano do użytku "blok rotacyjny" przy ul. Magdaleny Brzeskiej 11.
- 31.VIII.1976 r. — Oddano do użytku część A gmachu Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn.
- 1.X.1976 r. — Uruchomiono nowy kierunek studiów "górnictwo i geologia" ze specjalnościami: maszyny i urządzenia górnicze i wiertnicze, automatyzacja i elektryfikacja kopalń.
- 30.XII.1976 r. — Oddano do użytku Stołówkę Akademicką na 2200 miejsc.
- 17.II.1977 r. — Odbędzie się plenarne posiedzenie Towarzystwa Przyjaciół Wyższej Szkoły Inżynierskiej z okazji jubileuszu XV—lecia istnienia Towarzystwa.

- 6.IV.1977 r. — Uruchomiono magisterskie studia uzupełniające w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn. Decyzja; Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 17.VIII.1977 r. — Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej uzyskuje uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych. Decyzja; Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
- 15.IX.1977 r. — Oddano do użytku część B i C — część audytoryjną i laboratoryjną Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn.
- 3.X.1977 r. — Otrzymała się Uroczysta Środowiskowa Inauguracja Roku Akademickiego z udziałem Premiera Rządu Piotra Jaroszewicza oraz przedstawicieli centralnych i terenowych władz państwowych i partyjnych. Podczas uroczystości Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki prof. dr hab. inż. Sylwester Kaliski — ogłosił Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1977 roku w sprawie przekształcenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Politechnikę Lubelską.
- 3.X.1977 r. — Podczas uroczystości Środowiskowej Inauguracji Roku Akademickiego Państwowych Wyższych Uczelni Lublina, Przewodniczący Rady Społecznej Politechniki Lubelskiej, I—szy Sekretarz KW PZPR w Lublinie Władysław Kruk przekazał nowy Sztandar Politechnice Lubelskiej, ufundowany przez Towarzystwo Przyjaciół Uczelni i społeczeństwo Lubelszczyzny.
- 25.XI.1977 r. — Otrzymała się II—ga Konferencja Sprawozdawczo—Wyborcza organizacji Partyjnej Politechniki Lubelskiej, podczas której funkcję I—go Sekretarza powierzono dr Edwardowi Śpiewli.
- 12.XII.1977 r. — Na Konferencji Sprawozdawczo—Wyborczej Socjalistycznego Związku Studentów Polskich funkcję Przewodniczącego Rady Uczelnianej powierzono kol. Józefowi Kuczmazewskiemu. W latach 1975—1977 obowiązki Przewodniczącego RU ZSSP pełnił kol. Jerzy Kołodziejczyk.
- 13.XII.1977 r. — Do pełnienia obowiązków Prezesa Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego powołano dr inż. Kazimierza Lutka, dotychczasowego V—ce prezesa.
- 29.XII.1977 r. — Senat Politechniki Lubelskiej ustanowił Medal "Za zasługi dla Politechniki Lubelskiej", równocześnie rok akademicki 1977/78 ogłoszono rokiem jubileuszowym 25—lecia istnienia uczelni.

- 15.II.1978 r. — Otrzymała się I—sza Konferencja Dydaktyczno—Wychowawcza w Politechnice Lubelskiej na temat "Dokonalenie procesu dydaktyczno—wychowawczego w uczelni technicznej".
- 18.II.1978 r. — Przekazano do eksploatacji Dom Pracy Twórczej Politechniki Lubelskiej w Kazimierzu nad Wisłą.
- 17.V.1978 r. — Otrzymały się uroczyste — otwarte obrady Senatu Politechniki Lubelskiej poświęcone 25—leciu istnienia uczelni. W obradach uczestniczyli: Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki prof. dr hab. inż. Tomasz Biernacki, przedstawiciele władz państwowych, partyjnych i gospodarczych Makroregionu Środkowo—Wschodniego, przedstawiciele Wyższych Uczelni Lublina oraz społeczność akademicka Politechniki Lubelskiej. Podczas uroczystości dokonano odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej byłemu Rektorowi doc. Stanisławowi Podkowie. Tablicę umieszczono przy wejściu do sali audytorijnej Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn im. Stanisława Podkowy.
- 29.IX.1978 r. — Sesja Naukowa pt. "Przetwarzanie i Użytkowanie Energii" zorganizowana przez Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej.
- 1.X.1978 r. — Zorganizowano wspólnie z firmą Freyssinet (Francja) Sympozjum nt. budowy mostów i wiaduktów, organizatorem obrad był Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
- 1.X.1978 r. — Powołano w Politechnice Lubelskiej Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii.
- 23.XI.1978 r. — Otrzymało się posiedzenie Kolegium Rektorów Szkół Wyższych w Lublinie, podczas którego na przewodniczącego Kolegium wybrano rektora Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sitko.
- 7.II.1979 r. — Na zebraniu otwartym Organizacja Partyjna Politechniki Lubelskiej otrzymała sztandar organizacyjny — aktu wręczenia dokonał I Sekretarz KW PZPR w Lublinie Władysław Kruk.
- 5.IV.1979 r. — Otrzymała się I—sza Konferencja pod hasłem "Politechnika Lubelska w służbie gospodarki narodowej", w której uczestniczyli przedstawiciele współpracujących z uczelnią zakładów przemysłowych.
- 20.IV.1979 r. — Podpisano dwustronną umowę o współpracy z Wyższą Szkołą Architektury i Budownictwa w Weimarze.

- 15.V.1979 r. – Sesja Naukowa (o zasięgu krajowym) pt. "Racjonalne Użytkowanie Energii Elektrycznej", zorganizowana przez Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej.
- 21.V.1979 r. – I-sza Krajowa Konferencja pt. "Budowa maszyn i automatyzacja w przemyśle spożywczym", organizator – Zakład Maszyn Spożywczych Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn.
- 2.VI.1979 r. – Otrzymała się Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza Socjalistycznego Związku Studentów Polskich, na której Przewodniczącym Rady Uczelnianej został kol. Krzysztof Galej.
- 3.III.1980 r. – Otrzymało się ogólne zebranie społeczności akademickiej z udziałem I Sekretarza KW PZPR w Lublinie Władysława Kruka oraz Przewodniczącego Zarządu Głównego SZSP Stanisława Gabrielskiego, na którym Przewodniczący Towarzystwa Przyjaciół Politechniki Lubelskiej mgr Stanisław Mantyka wręczył Sztandar RU SZSP – ufundowany przez Towarzystwo.
- 29.III.1980 r. – Konferencja Naukowo-Techniczna w Instytucie Organizacji i Zarządzania nt. "Wkład Młodych Pracowników Nauki w rozwój Techniki i Technologii Górniczej".
- 3.III.1980 r. – Przewodniczącym Rady Uczelnianej Socjalistycznego Związku Studentów Polskich zostaje wybrany kol. Andrzej Aleksandrowicz.
- 20.III.1980 r. – Otrzymało się 27 Posiedzenie Ogólnokrajowego Komitetu Budowy Maszyn PAN. Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn pełnił obowiązki organizatora i gospodarza obrad.
- 10.IV.1980 r. – Konferencja Ogólnokrajowa pt. "Optymalizacja w Elektrostałowniach", zorganizowana przez Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej.
- 31.III.1980 r. – Otrzymała się Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza, na której na Prezesa Rady Zakładowej ZNP przy Politechnice Lubelskiej wybrano dr inż. Kazimierza Lutka.
- 24.V.1980 r. – Powstało uczelniane koło Stronnictwa Demokratycznego którego przewodniczącym został doc. dr inż. Arnold Kawczyński.
- 7.V.1980 r. – VII Sympozjum Studentów i Młodych Pracowników Nauki Organizacji i Zarządzania, zasięg ogólnokrajowy – gospodarzem konferencji był Instytut Organizacji i Zarządzania Politechniki Lubelskiej.
- 22.IX.1980 r. – Na wspólnym zebraniu Rad Oddziałowych Związku Nauczycielstwa Polskiego, Tymczasowych Rad Związkowych i Grup Roboczych – powołano Międzyinstytutową Komisję Koordynacyjną Związków Zawodowych Politechniki Lubelskiej.

- 26.IX.1980 r. — Powstał Tymczasowy Komitet Założycielski Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Lubelskiej. Przewodniczącym Komitetu został kol. Arkadiusz Babel.
- 7.X.1980 r. — Powołanie Ogólnouczelnianego Tymczasowego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" w Politechnice Lubelskiej.
- 29.XI.1980 r. — Przewodniczącym Rady Uczelnianej SZSP zostaje wybrany kol. Krzysztof Pawłos.
- 19.XII.1980 r. — Otrzymała się Zakładowa Konferencja Delegatów reprezentujących założycieli Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" w Politechnice Lubelskiej. Na konferencji dokonano wyboru Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność", komisji rewizyjnej i delegatów na regionalne zebranie NSZZ "Solidarność". Przewodniczącym Komisji Zakładowej został wybrany dr Sławomir Janicki.
- 8.I.1981 r. — Na Zebraniu Organizacyjno—Wyborczym Związku Nauczycielstwa Polskiego Pracowników Szkół Wyższych i Instytucji Naukowych — przewodniczącym Rady Zakładowej ZNP został wybrany doc. mgr inż. Wacław Jaśkiewicz.
- 14.III.1981 r. — Otrzymała się III Konferencja Sprawozdawczo—Wyborcza Uczelnianej Organizacji Partyjnej, na której I—szym Sekretarzem KU PZPR wybrano mgr Ryszarda Cieślckiego.
- 23.III.1981 r. — Otrzymało się Zebranie Wyborcze Niezależnego Zrzeszenia Studentów, na którym wybrano Zarząd Uczelniany. Przewodniczącymi zostali wybrani: kol. Marian Dobrowolski, kol. Marek Ulita i kol. Krzysztof Zięba.
- 26.IV.1981 r. — Otrzymała się konferencja sprawozdawczo—wyborcza, na której funkcję przewodniczącego Rady Uczelnianej Socjalistycznego Związku Studentów Polskich powierzono kol. Krzysztofowi Kowalcukowi.
- 11.V.1981 r. — Podczas obrad Senatu Uczelni przyjęto ustalenia w sprawach: wyboru nowych władz akademickich w Politechnice Lubelskiej, ordynacji wyborczej, regulaminu wyborów i rozdziału mandatów na elektorów, przyjęto także harmonogram przebiegu wyborów.

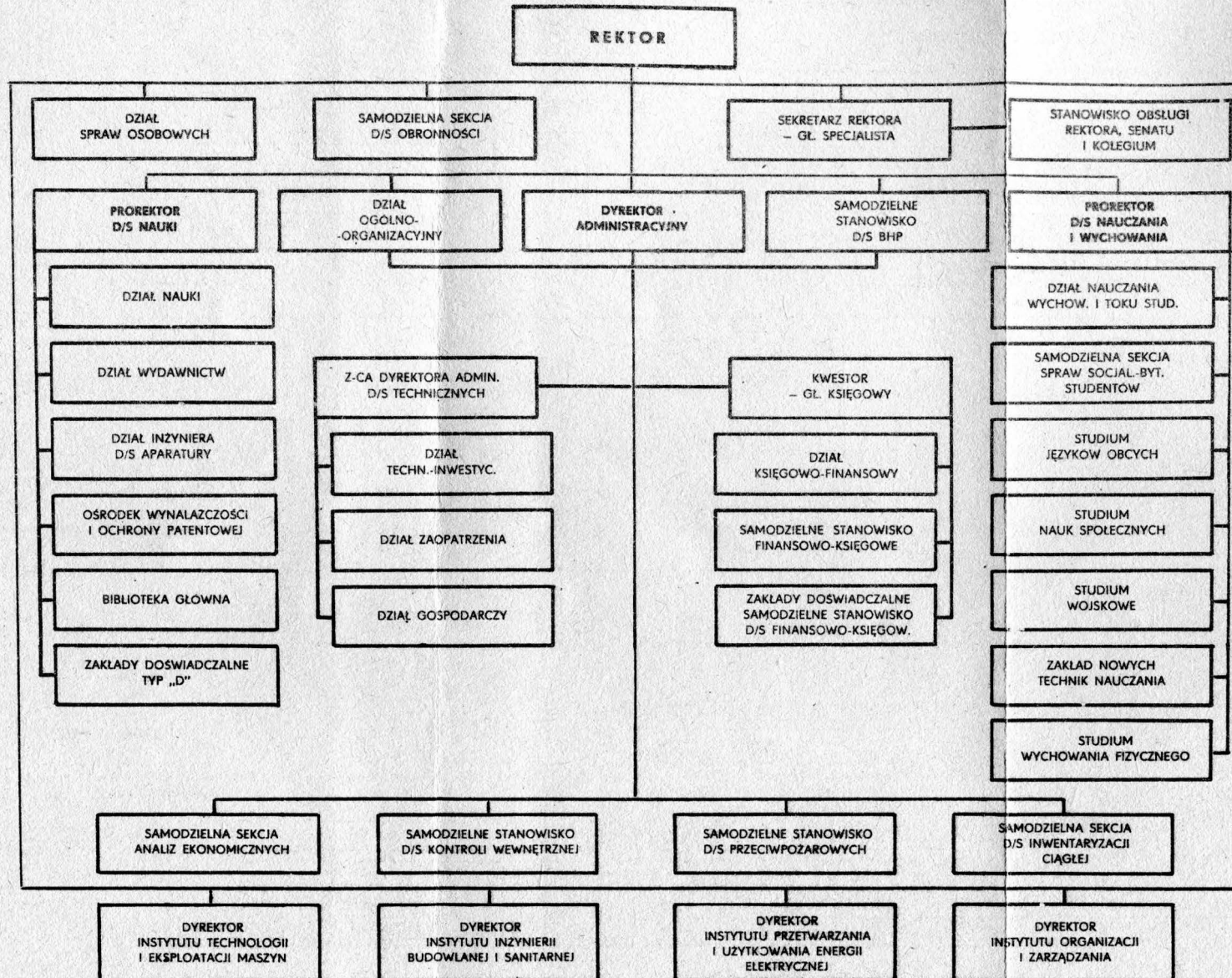
SPIS TREŚCI

	Str.
SŁOWO WSTĘPNE	3
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA UCZELNI	7
2. BAZA MATERIALNA UCZELNI	17
3. STAN I ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ	27
4. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZA	32
5. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA	41
6. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ	51
7. INSTYTUT TECHNOLOGII I EKSPLOATACJI MASZYN	54
8. INSTYTUT PRZETWARZANIA I UŻYTKOWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ	62
9. INSTYTUT INŻYNIERII BUDOWLANEJ I SANITARNEJ	69
10. INSTYTUT ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA	76
11. INSTYTUT MATEMATYKI, FIZYKI I CHEMII	83
12. MIEDZYINSTYTUTOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE	91

Str.

13. HISTORIA I TERAŻNIEJSZOŚĆ – PODSTAWOWE DOKUMENTY, WŁADZE UCZELNI	100
14. DOKTORATY PRACOWNIKÓW UCZELNI W LATACH 1973–1981	106
15. KRONIKA WYDARZEŃ	121

Schemat organizacyjny WSIInż. (od października 1973 r.)

SCHEMAT ORGANIZACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ W LUBLINIE

(od października 1978 r.)

